

ಬಿರುಗಾಳಿ

ಮುನ್ನುಡಿ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ, ಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡುವವರಾಗಿರುವ ಹೊಸ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ಹೆಸರುವಾಸಿ ಪಡೆದಿರತಕ್ಕವರು; ಪ್ರಮುಖರಾಗಿರತಕ್ಕವರು. ಅವರ ಕವನಗಳು, ಕಥೆ, ವಿಮರ್ಶೆ ಮೊದಲಾದುವುಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಅವರ ಕವಿತಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು 'ಕೊಳಲಿ'ನ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತವಾದ ವಾಣಿಯಿಂದ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಪಾಠಕರಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

'ಯಮನ ಸೋಲು'

[1]ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸಾವಿತ್ರಿಯ ಕಥೆ; 'ಬಿರುಗಾಳಿ' ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ಮಹಾಕವಿಯ 'ಟೆಂಪೆಸ್ಟ್' ಎಂಬ ನಾಟಕದ ಮೂಲಭಾವಗಳನ್ನೂ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸಿ ರಚಿಸಿದ ನಾಟಕ. ಈ ಎರಡು ನಾಟಕಗಳೂ ಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆಭಿನಯಿಸಿದುವು. 'ಯಮನ ಸೋಲು' ಈ ಮೊದಲೇ 'ಪ್ರಬುದ್ಧ ಕರ್ಣಾಟಕ'ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು, ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ, ಬಿಜಾಪುರ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ. 'ಬಿರುಗಾಳಿ' ಪ್ರಕಟನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಮೊದಲು.

ನಾಟಕವು ಸಂವಾದ ರೂಪವಾದ ಕಾವ್ಯ. ಆದಕಾರಣ ಅದು ನೈಜವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾದದ್ದು ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ - ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಭಾವೋದ್ರೇಕವನ್ನಾಗಲಿ ಭಾವಪರಿಪುಷ್ಟಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಉಂಟುಮಾಡಲು ಛಂದೋಬದ್ಧವಾದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಕರ್ಯಗಳುಂಟು. ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಗದ್ಯವು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪದ್ಯಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಾಟಕ ಕರ್ತೃಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದ ಕೆಲವರು ನಾಟಕಗಳನ್ನು 'ಬ್ಲಾಕ್ ವರ್ಸ್' ಎಂಬ ಪ್ರಾಸರಹಿತವಾದ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಮೊದಲು ಕನ್ನಡ ನಾಟಕಗಾರರು ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕಗಳ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದರು. ಈಗ ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ಈ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಕನಡಕ್ಕೆ ತರಲು ಈ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. 'ಬಿರುಗಾಳಿ' ಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ - ಮಧ್ಯಮ ನೀಚ ಪಾತ್ರಗಳು ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ - ಗದ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪದ್ಯದ ಮೂಲವು ರಗಳೆಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಲಲಿತ ರಗಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಪಾದದಲ್ಲಿಯೂ ಐದು ಮಾತ್ರೆಯ ನಾಲ್ಕು ಗಣಗಳಿರುತ್ತವೆ; ಪಾದದ ಆಧ್ಯಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಾಸದ ಕಟ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ಬರೆದಿರುವ ಪದ್ಯದ ತಳಹದಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಾಸರಹಿತವಾದ ರಗಳೆಯನ್ನು 'ಸರಳ ರಗಳೆ' ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು.

ಈ ಸರಳ ರಗಳೆಯನ್ನು ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಮೊದಲೇ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡವರು ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು. ಈ 'ಸರಳ ರಗಳೆ' ಇಂಗ್ಲಿಷ್ 'ಬ್ಲಾಂಕ್ ವರ್ಸ್'ನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಲುತ್ತದೆ ಇಷ್ಟೇ ಪಾದಗಳಿರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಪ್ರಾಸದ ನಿರ್ಬಂಧವು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಗದ್ಯದಂತೆ ಇದು ಎಷ್ಟು ದೂರ ಬೇಕಾದರೂ ಹೋಗಬಲ್ಲದು. ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾತಿನ ಭಾಷೆಗೆ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಇದೆ; ಛಂದೋಬದ್ಧವಾದ ಭಾಷೆಗೆ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ಇವೆರಡನ್ನೂ ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಪದ್ಯರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ವಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಗಣಕ್ಕೆ ಐದು ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು ಅದರ ಲಕ್ಷಣವಾದರೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಎಂದರೆ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಗಣಕ್ಕೆ ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು ಅಥವಾ ಆರು ಮಾತ್ರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ಗಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ಗಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೀಗಾಗಿ ಪದ್ಯವನ್ನು ಓದುವ ಹಾಗೆ ಓದುವವರಿಗೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಎಡವಿದಂತೆ, ಮುಗ್ಧರಿಸಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ 'ಛಂದೋಭಂಗ'ವು ಅಚಾತುರ್ಯದಿಂದ, ಅಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಆದದ್ದಲ್ಲ. ಪದ್ಯರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಪಳಗಿದ ಕೈಯುಳ್ಳ ಕವಿ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವುದು. ಛಂದಸ್ಸಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಯಮವನ್ನನುಸರಿಸಿದರೂ ಕೆಲವು ಮನೋಭಾವಗಳನ್ನು ಸುಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾವವ್ಯಂಜಕತೆಗೆ ಅಪೋಹ ಬಾರದಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಚಂದೋನಿಯಮವನ್ನು ಮೀರಿದೆ. ಛಂದಸ್ಸಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾದದ್ದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಾದದ್ದು ನಟರ ಬಾಯಿಂದ ಮಾತು ಹೊರಡುವಾಗ ಒತ್ತಿ ಉಚ್ಚಾರವಾಗುವುದರಿಂದಲೋ ತಡೆದು ಅಥವಾ ವೇಗವಾಗಿ ಉಚ್ಚಾರವಾಗುವುದರಿಂದಲೋ ಹೊಂದಿಕೆಯಾದದ್ದಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ, ಎಂಬುದು ಲೇಖಕರ ಆಶಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಪಾಠಕರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಯೋಗ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಫಲವಾದದ್ದೆಂಬುದು ಮುಂದೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾದದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಈ ಸರಳ ರಗಳೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಿದೆ.

'ಬಿರುಗಾಳಿ' ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್ ಕವಿಯ 'ಟೆಂಪೆಸ್ಟ್' ಎಂಬ ನಾಟಕದ ಮೂಲಭಾವಗಳನ್ನೂ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸಿ ರಚಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದೆ. ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ನಾಟಕವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ತರುವವರು ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದನ್ನು ಇದ್ದಂತೆ ಶಬ್ದಶಃ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಬಹುದು; ಅಥವಾ ಮೂಲದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಅದು ತಾವು ಬರೆಯುವ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವ ಜನರ ನಡೆನುಡಿಗೆ ಹೊಂದುವಂತೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮೂಲನಾಟಕದ ಭಾವವೆಲ್ಲವೂ ಬರುವಂತೆ ಅನುವಾದಿಸಬಹುದು. ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ಈ ಎರಡು ವಿಧಾನಗಳನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮೂಲ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಓದಿ, ಅದನ್ನು ಓದಿದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯವಾದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನೂ ಭಾವಗಳನ್ನೂ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ಹೊಸ ನಾಟಕವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮೂಲ ನಾಟಕದ ಭಾಷಾಂತರ ಅಥವಾ ಅನುವಾದ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗದು; ಆ ನಾಟಕವನ್ನು ಈ ನಾಟಕ ರಚನೆಗೆ ಪ್ರೇರಕವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಭಾವಗಳು ರೂಪಾಂತರವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಹೊಸ ಕವಿಗಳು ಅನೇಕರು ಕೇವಲ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಶರಣರಾಗದೆ ತಮಗೆ ಯುಕ್ತವೆಂದು ತೋರಿದ ರೀತಿಯಿಂದ ಆ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾವ್ಯರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪುಷ್ಟಿಗೂ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ತೋರಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಅವನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳೆಯದರಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ, ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಿನ್ನವಾದ ಈ ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆಂಬುದು ಈ ಕವಿಗಳ ಶಕ್ತಿ ವರ್ಚಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಜೀವನದ ಪಥವು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪಥವೂ ಮಾಪಾಟನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಕಾಲವೆಂಬ ಗಾಳಿ ತಾನಾಗಿ ತಾನೇ ಜಿಲ್ಲನ್ನು ತೊರುತ್ತದೆ; ಕಾಳು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಳು ಯಾವುದು, ಜಿಲ್ಲು ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗ ಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ವಿಶಾಲಭಾವವೂ ವಿಚಾರಯುಕ್ತವಾದ ಬುದ್ಧಿಯೂ ಸಹೃದಯರಿಗೆ ಸಹಜವಾದ ಸಹಾನುಭೂತಿಯೂ ಬೇಕು. ಈ ತೆರದ ಮನೋಧರ್ಮವು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದದ್ದೆಂಬುದನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಓದಿದವರು ಅರಿಯದೆ ಇರಲಾರರು.

ಟಿ. ಎಸ್. ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯ

ಮೈಸೂರು

ತಾ || ೨೪-೧೧-೧೯೩೦

[1] ಈ ನಾಟಕ ಈಗ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಲ್ಲ.

ಬಿರುಗಾಳಿ

[ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ಮಹಾಕವಿಯ 'ಟೆಂಪೆಸ್ಟ್' ನಾಟಕದ ರೂಪಾಂತರ]

ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಪರ್ವತಶ್ರೇಣಿಗಳ ನಿರ್ಜನ ನಿಬಿಡಾರಣ್ಯಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ನದಿಯ ನಡುವೆ ಸಣ್ಣದೊಂದು ದ್ವೀಪವಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಋಷಿಚರ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಭೈರವನಾಯಕನು ತನ್ನ ಮಗಳು ಗೌರಾಂಬೆಯೊಡನೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನಿಗೆ 'ಶನಿಯ' ಎಂಬ ಅರ್ಧಮಾನುಷ ಕಿಂಕರನೂ, ಕಿನ್ನರ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಒಬ್ಬ ಅತಿಮಾನುಷ ಡಿಂಗರಿಗನೂ ಇದ್ದರು. 'ಶನಿಯ' 'ಶನಿ' ಎಂಬ ಮಂತ್ರಗಾರ್ತಿಯ ಮಗನು. ಆ ಮಂತ್ರಗಾರ್ತಿ ಭೈರವನು ಆ ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಮುನ್ನವೇ ಜವನಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಂದಿದ್ದಳು ಭೈರವನಾಯಕನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ 'ಶನಿ'ಯಿಂದ ಪೀಡಿತವಾಗಿದ್ದ ಗಗನಚಾರಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ನೀಡಿ, ಶುಭ್ರ ಮನೋಹರಮೂರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದ 'ಕಿನ್ನರ'ನನ್ನು ತನ್ನ ದೂತನನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. 'ಶನಿಯ'ನೂ ಭೈರವನಾಯಕನ ಪರಿಚಾರಕನಾದನು. ಹೀಗೆ ಭೈರವನಾಯಕನು ಸಣ್ಣವಳಾಗಿದ್ದ ತನ್ನ ಮಗಳು ಗೌರಾಂಬೆಯನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತ ಅವಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಬುದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತ, ತನ್ನ

ಯೋಗಬಲದಿಂದ ನಿಸರ್ಗದೇವತೆಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಬಾಯ್ಕೀಳಿಸುತ್ತ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ನೂಕಿದನು.

ಒಂದು ದಿನ ಗೌರಾಂಬೆ ತಂದೆಯೊಡನೆ ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರಲು, ನದಿಯ ನಡುವೆ ಒಂದು ದೋಣಿ ಬಂದುದನ್ನು ಕಂಡಳು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸುಂದರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿದ್ದರು. ಆಕೆ ವಿಸ್ಮಯದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಿರುಗಾಳಿಯೆದ್ದು ದೋಣಿಯನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಗೌರಾಂಬೆ ದುಃಖಪಡುತ್ತಿರಲು ಭೈರವನಾಯಕನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರದ ಬಲದಿಂದಲೇ ಬಿರುಗಾಳಿಯೆದ್ದುದೆಂದೂ, ದೋಣಿ ಮುಳುಗಿದುದೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಗಳನ್ನು ಸಂತಯಿಸಲೆಳಸಿದನು. ಆದರೆ ಮುಗ್ಧೆಯಾದ ಗೌರಾಂಬೆ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮನುಷ್ಯರ ಮರಣವನ್ನು ನೆನೆದು ರೋದಿಸತೊಡಗುವಳು. ಆಗ ಭೈರವನು “ಮಗಳೇ, ವ್ಯಸನಪಡಬೇಡ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿನ್ನ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮಾಡಿರುವೆನು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರಾರೂ ಅಳಿದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಸಂತವಿಡುವನು.

ಗೌರಾಂಬೆ ಬಿರುಗಾಳಿಯನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಕೇಳುವಳು.

ಭೈರವನಾಯಕನು ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳುವನು. “ಮಗಳೇ, ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಕೆಳದಿಯನಾಳ್ವ ನಾಯಕನಾಗಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ತಮ್ಮ ರುದ್ರನಾಯಕನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿ, ನಾನು ವೇದಾಧ್ಯಯನ, ಯೋಗಸಾಧನೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾದೆ. ರುದ್ರನಾಯಕನು ನಗರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅರಸನಾದ ರಣನಾಯಕನೊಡನೆ ಒಳ ಸಂಚು ನಡೆಯಿಸಿ, ನನ್ನನ್ನು ರಾಜ್ಯಚ್ಯುತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮಿಬ್ಬರನ್ನು ಹರಿದ ಹರಿಗೋಲೊಂದರಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿಬಿಟ್ಟನು. ದೈವಕೃಪೆಯಿಂದ ಅದು ಮುಳುಗದೆ ಈ ದ್ವೀಪದಡೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ತರೆತಂದುಬಿಟ್ಟಿತು. ಇಂದು ಆ ನನ್ನ ಶತ್ರುಗಳು ಹೊಳೆಯ ನಡುವೆ ಬಂದುದನ್ನು ಕಂಡೆ. ಅವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಗಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿ ಇಂತೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದೆನು.”

ಬಿರುಗಾಳಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಿನ್ನರನು ದೋಣಿಯನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಅವರರಿಯದಂತೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ದ್ವೀಪದಡೆಗೊಯ್ದು ಭೈರವನಾಯಕನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಅವರನ್ನು ಚದರಿಸುವನು. ರುದ್ರನಾಯಕ, ರಣನಾಯಕ, ಅವನ ತಮ್ಮ ರಂಗನಾಯಕ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿ ಜಯದೇವ ಇವರೆಲ್ಲ ಒಂದು ಕಡೆ ಸೇರುವರು. ಸೇವಕರಾದ ಭೀಮಣ ತ್ರಿಶಂಕುಗಳು ಒಂದು ಗುಂಪಾಗುವರು. ರಣನಾಯಕನ ಮಗನಾದ ಶಿವನಾಯಕನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅದೃಷ್ಟ ಕಿನ್ನರನು ಭೈರವ ಗೌರಾಂಬೆಯರು ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತರುವನು. ಶಿವನಾಯಕ ಗೌರಾಂಬೆಯರ ಪ್ರಣಯಮೈತ್ರಿ ಪ್ರಥಮ ಸಂದರ್ಶನದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊಳೆತು ಬೆಳೆಯುವುದು. ಸುಲಭಸಾಧ್ಯವಾದ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಬೆಲೆ ಬಾರದೆಂಬ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತ ಭೈರವನು ಮೊದಮೊದಲು ರುದ್ರತೆಯನ್ನು ನಟಿಸಿ ಶಿವನಾಯಕನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಕಡೆಗೆ ಮಗಳನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಧಾರೆಯೆರೆಯುವನು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಇತ್ತ 'ಶನಿಯ' ನನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದ ಬೀಮಣ ತ್ರಿಶಂಕುಗಳು ಅವನಿಂದ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ತಿಳಿದು ಭೈರವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಪಿತೂರಿ ನಡೆಯಿಸುವರು. ಬೀಮಣನನ್ನು ಮೂರ್ಖನಾದ 'ಶನಿಯ' ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಇಳಿದು ಬಂದ ದೇವತೆಯೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿ, ಅವನ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ಭೈರವನ ದಾಸ್ಯದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಲು ಬಯಸುವನು. ಆದರೆ ಕಿನ್ನರನ ನೆರವಿನಿಂದ ಭೈರವನು ಅವರನ್ನು ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿ ಓಡಿಸುವನು.

ಅತ್ತ ರುದ್ರ ರಂಗನಾಯಕರು ಬಳಲಿ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಜಯದೇವ ರಣನಾಯಕರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಭೈರವನಿಂದ ಕಳುಹಲ್ಪಟ್ಟ ಕಿನ್ನರರಿಂದ ಪರಾಜಿತರಾಗಿ, ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮರುಳ್ಳೊಂಡು ಭೈರವನಾಯಕನ ಗುಹೆಯ ಬಳಿಗೆ ಒಯ್ಯಲ್ಪಡುವರು. ಅಲ್ಲಿ ಮೈತಿಳಿದು, ಭೈರವನಾಯಕನ ಗುರುತನ್ನು ಬಹು ಶ್ರಮದಿಂದ ತಿಳಿದು, ತಮ್ಮ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡುವರು. ಭೈರವನು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಮನ್ನಿಸಿ, ಮಗನ ಅಳಿವಿಗಾಗಿ ಗೋಳಿಡುತ್ತಿದ್ದ ರಣನಾಯಕನಿಗೆ ಗೌರಾಂಬೆ ಶಿವನಾಯಕರನ್ನು ತೋರುವನು. ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳು ಪರಸ್ಪರ ದರ್ಶನದ ಆನಂದದಿಂದ ಹಿಗ್ಗುವರು. ಶಿವನಾಯಕನಿಂದ ಸಕಲ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೂ ತಿಳಿದ ರಣನಾಯಕ ಜಯದೇವರುಗಳು ಭೈರವನಾಯಕನನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುವರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕಿನ್ನರನು ಓಡಿಹೋಗಿದ್ದ ಬೀಮಣ ತ್ರಿಶಂಕು ಶನಿಯರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ತರುಬಿಕೊಂಡು ಬರುವನು. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಕುಡಿದು ತಲೆಗೆರೆದಿದ್ದ ಹೆಂಡದ ಮತ್ತೆಲ್ಲ ಇಳಿಯುವುದು.

ರಣನಾಯಕ ಮೊದಲಾದವರುಗಳು ಭೈರವನಾಯಕನ ಆಹ್ವಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಆತನ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಆ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಸಂತಸದಿಂದ ಕಳೆಯುವರು. ಮರುದಿನ ಎಲ್ಲರೂ ನಗರ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವರು. ಕಿನ್ನರನು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ, ಎಂದಿನಂತೆ ತಿಳಿಯಾಳದಾಗಸದ ನೀಲಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಳೆಬಿಲ್ಲರಿಗಳ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿರ್ಚಿ ಇನಿದನಿಯಿಂದ ಹಾಡುತ್ತಾ ಸಂಚರಿಸತೊಡಗುವನು.

ಟಿಪ್ಪಣಿ

ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ಕೊನೆಕೊನೆಗೆ ಬರೆದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಟೆಂಪೆಸ್ಟ್ ಒಂದು. ಅದು ಕೊಟ್ಟಕೊನೆಯದಲ್ಲವಾದರೂ ಅದರ ಹಿಂದಿನದೆಂದು ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಊಹೆ. ಅದೇನೆ ಇರಲಿ, ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಜೀವನವನ್ನು ಬಾಳಿ, ಬದುಕಿನ ಸಿಹಿಕಹಿಗಳನ್ನುಂಟು, ಬಾಳಿನ ಗುಟ್ಟನ್ನೂ ಬೆಲೆಯನ್ನೂ ಅರಿತ ಪರಿಪಕ್ವಾನುಭವದ, ಸಮಗ್ರದೃಷ್ಟಿಯ ಪರಿಣತವಯಸ್ಸಿನ ನಾಟಕಕಾರನ ಪರಿಣತಕೃತಿ ಅದು ಎಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದ ಸಂಗತಿ. ವೈರ ವೈರಕ್ಕೆ ಮದ್ದಲ್ಲ; ಸೇಡು ಸೇಡನ್ನೆ ಹೆರುತ್ತದೆ; ಪ್ರೇಮ ಔದಾರ್ಯ ಕ್ಷಮೆ ಸಹನೆ ಮಾನವನನ್ನು ಪುನೀತಗೊಳಿಸುವ, ಭೂಮಿಗೆ ನಾಕವನ್ನೆಳೆದುತರುವ ದೈವೀಗುಣಗಳು; ಇವೆಲ್ಲ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಪೂಜೆ ಧ್ಯಾನ ತಪಸ್ಸುಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಒದಗುವಂಥವು - ಎಂಬಿವೇ ವಿಶ್ವತತ್ತ್ವಗಳು ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮಿತವಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಣೆಗೊಂಡಿರುವ ಜೀವನದರ್ಶನ ಭಾರತೀಯ ದರ್ಶನದಿಂದ ಅಭಿನ್ನವಾದುದು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಪಾತ್ರಸೃಷ್ಟಿ ಸನ್ನಿವೇಶಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ನಾಟಕದ ವಾತಾವರಣ ಭಾರತೀಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೂ ಅಭಿರುಚಿಗೂ ತುಂಬ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಸ್ಪೆರೋನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಕಣ್ಮುನಿಗಳನ್ನೂ ಮಿರಾಂಡಳಲ್ಲಿ ಶಕುಂತಲೆಯಂಥ ಮುಗ್ಧ ಋಷಿಕನ್ಯೆಯನ್ನೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಾರಣದಿಂದ “ಬಿರುಗಾಳಿ” “ಟೆಂಪೆಸ್ಟ್” ನಾಟಕದ ಅನುವಾದವಾದರೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಾರದ ಜನರಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರಕೃತಿಯೆಂದೇ ಕಾಣಬಹುದು. ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೂಲವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಹಿಸಿ ಒಂದೆರಡು ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ (ಮೂಲದ ಮೊದಲನೆಯ ದೃಶ್ಯಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲಿಯ ಮೊದಲನೆಯ ದೃಶ್ಯಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲ); ಹಾಸ್ಯದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಸಂಭಾಷಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸೃಷ್ಟಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ತ್ರಿಶಂಕು, ಬೀಮಣ ಮತ್ತು ಶನಿಯರ, ಶಿವನಾಯಕ ಮತ್ತು ಗೌರಾಂಬೆಯರ ಮಾತುಕತೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕಿನ್ನರ, ನದೀದೇವಿ ಮತ್ತು ಬನದೇವಿಯರ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮನಗಾಣಬಹುದು.

ಮಾನವನ ಮನೋರಂಗದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ದುಶ್ಯಕ್ತಿ ಸಚ್ಚಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಲೋಭ ಮೋಹ ಭಲ ವಂಚನೆ ಅಹಂಕಾರ ಮೊದಲಾದ ಪಾಶವೀಶಕ್ತಿಗಳು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ತ್ಯಾಗ ಪ್ರೇಮ ಕ್ಷಮೆ ಸತ್ಯ ಶಾಂತಿ ಮೊದಲಾದ ದೈವೀಶಕ್ತಿಗಳು. ಇವುಗಳ ಹೋರಾಟವೇ ಬಾಹ್ಯಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಕೊಲೆ ರಕ್ತಪಾತ ಮೊದಲಾದ ಅನಾಹುತಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಪಾಶವೀಶಕ್ತಿಗೆ ಮೊದಮೊದಲು ವಿಜಯ ದೊರಕಿದರೂ ಕೊನೆಗೆ ದೈವೀಶಕ್ತಿಯೇ ಗೆಲ್ಲಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಪ್ರಪಂಚ ಪಿಶಾಚಿಗಳ ನೃತ್ಯರಂಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತತ್ತ್ವ ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಂದ ಕೊನೆಯತನಕ ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ತಮ್ಮನ ರಾಜ್ಯಲೋಭ ತಪೋನಿರತನೂ ಸಾತ್ವಿಕನೂ ಆದ ಅಣ್ಣನನ್ನು ರಾಜ್ಯಭ್ರಷ್ಟನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅವನು ಪುಣ್ಯವಶದಿಂದ ಒರ್ವಳೇ ಮಗಳೊಡನೆ ದೂರದ ದ್ವೀಪದವೊಂದನ್ನು ಸೇರಿ, ಮಂತ್ರಬಲದಿಂದ ಪಾಶವೀಶಕ್ತಿ ದೈವೀಶಕ್ತಿಗಳೆರಡನ್ನೂ ತನ್ನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಪೋನಿರತನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಒಮ್ಮೆ ರಾಜ್ಯಲೋಭಿ ತಮ್ಮನೂ ಅವನ ಆಪ್ತರೂ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಆ ದ್ವೀಪದಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅಣ್ಣ ಬಿರುಗಾಳಿಯೆಬ್ಬಿಸಿ, ದೋಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದವರು ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಕೂದಲು ಸಹ ಕೊಂಕದಂತೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ದ್ವೀಪದ ದಡಕ್ಕೊಯ್ದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿಡುತ್ತಾನೆ.

ನಾಟಕ ಆರಂಭವಾಗುವುದು ಬಿರುಗಾಳಿಯ ಆರ್ಭಟದಿಂದ. ಅದು ರುದ್ರನಾಯಕ ರಣನಾಯಕರ ದುರಾಶೆ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಕೇತವಾಗಿರುವಂತೆ ಭೈರವನಾಯಕನ ಶಾಪದ ಸಂಕೇತವೂ ಆಗಿದೆ. ಋಷಿಶಾಪ ಎಂತು ಕ್ಲೇಶಕಾರಿಯೂ ಅಂತೆ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಲೇಶಹಾರಿಯೂ ಮಂಗಳಕಾರಿಯೂ ಅಹುದು. ಅದರ ಒಂದು ಮುಖ ಅಮಂಗಳ ಸ್ವರೂಪದ್ದಾದರೂ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ ಮಂಗಳಸ್ವರೂಪದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಕಶಕ್ತಿ ಋಷಿ ಭೈರವನಾಯಕ, ಕರಣಶಕ್ತಿ ಕಿನ್ನರ ಎಂಬುದನ್ನರಿತರೆ ಈ ಸಂಕೇತದ ಅರ್ಥ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ರುದ್ರನಾಯಕ ರಣನಾಯಕ ಶಿವನಾಯಕರಿಗೂ ಅವರ ಆಪ್ತ ವರ್ಗದವರಿಗೂ, ಅಲ್ಲದೆ ಗೌರಾಂಬೆಗೂ ಅನಿಷ್ಟವಾಗಿ ಭಯಾನಕವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ; ಅವರನ್ನು ಘೋರ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡುತ್ತದೆ. ದುಃಖ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣಸ್ವರೂಪಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಹೃದಯದ ಕಲ್ಮಷವನ್ನು ತೊಳೆದು ಪಾವನಗೊಳಿಸಿ ದೈವೀಕೃಪೆಗೆ ಯೋಗ್ಯಪಾತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಭೈರವನಾಯಕ ತನ್ನ ತಮ್ಮ ರುದ್ರನಾಯಕನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಅವನು ಕ್ಷಮೆಗೆ ಅರ್ಹನಾಗಬೇಡವೆ? ಇಷ್ಟಮಿತ್ರರಿಂದ ದೂರರಾಗಿ, ನಿರ್ಜನವಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಮನೋವಿಕೃತಿಯ

ಪ್ರತಿರೂಪಿಗಳಾಗಿರುವ ವಿಚಿತ್ರಾಕೃತಿಗಳ ನಡುವೆ ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಯಾತನೆಗಳನ್ನನುಭವಿಸಿ, ಹಿಂದಣ ತಮ್ಮ ಪಾಪಕರ್ಮಗಳನ್ನು ನೆನೆದುಕೊಂಡು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತದಿಂದ ಒದಗಿದ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ ಪಾಪನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾಪಿಗಳೆಲ್ಲ ಕಣ್ಣೀರಿನ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಶುದ್ಧರಾದಾಗ, ಶಾಪವೆ ವರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ಭೈರವನಾಯಕನ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಗೌರಾಂಬೆಗಾದರೊ ಮೊದಲು ಬಿರುಗಾಳಿ ದುಃಖಾವಹವಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಕೊನೆಗೆ ವರವಾಗಿ ಸುಖಾವಹವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ಶಿವನಾಯಕನ ಸಂಗಸುಖವನ್ನನುಭವಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಮಾನವನ ಪಾಶವೀ ಮತ್ತು ದೈವೀಶಕ್ತಿಗಳ ಹೋರಾಟ ಅತ್ಯಂತ ಉಜ್ವಲವಾಗಿ ಶನಿಯ ಮತ್ತು ಕಿನ್ನರರ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮಿತವಾಗಿದೆ. ಪಾಶವೀ ಶಕ್ತಿ ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಕಾರಸ್ವರೂಪದ್ದು; ಅದು ಅನವರತ ಅದೋಮುಖಿ, ತಮೋಗುಣಿ; ಅಹಂಕಾರ ಸ್ವಾರ್ಥ, ಲೋಭ, ಆಲಸ್ಯ, ಹೊಟ್ಟೆಬಾಕತನ – ಅದರ ಲಕ್ಷಣ. ದೈವೀಶಕ್ತಿ ಸದಾ ಸೌಂದರ್ಯಪೂರ್ಣವಾದದ್ದು; ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಉದ್ಧರ್ಮುಖಿ, ಸಾತ್ವಿಕಶೀಲವುಳ್ಳದ್ದು; ತ್ಯಾಗ, ಔದಾರ್ಯ, ಪ್ರೇಮ, ಕ್ಷಮಾ – ಇವು ಅದರ ಲಕ್ಷಣಗಳು. ಶನಿಶಕ್ತಿ ಕಿನ್ನರಶಕ್ತಿಗಳೆರಡೂ ಮಾನವನಲ್ಲಿವೆ; ಶನಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದಮನಮಾಡಿ ಕಿನ್ನರಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಮಾನವನ ಉನ್ನತಿ ಸಾಧ್ಯ. ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಶನಿಯ ಮತ್ತು ಕಿನ್ನರರ ಸ್ವರೂಪಸ್ವಭಾವಗಳಿಂದ ಅವರು ಹೇಗೆ ಪಾಶವೀಶಕ್ತಿ ದೈವೀಶಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಕೇತಮಾತ್ರರು ಎಂದು ವಿದಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಭೈರವನಾಯಕ ಶನಿಯನ್ನು ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಕಿನ್ನರನ ಅಲೌಕಿಕ ಶಕ್ತಿಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಉನ್ನತ ಧೈಯಸಾಧನೆಗೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕೃತಾರ್ಥನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಶನಿಯ ಅರ್ಥಮಾನುಷ ಕಿಂಕರ. ಕಿನ್ನರ ಅತಿಮಾನುಷ ಕಿಂಕರ. ಇದರಲ್ಲೇ ಅವರ ವಿರೋಧಸ್ವಭಾವ ಸ್ವರೂಪಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಪೂಜೆ ಧ್ಯಾನ ತಪಸ್ಸುಗಳಿಂದ ಮಾನವನ ಜೀವನ ದಾನವತೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಹೇಗೆ ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಅಮರತ್ವಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲದೆಂಬುದು ಭೈರವನಾಯಕನ ಜೀವನದಿಂದ ಬೋಧೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಸಾಧಕನಿಗೆ ಕಷ್ಟಪರಂಪರೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ನಿಜ; ಆದರೆ ಅವು ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥವಾದುವು, ಕ್ಷಣಿಕವಾದುವು. ಸಾಧನೆಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಶನಿ ಅವನನ್ನು ಹಿಗ್ಗಾಮುಗ್ಗ ಎಳೆದು ಕಾಡಿಸುತ್ತದೆ; ಕಿನ್ನರನಂಥ ಅತಿಮಾನುಷಲೋಕದ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸೆರೆಹಾಕಿ ಮಾನವನಿಗೆ ದಕ್ಕದಂತೆ ದರ್ಪದಿಂದಲೂ ಅಹಂಕಾರದಿಂದಲೂ ಮೆರೆಯುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಗೆದ್ದನೆಂದರೆ ಅತಿಮಾನುಷಲೋಕದ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಗಳೂ ಅವನಿಗೆ ಕಿಂಕರರಾಗಿ ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ. ಸಮಸ್ತ ನಿಸರ್ಗವೆ ಅವನ ಅಧೀನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಗಾಳಿ ಬೀಸುತ್ತದೆ, ನದಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ, ಗುಡುಗು ಸಿಡಿಲು ಆರ್ಭಟಿಸುತ್ತವೆ. ಅವನ ಸನ್ನಿಧಿಯ ಹಸುವಿನ ಕರು ಹುಲಿಯ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತದೆ, ಗಜ ಸಿಂಹಗಳು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ, ತೋಳ ಕುರಿ ಒಂದೇ ಬಟ್ಟಲಲ್ಲಿ ನೀರು ಕುಡಿಯುತ್ತವೆ.

ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ನ ಟೆಂಪೆಸ್ಟ್ ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ತತ್ತ್ವಗಳು ಗೋಪ್ಯವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಿಯೂ ವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿವೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಕೆಲವು ವಿಮರ್ಶಕರು ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕ – ಅನಾಗರಿಕ ಜನಾಂಗಗಳ, ವಿಜ್ಞಾನಿ ಮಾನವ – ವನ್ಯಮಾನವನ ಹೋರಾಟವನ್ನೂ ಗುರುತಿಸಲೆಳಸುತ್ತಾರೆ. ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಶಿಖರವನ್ನೇರುವುದರಲ್ಲಿತ್ತು. ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಕೈಗಾರಿಕಾಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿನ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು

ಪಡೆದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಯ ಅನೇಕ ಸಾಹಸಿಗರು ದಿಗ್ವಿಜಯಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು, ಹೊಸಹೊಸ ವಸಾಹತುಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಡಲರಾಣಿಯೆಂದು ಆ ದೇಶ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಆತುರದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ನಾಗರಿಕ-ಬರ್ಬರ ಜನಾಂಗಗಳ ಹೋರಾಟ ಕಂಡಿರುವುದೇನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ.

'ಬಿರುಗಾಳಿ'ಯಲ್ಲಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮನೋಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾವು ಗುರುತಿಸಿದರೆ ಅದು ವಿಶ್ವಕೃತಿಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ವಕಾಲ ಸರ್ವದೇಶ ಮಾನ್ಯವಾಗುವ ವಿಶ್ವತತ್ವಗಳ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದರಿಂದ ನಾಟಕಕೃತಿಗೆ ವಿಶ್ವತ್ವ ಮತ್ತು ಶಾಶ್ವತತ್ವ ಒದಗುವಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ದೃಶ್ಯ ೧

[ದ್ವೀಪದ ಒಂದು ಭಾಗ. ಮುಸಲಧಾರೆಯಾಗಿ ಸುರಿಯುವ ಮಳೆಯ ಜವನಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ದೃಶ್ಯವೂ ಮಸುಗಾಗಿದೆ. ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಬಳುಕುವ ಬಲ್ಲರಗಳ ಅಸ್ಪಷ್ಟಾಕಾರಗಳು ತೆರೆಯೊಳಗಣ ಚಿತ್ರದಂತೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತವೆ. ಗುಡುಗು ಸಿಡಿಲುಗಳ ನಡನಡುವೆ ಕಿನ್ನರನ ಗಾನದ ತಾನ ಬಹುದೂರದಿಂದೆಂಬಂತೆ ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ. ಬರಬರುತ್ತ ಗುಡುಗು ಮಿಂಚು ಮಳೆ ಇಳಿಮೊಗವಾಗಿ ಕಿನ್ನರನ ಹಾಡೂ ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ. ದೂರ ದೂರ ದೂರ ಸಂಚರಿಸಿ ಅದು ಮತ್ತೆ ಕಿವಿಮರೆಯಾಗಿ, ಮಳೆ ಹೊಳವಾಗುತ್ತದೆ. ತೊಯ್ಯ ಬಟ್ಟೆಯ ಡೊಳ್ಳು ಹೊಟ್ಟೆಯ ನಸುಮುದುಕ ತ್ರಿಶಂಕು ಒಂದು ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬಳಲಿ ಕೂತಿರುವುದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ.]

ತ್ರಿಶಂಕು - (ಮೇಲೆ ನೋಡಿ)

ಏನು ಮಳೆ! ಏನು ಗುಡುಗು! ಏನು ಗಾಳಿ! ಏನು ಮಿಂಚು!

ಅಬ್ಬಬ್ಬ! ಪ್ರಳಯಕಾಲದ ಮಳೆಯ ರುದ್ರನಿಗೆ

ಮದವೇರಿ ಬಂದಾಗ ಚೇಳು ಕಡಿದಂತಿಹುದು!

ಗಾಳಿಯಾಳ್ವನಿಗೆ ಮರುಳಮರಿದಂತಿಹುದು!

ಮುಗಿಲೊಡೆಯನಾದರೋ ಕಳ್ಳು ಕುಡಿದಂತಿಹುದು:

ಬಾನ್ನೀರೆಗಾವುದೋ ಕುತ್ತಮೇದಂತಿಹುದು!

(ಸುಯ್ಯು ಕೆಳಗೆ ನೋಡಿ)

ದೋಣಿ ತಲೆಕೆಳಗಾಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮುಳುಗಿದರು:

ರಣನಾಯಕರು, ಶಿವನಾಯಕರು, ಆ ಮಂತ್ರಿ

ಜಯದೇವರು, ರಂಗನಾಯಕ ರುದ್ರನಾಯಕರು, -

ಎಲ್ಲರೂ ಮುಳುಗಿದರೆ? ನಾನೆಂತು ಬದುಕಿದೆನೋ

ನಾನರಿಯೆ. ಬೊಜ್ಜು ಬಂದಿಹ ದೇಹ; ಈಜಲರಿಯೆ!

ಆದರೇಂ? ಡೊಳ್ಳು ಬಂದಿಹ ಹೊಟ್ಟೆ; ಮುಳುಗಲರಿಯೆ!
 ಹೊಳೆ ಕೂಡ ಹೇಸಿ ಬಿಸುಟಿತೆ ನನ್ನ? ಈ ಹೊಳೆಯೆ
 ನಡುವೆಯಿಹ ದ್ವೀಪದಲಿ ಬಾಳ್ತುದಾದರು ಎಂತು?
 ಗಳಪುವೆನೆ ಜನವಿಲ್ಲ; ಅಲೆಯುವೆನೆ ಉದ್ಯಾನ
 ವನವಿಲ್ಲ; ತಿರಿಯುವೆನೆ ಅರಮನೆಗಳಿಲ್ಲಿಲ್ಲ;
 ಹೊಡೆಯಾರಲುಂಬುವೆನೆ ಭಕ್ತ ಭೋಜ್ಯಗಳಿಲ್ಲ:
 ಏನಿಲ್ಲ – ಜೀವವೆಂಬುದೆ ಇಲ್ಲ; ಸಾವೆ
 ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಾಳುತಿದೆ. ಗಾಳಿಗಳ ಸಂಗದಲಿ
 ಗಾಳಿ ನಾನಾಗುವೆನು: ಮರುಳಿಗಿಂತಲು ಮರುಳು
 ನಾನಾಗಿ ಹೋಗುವೆನು: – ನನ್ನ ಮಾಂಸಗಳೆಲ್ಲ
 ಕರಕರಗಿ ಹೋಗುವುವು; ನಾನು ಎಲುಬಿನ ಮೂಟೆ
 ಯಾಗುವೆನು! ಈ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕರಗಿ ತೂತೆರಡು
 ಮಾತ್ರ ನನಗುಳಿಯುವುವು. ಆ ಬಳಿಕ ಮಾನವರ
 ಕೂಟದಲಿ ನಾನು ಕಲೆಯುವುದೆಂತು! – ಅಯ್ಯಯೋ,
 ನಾನೀಗಲೇ ಮರುಳಾಗಲಾರಂಭಿಸಿಹೆನು!
 ಅಲ್ಲದಿರೆ ನನಗೇತಕೇ ಹಸಿವೆ? ಅಯ್ಯಯೋ,
 ನನ್ನ ಹಸಿವೆಯೆ ನನ್ನ ಬೊಜ್ಜು ಬಾಡನು ಕಿತ್ತು
 ಸುಲಿಸುಲಿದು ನುಂಗುತಿದೆ. ಹಸಿದಿರುವ ಮರುಳುಗಳ
 ದ್ವೀಪವಿದು! ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೆವ್ವಗಳ ದ್ವೀಪ!
 (ಕೂಗುವನು)

ಹಸಿವೆ! ಹಸಿವೆ! ಬಾಣಸಿಗ ಬೀಮಣಾ!
 (ಹಾಗೆ ಮಲಗುವನು)

(ಬಾಣಸಿಗ ಬೀಮಣನು ಕೈಯಲಿ ಹೆಂಡದ ಬುಡೆಯೊಂದನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬರುವನು. ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕತ್ತು ವರ್ಷ
 ವಯಸ್ಸಿನ ದಾಂಡಿಗನು. ತೊಯ್ಯ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಮೈಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವುವು.)

ಬೀಮಣ – ನನಗೆ ಈಜಲು ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟವನು ಸಾವಿರ ಶತಮಾನ, ಸಾಯದೆ ಹೋದರೆ, ಬದುಕಿದರೆ, ಜೀವದಿಂದಿದ್ದರೆ,
 ಬಾಳಲಿ! ಇಲ್ಲದಿರೆ ಉಳಿದೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆದಂತೆ ನನಗೂ ನೀರ್ಮನಣವಾಗುತ್ತಿತ್ತು! ಶಿವ ಶಿವಾ! ಎಂತಹ ದುರ್ಮಣ! ಎಂತಹ
 ದುರ್ಮರಣ! – ಏನು ಚಳಿಗಾಳಿ! (ಹೆಂಡವನು ಕುಡಿದು ಬಾಯಿ ಒರೆಸಿಕೊಂಡು ಮೇಲೆ ನೋಡಿ) ಇನ್ನೂ ಆಗಸ
 ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಹುಬ್ಬುಗಂಟಿಕ್ಕಿಕೊಂಡೇ ಇದೆ. ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡಲ್ಲ; ನಲವತ್ತು ಸಂವತ್ಸರಗಳನು ಕಳೆದಿದ್ದೇನೆ ಈ ಭೂಮಿಯ
 ಮೇಲೆ. ಆದರೂ ಇಂತಪ್ಪ ಬಿರುಗಾಳಿ ಮಳೆಗಳನು ನಾನು ಬೇರೆ ಕಂಡರಿಯೆ. ಕೇಳಿ ಕೂಡ ಅರಿಯೆ!

ತ್ರಿಶಂಕು - ಹಸಿವೆ! ಹಸಿವೆ! ಬೀಮಣಾ!

ಬೀಮಣ - (ತನ್ನೊಳೆ) ಏನು ಸದ್ದುಗಳಿವು! ಈ ದ್ವೀಪ ಸದ್ದುಗಳ ಮುದ್ದೆಯೆಂದೇ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದರ ತೀರವನೇರಿದಾಗಲೇ ಸಂಗೀತ ಕೇಳಿಸಿತು; ಯಾರೋ ಕರೆದಂತಾಯಿತು! ನೂರಾರು ಇಂಪಾದ ವಾಣಿಗಳು ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾಯಿತು - ನಾನು ಬದುಕಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿರುವೆನೋ, ಸತ್ತು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವೆನೋ ನನಗೊಂದೂ ಬಗೆ ಹರಿವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಇದು ಮಾಯದ ಮನೆಯೆಂದೇ ತೋರುತ್ತದೆ!

ತ್ರಿಶಂಕು - ಅಯ್ಯಯೋ! ಹಸಿವೆ! ಬೀಮಣಾ!

ಬೀಮಣ - ಇದಾರ ದನಿ? ನನ್ನನೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದೆ? ತ್ರಿಶಂಕುವಿನ ವಾಣಿಯಂತಿಹುದು! ಪಾಪ, ತ್ರಿಶಂಕು ಸತ್ತು ಪ್ರೇತವಾಗಿ ನನ್ನನು ಕರೆಯುತ್ತಿಹನೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ! ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಸತ್ತಿಲ್ಲ! (ಕರೆಯುವನು) ತ್ರಿಶಂಕೂ! ತ್ರಿಶಂಕೂ! ಎಲ್ಲಿರುವೆ? ಮಾತಾಡು?

ತ್ರಿಶಂಕು - ಅಯ್ಯಯೋ, ಹಸಿವೆ, ಬೀಮಣಾ!

ಬೀಮಣ - ಪಾಪ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರೇತವಾಗಿಹನು! ಇರಲಿ ಮಾತಾಡಿಸಿ ನೋಡುವೆನು. (ಗಾಳಿಯನ್ನು ಸಂಬೋಧಿಸಿ) ಮಿತ್ರನೇ, ನೀನು ಸತ್ತಿರುವೆ; ಪ್ರೇತವಾಗಿರುವೆ; ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿರುವೆ!

ತ್ರಿಶಂಕು - ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಸತ್ತಿಲ್ಲ. ಚಳಿಯಿಂದ ಹಸಿದಿರುವೆ - ಅಯ್ಯಯೋ!

ಬೀಮಣ - ಹಾಗೆದರೆ ನಾನು ಸತ್ತಿರುವೆ! ನಾನು ಪ್ರೇತವಾಗಿರುವೆ! ನಾನು ನಿನಗೆ ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿರುವೆ!

ತ್ರಿಶಂಕು - (ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದು ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದು) ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ನನ್ನೊಡನೆ ಮಾತಾಡಿದ್ದೇಕೆ? ನಿನಗೇನು ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲವೇ? ಸತ್ತು ಪ್ರೇತವಾಗಿರುವವರು ಬದುಕಿ ಬಾಳುವರೊಡನೆ ಮಾತಾಡಬಾರದೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ನಿನಗೆ?

ಬೀಮಣ - (ತ್ರಿಶಂಕುವನ್ನು ನೋಡಿ ಗುರುತಿಸಿ, ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ) ಹೌದು! ಇವನೇ ನಮ್ಮ ತ್ರಿಶಂಕು! ಸತ್ತಿಲ್ಲ, ಪಾಪ ಬದುಕಿದ್ದಾನೆ! (ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ) ಮಿತ್ರನೇ, ಮಿತ್ರನೇ, ನಿನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ನನಗೆ ಅತ್ಯಾನಂದವಾಗಿದೆ. (ಕೈಚಾಚಿ ಅವನನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದೆ ನುಗ್ಗುವನು.)

ತ್ರಿಶಂಕು - (ಹೆದರಿ ಬೇತ್ಯಾರಮಾಡಿ) ಅಯ್ಯಯೋ ಪಿಶಾಚ! ಬೀಮಣ ಪಿಶಾಚ! ನನ್ನನ್ನು ಪೀಡಿಸ ಬೇಡ! ನಿನ್ನ ದಮ್ಮಯ್ಯು! (ಎಂದು ಓಡಲೆಳಸುವನು.)

ಬೀಮಣ - ನಿಲ್ಲು, ತ್ರಿಶಂಕು. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಓಡುವೆ? ನಿಲ್ಲು! (ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವನು.)

ತ್ರಿಶಂಕು - (ಹೆದರಿ) ಅಯ್ಯೋಮಾ! ಸತ್ತೇ! ಸತ್ತೇ! (ಬೀಳುವನು.)

ಬೀಮಣ - (ತನ್ನಲ್ಲಿ) ಈ ಮುದುಕನನ್ನು ಹೆತ್ತ ಮುದಿಗೂಬೆ ಹಾಳಾಗ! ಏನು ಭಯ ಇವನಿಗೆ (ಬಹಿರಂಗ) ಅಯ್ಯೋ
ತ್ರಿಶಂಕು, ಎಷ್ಟು ಭಯ ನಿನಗೆ! ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಬದುಕಿದ್ದೇವೆ
ಕಣಪ್ಪಾ! (ತ್ರಿಶಂಕು ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಟ್ಟು ಮೇಲೆದ್ದು ದೈನ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತ)

ತ್ರಿಶಂಕು - ಬೀಮಣ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀನು ಸತ್ತಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ?

ಬೀಮಣ - ನೀನು ಸತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾನೂ ಸತ್ತಿದ್ದೇನೆ!

ತ್ರಿಶಂಕು - ಇಲ್ಲ, ನಿನ್ನ ದಮ್ಮಯ್ಯ! ನಾನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸತ್ತಿಲ್ಲ.

ಬೀಮಣ - ಹಾಗಾದರೆ ನಾನೂ ಸತ್ತಿಲ್ಲ!

ತ್ರಿಶಂಕು - ನಿನ್ನಾಣೆಗೂ?

ಬೀಮಣ - ನಿನ್ನಾಣೆಗೂ! ನನ್ನಾಣೆಗೂ! ಈ ಹೆಂಡದ ಬುರುಡೆ ಆಣೆಗೂ!

ತ್ರಿಶಂಕು - (ಅಂಗಲಾಚುತ್ತ) ಬೀಮಣ, ಬಹಳ ಹಸಿವೆ! ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಯಾರಿಕೆ! ನಿಲ್ಲಲು ಕೂಡ
ಬಲವಿಲ್ಲ. (ಹೆಂಡದ ಬುರುಡೆಯನ್ನು ಅಭೀಷ್ಟಕನಯನಗಳಿಂದ ಈಡ್ಡಿಸುವನು.)

ಬೀಮಣ - (ನಗುತ್ತಾ) ಬುರುಡೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಬಾಯಾರಿಕೆಯಾಯ್ತೆ?

ತ್ರಿಶಂಕು - ಇಲ್ಲ, ನಿನ್ನ ಕೊರಳಾಣೆ! ಗಂಟಲು ಒಣಗಿಹೋಗಿದೆ! ನಿಲ್ಲಲು ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಬೀಮಣ - ಈಗ ತಾನೆ ನಾಗಾಲೋಟ ಕಿತ್ತಿದ್ದೆ!

ತ್ರಿಶಂಕು - ಅಯ್ಯೋ, ಸಾವಿನೆದುರು ನೀರಡಿಕೆಯೆ!

ಬೀಮಣ - ಹೋಗಲಿ ಬಿಡು; ಇಗೋ

ಕುಡಿ. (ಬೀಮಣನು ಬುರುಡೆಯನ್ನು ತ್ರಿಶಂಕುವಿನ ಬಾಯಿಗೆ ಹಿಡಿಯುವನು. ತ್ರಿಶಂಕು ಅದನ್ನು ಕೈಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೋಗಲು ಬೀಮಣನು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳುವನು.) ನೀನು ಮುಟ್ಟಬೇಡ! ನಾನೇ ಹೊಯ್ಯುತ್ತೇನೆ. (ತ್ರಿಶಂಕುವಿನ ಬಾಯಿಗೆ ಸುರೆಯನ್ನು ಹೊಯ್ಯುವನು.)

ತ್ರಿಶಂಕು - (ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆ ನೀವಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ) ಸತ್ತವನು ಬದುಕಿ ಬಂದನಯ್ಯಾ!

ಬೀಮಣ - ಅದರಿಂದಲೇ ದೇವತೆಗಳು ಇದನು ಪಾನಮಾಡುವರು. ಇದು ಮರ್ತ್ಯಲೋಕದ ಅಮೃತವಯ್ಯಾ, ಅಮೃತ!

ತ್ರಿಶಂಕು - ಬೀಮಣ, ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದವನು, ನೀನು ಬದುಕಿ ಬಂದುದು ಹೇಗೆ?

ಬೀಮಣ - ನೀನು ಬಂದಂತೆ.

ತ್ರಿಶಂಕು - ನಾನು ಬರಲಿಲ್ಲ; ಗಂಗಮ್ಮ ದಡ ಕಾಣಿಸಿದಳು.

ಬೀಮಣ - ನಾನು ಈಜಿ ಈಜಿ ನೆಲಸೇರಿದೆ.

ತ್ರಿಶಂಕು - ಉಳಿದವರು?

ಬೀಮಣ - ಗಂಗಮ್ಮನ ಪಾಲು!

ತ್ರಿಶಂಕು - ಶಿವನಾಯಕರು, ರಣನಾಯಕರು ಎಲ್ಲ ಮುಳುಗಿದರೇ?

ಬೀಮಣ - ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಉಳಿದವನು ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಜೊತೆಗೆ ನೀನೂ ಒಬ್ಬನು ಬದುಕಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀಯೆ!

ತ್ರಿಶಂಕು - ಅವರ ಗತಿ ಏನಾಯಿತೆಂದು ನೋಡಬೇಕಲ್ಲಾ, ಮತ್ತೆ.

ಬೀಮಣ - ಅದಕ್ಕೇನು ಮಾಡಬೇಕು? ಹೇಳು!

ತ್ರಿಶಂಕು - ಮಾಡುವುದೇನು! ಹುಡುಕುವುದಪ್ಪಾ! ನೀನು ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹುಡುಕು. ನಾನು ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.
(ತೆರಳಲೆಸುವನು)

ಬೀಮಣ - ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ತ್ರಿಶಂಕು, ಎಚ್ಚರಿಕೆ! ಇದೇನೋ! ಅದ್ಭುತ ದ್ವೀಪ! (ಗಾನ ಕೇಳಿಸುವುದು) ಕೇಳಿದೆಯಾ ಯಾರೋ ಹಾಡುತಿದಾರೆ!

ತ್ರಿಶಂಕು - ಮನುಷ್ಯರಿರಲಾರರು! ಕಿನ್ನರರಿರಬೇಕು!

(ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ)

ದೃಶ್ಯ ೨

[ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಭೈರವನಾಯಕನ ಗುಹೆಯ ಮುಂದುಗಡೆ ನೀಳವಾದ ಗಡ್ಡದಿಂದ ಪವಿತ್ರತರನಾಗಿ ತೋರುವ ಭೈರವನಾಯಕನೂ ಆತನ ಮಗಳು ಗೌರಾಂಬೆಯೂ ಬರುತ್ತಾರೆ].

ಗೌರಾಂಬೆ - (ಉದ್ವೇಗದಿಂದ)

ಅಪ್ಪಯ್ಯ, ನಿನ್ನ ಮಂತ್ರದ ಬಲದೊಳಿ ದೊಡ್ಡ
ಬಿರುಗಾಳಿ ಎದ್ದಿರುವುದಾದೊಡೆ ತವಿಸದನು.
ಕತ್ತಲೆಯ ಕಾರುತಿದೆ ಬಾಂದಳಂ! ಹುಚ್ಚೆದ್ದ
ವಾಹಿನಿ ಗಿರಿಶಿಖರಗಳ ಮುಟ್ಟಿ ಚೀರುತಿದೆ,
ಅಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಹ ಗುಡುಗು ಮಿಂಚುಗಳನೆಚ್ಚರಿಸಿ!
ಬಿರುಗಾಳಿಯಲಿ ಸಿಲುಕಿ ನಮ್ಮ ಈ ದ್ವೀಪವೂ
ನಡುಗುತಿದೆ, ಮಿದಿದ ಬೀಣೆಯ ತಂತಿಯಿಂದದಲಿ.
ಆ ರೌದ್ರ ದೃಶ್ಯವನು ನಾ ನೋಡಲಾರೆ!
ನೆನೆಯಲಾರೆ! ಆ ಕಿರುದೋಣಿ ತೆರೆಗಳಗ್ರದಲಿ
ಸುಳಿಗಾಳಿಯಲಿ ಸಿಲ್ಕಿ ಸುತ್ತುವ ತರಗಿನಂತೆ
ಕಂಪಿಸಿತು, ತತ್ತರಿಸಿ ಚಿಮ್ಮಿತು! ಹೋ ಎಂದು
ಬಡಜೀವಿಗಳು ಕೂಗುತಿರಲೊಡನೆ ಮುಳುಗಿತು! - (ಸುಯ್ಯು)
- ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರೊಬ್ಬರೂ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲಿ? -
ನಿನ್ನ ಮಂತ್ರದ ಶಕ್ತಿ ನನಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲಿ
ಹೊಳೆಯನಿಳೆ ಈಂಟುವಂದದಿ ಮಾಡಿ ದೋಣಿಯನು
ಪೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ!

ಭೈರವ - (ಮುಗುಳ್ಳಗೆಯಿಂದ)

ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದಿರು, ತಾಯಿ; ಇನ್ನೇನು
ಭಯವಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಪೂವೆದೆಯಳಲ ಪರಿಹರಿಸಿ
ಸಂತವಿಡು.

ಗೌರಾಂಬೆ - ಅಯ್ಯೋ ಇದೆಂತವು ದುರ್ದಿನಂ!

ಭೈರವ - ಭಯವೊಂದುಮಿಲ್ಲ; ಕೇಡಾರ್ಗಮಿಲ್ಲ;
ನಿರ್ನೇರಂ ನೀನೇತಕಿಂತು ಬೆದರುವೆ, ಮಗಳೆ?
ನಿನಗಾಗಿ, ನನ್ನ ಮುದ್ದಿನ ಮಗಳೆ, ನಿನಗಾಗಿ,
ನಿನಗೋಸುಗವೆ ನಾನು ಇಂತೆಲ್ಲಮೆಸಗಿರ್ಪೆ. - (ಅಂತರ್ಮುಖಿಯಾಗಿ)
ನೀನರಿಯೆ, ಮುದ್ದಿನ ಕುಮಾರ್ತೆ, ನೀನರಿಯೆ:
ನಾನಾರು? ನೀನಾರು? ಎಲ್ಲಿಂದ ನಾಲಿಲ್ಲಿ-
ಗೈತಂದಿಹೆವು? ಎಂಬುದಾವದನು ನೀನರಿಯೆ!
ನಿನ್ನ ಈ ತಂದೆ ಕಿರುಗುಹೆಗೊಡೆಯನೆಂಬುದನು
ಮಾತ್ರವೇ ನೀ ಬಲ್ಲೆ. ಮತ್ತಾವುದನು ಅರಿಯೆ. (ಕಣ್ಣೊಯ್ಯುತ್ತಾನೆ)

ಗೌರಾಂಬೆ - (ನಸುಗದ್ದದಿಂದ)

ಇನ್ನೆವರಮರಿವಾಸೆ ಇರಲಿಲ್ಲ; ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಭೈರವ - (ಗಂಭೀರವಾಗಿ)

ಬಂದಿಹುದು! ಹೊತ್ತಿಂದು ಬಂದಿಹುದು, ನನ್ನಿಯನು
ನಿನಗೊರೆವ ಸಮಯ ಬಳಿಸಾರಿಹುದು. - ಬಾ ಇಲ್ಲಿ.

ನನ್ನ ಮಂತ್ರದ ಕವಚವನ್ನೆಳೆದು ಕೆಳಗಿರಿಸು -

(ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ)

ಹಾಗೆ; ಮಂತ್ರವು ಅಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರಲಿ. - ಕಣ್ಣೊರಸಿಕೊ,
ಸಾಂತಳಾಗು: - ನೀನು ನೋಡಿದ ದೋಣಿ ಮುಳುಗಿಲ್ಲ:
ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರ ಕೂದಲು ಕೂಡ ಕೊಂಕಿಲ್ಲ.

ನನ್ನ ಮಂತ್ರದ ಬಲದಿ ಮಾಯೆಯನು ಬೀಸಿದೆನು;
ಬಿರುಗಾಳಿ ಬೀಸಿದೊಲು, ಮಿಂಚು ಮಿಂಚಿದ ತೆರದಿ,
ಗುಡುಗು ಮೊಳಗಿದವೋಲು, ದೋಣಿಯು ಮುಳುಗಿದಂತೆ
ಕಣ್ಣಿಗೆ ತೋರಿದುದು. ಬೆದರದಿರು, ಗೌರಾ.
ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳು, ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಕತೆಯ
ಹೇಳುವೆನು. ಇಂದದನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಗೈಯುವೆನ್!

ಗೌರಾಂಬೆ - ಎನಿತೊ ಸೂಳೆ ಕತೆಯನೊರೆಯಲು ತೊಡಗಿ, ನಿಲ್ಲಿಸಿಹೆ -

‘ಇಂದಿರಲಿ. ಮುಂದೆ ಹೇಳುವೆನದನ್’ ಎಂದುಸುರಿ

ನಿದ್ದೆಮಾಳ್ವೆನ್ನ ಬಯಕೆಯನೆಳ್ಳರಿಸಿ ಕೆಣಕಿಹೆ.

ಭೈರವ - ಕತೆಯ ಹೇಳುವ ಕಾಲವೀಗಳೈತಂದಿಹುದು.

ಕಾಲವೇ ನಿನ್ನ ಕಿವಿಗಳ ತೆರೆಯುತಿಹುದು.

ಕೇಳು, ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳು. ಈ ಗುಹೆಗೆ ನಾವು
ಬರುವ ಮುನ್ನಿನ ಕಾಲದಾ ನೆನಪಿದೆಯೆ ನಿನಗೆ?
ನಿನಗೆ ನೆನಪಿರಲಾರದು: ನೀನಾಗ ಪುಟ್ಟವಳು,
ಮೂರೆ ವರ್ಷದ ಪುಟಾಣಿ!

ಗೌರಾಂಬೆ - ನೆನಪಿದೆ, ಅಪ್ಪಯ್ಯ,
ನೆನಪಿದೆ!

ಭೈರವ - ಎಲ್ಲಿಂದ? ಯಾರಿಂದ? ಏಕೆ? ಹೇಳು! -
ನಿನಗೆ ನೆನಪನು ತರುವ ಚಿತ್ರಮೇನಾದೊಡಂ
ಮನದಿ ಮೂಡಿದರದನು ಹೇಳು.
(ಗೌರಾಂಬೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾಳೆ)

ಗೌರಾಂಬೆ - ದೂರದಲಿ,
ನೆನಪಿನ ದಿಗಂತದಲಿ, ಮಸುಕಾದ ಕನಸಿನೊಲು,
ಮಬ್ಬಾಗಿ ಮಿಣುಕುತಿಹುದಾ ಚಿತ್ರ! ಐದಾರು
ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಸಲಹಲಿರುತ್ತಿರಲ್ಲವೆ ನನ್ನ?

ಭೈರವ - ಅಹುದಹುದೆ! ಅದಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಭಾಗ್ಯಮುಂ
ನಮಗಿತ್ತು. - ಇರಲಿ. ನಿನಗದರ ನೆನಪಾದುದೆಂತು?
- ಕತ್ತಲೆ ಕವಿದ ಕಳೆದ ಕಾಲದಾ ಗಬ್ಬದಲಿ, ಕಾಣ್,
ಮತ್ತೇನು ತೋರುತ್ತಿದೆ? ಇಲ್ಲಿಗೈತರ್ಪಾಗ
ನಾವೆಂತು ಬಂದೆವದ ಹೇಳು!

ಗೌರಾಂಬೆ - (ಯೋಚಿಸಿ) ನೆನಪಿಲ್ಲ.

ಭೈರವ - ಇಂದಿಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ,
ಗೌರಾಂಬೆ, ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ,
ನಾನು ಕೆಳದಿಯನಾಳ್ವ ನಾಯಕನಾಗಿದ್ದೆ.
ನಾನರಸು, ನೀನರಸುಕುವರಿಯಾಗಿದ್ದೆ.

ಗೌರಾಂಬೆ - (ಕಣ್ಣರಳಿಸಿ ಕೌತುಕದಿಂದ)

ನೀನೆನ್ನ ತಂದೆಯಲ್ಲವೆ, ಜೀಯೆ?

ಭೈರವ - ಇಂತೇಕೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವೆ? ನಿನ್ನಮ್ಮ ಹದಿಬದೆ!

ನೀನೆನ್ನ ಮಗಳೆಂದು ಹೇಳಿದವಳವಳೆಯೆ.

ನಿನ್ನ ತಂದೆಯೆ ಕೆಳದಿಯೊಡೆಯನಾಗಿದ್ದ;

ನೀನರಸು ಕುವರಿಯಾಗಿದ್ದೆ.

ಗೌರಾಂಬೆ - ಶಿವ ಶಿವಾ!

ಯಾರ ಪಾಪವು ನಮ್ಮನಿಲ್ಲಿಗೊಯ್ದಿತು? ಅಥವಾ

ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯವೊ ಏನೊ?

ಭೈರವ - ಪಾಪ ಪುಣ್ಯಗಳೆರಡು,

ಪ್ರಿಯಪುತ್ರಿ .ಪಾಪವೆಮ್ಮನು ಹೊರಗೆ ತಳ್ಳಿತು;

ಪುಣ್ಯವೆಮ್ಮನೀಯೆಡೆಗೊಯ್ದಿತು!

ಗೌರಾಂಬೆ - ಅಪ್ಪಯ್ಯ,

ನಿನಗೆನಿತು ಅಳಲನಿತ್ತೆನೊ ಏನೊ ನಾನಂದು? -

ಮುಂದಾದುದೇನು? ಹೇಳಿಪ್ಪ!

ಭೈರವ - ನನಗೆ ತಮ್ಮನೆ,

ನಿನ್ನ ಕಕ್ಕನು, ರುದ್ರನೆಂಬುವನು - ಸರಿಯಾಗಿ

ಕೇಳು - ಆ ತಮ್ಮನೆಯೆ ನಮ್ಮ ದುರ್ಗತಿಗೆ

ಕಾರಣ. ಒಂದೆ ಹೊಡೆಯೊಳೆ ಹುಟ್ಟಿ, ಒಬ್ಬ ತಾಯ್

ಇತ್ತ ಮೊಲೆಯನೆ ಈಂಟಿ ಬೆಳೆದ ಆ ಸೋದರನೆ

ಕಡುವೈರಿಯಪ್ಪುದೇ? - ನಿನ್ನನುಳಿದರೆ, ತಿರೆಯೊಳ್

ಎನಗಾತನೆಯೆ ಎರಡನೆಯ ಒಲೈ; ಆತಂಗೆ

ದಾನಧರ್ಮಗಳಲಿ, ಸತ್ಯ ಭಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ;

ನಿಯಮ ನಿಷ್ಠೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾಂತ ನನ್ನ

ನೆಲದ ಹೊರೆಯನು ಹೊರಿಸಿ, ನಾನು ವೇದಾಧ್ಯಯನ,

ಯೋಗ ಮೊದಲಹ ಗುಪ್ತಸಾಧನೆಗಳಲಿ ತೊಡಗಿ

ಮೈಮರೆತೆ. ನಿನ್ನ ಆ ರಕ್ಕು ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನಿಂ -
ನಾ ಹೇಳುವುದನೆಲ್ಲ ಕೇಳುತಿಹೆಯೇನು?

ಗೌರಾಂಬೆ - ಅಪ್ಪಯ್ಯ, ಕಿವಿಯಾಗಿ ಕೇಳುತಿಹೆನಲ್ಲೆ!

ಭೈರವ - ಇಂತಿರಲು, ರಾಜ್ಯಭಾರದ ಗುಟ್ಟುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ
ತಾನರಿತು: ಏರಿದವರನು ಕೆಳಗೆ ತಳ್ಳುವುದು;
ಬಾಲವಲ್ಲಾಡಿಸುವ ಕುನ್ನಿಗಳನೆತ್ತುವುದು;
ಗೊಂಬೆಗಳ ತೆರದಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನೆಲ್ಲ
ತನ್ನ ತಾಳಕೆ ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲಿ ಕುಣಿಸುವುದು;
ಇತ್ಯಾದಿ ರಾಜ್ಯತಂತ್ರದ ಮರ್ಮಗಳನೆಲ್ಲ
ತಾನರಿತು, ಹೆಮ್ಮರಕೆ ಬಂದಿಳಿಕೆ ಹಿಡಿದಂತೆ,
ನನ್ನರಸುತನಕವನು ಮೆಲಮೆಲನೆ ಕಾಲಿಟ್ಟು
ನನ್ನ ಸತ್ವವನೆಲ್ಲ ಹೀರತೊಡಗಿದನು -
ನೀನೆಲ್ಲಿಯೋ ನೋಡುತಿರುವೆ!

ಗೌರಾಂಬೆ - ಇಲ್ಲಪ್ಪಾ, ಮನಸಿಟ್ಟು
ಆಲಿಸುವೆ.

ಭೈರವ - ಕೇಳಮ್ಮ, ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳು.
ನಾನಿಂತು ಲೌಕಿಕ ವಿಚಾರಗಳ ತೊರೆದು
ಆತ್ಮಕಲ್ಯಾಣದಲಿ ತೊಡಗಿರಲು, ನನ್ನನುಜ
ನೆದೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟಬಯಕೆಯು ಬೆಳೆದು, ಮರವಾಯ್ತು.
ನಾನೆನಿತು ಹಿರಿದಾಗಿ ತಮ್ಮನನು ನಂಬಿದೆನೊ
ತಮ್ಮನ ದುರಾಶೆಯೂ ಅದಕೆ ಇರ್ಮಡಿಯಾಯ್ತು!
ರಾಜ್ಯದಾದಾಯವೆಲ್ಲವು ಅವನ ಕೈಸೇರಿ,
ದೊರೆಯ ಬಲವದರೊಡನೆ ಗೆಳೆತನವ ಬೆಳೆಯಿಸೆ, -
ಮುಂದೇನು? ಧನಮದದ ಬೆನ್ನಿನೊಳೆ ದರ್ಪಮದ
ಹುಟ್ಟಿದೊಡೆ, ಸದ್ಗುಣವು ದುರ್ಗುಣಕೆ ತಿರುಗುವುದು.
ಅಂತೆ ಆ ರುದ್ರನೂ ತಾನೆ ಭೂಪತಿಯೆಂದು
ನಂಬಿದನು. ಬಾಹ್ಯದಲಿ ನಮ್ರತೆಯನಭಿನಯಿಸಿ

ತನ್ನ ವಾಣಿಯೆ ರಾಜವಾಣಿಯೆಂಬಂದದಲಿ
ನಟಿಸತೊಡಗಿದನು. ಇಂತು ಬೆಳೆದುದವನಾಸೆ. -
ನೀನೆತ್ತ ನೋಡುತಿಹೆ?

ಗೌರಾಂಬೆ - ಇಂದ್ರಿಯಗಳನಿತುಮುಂ
ಕಿವಿಯಾಗಲೆಳಸುವುವು ಈ ಕತೆಯನಾಲಿಸೆ!

ಭೈರವ - ಇಂತೆಸಗಿ, ನಗರದರಸನ ಕೂಡೆ ಮಾತಾಡಿ,
ಒಳಸಂಚುಗಳ ನಡೆಸಿ, ಕಷ್ಟಮಂ ಕೊಡಲೊಪ್ಪಿ,
ಮಣಿಯದೆಯೆ ನಿಂತಿರ್ದ ಕೆಳದಿಯ ಕಿರೀಟಮಂ
ಪರರಾಯಡಿಗಿಡಲು ಒಪ್ಪಿ - ಹಾ ಕೆಳದಿ! -
ನನಗೆ ಬಲವಿಲ್ಲೆಂದು, ನನಗರಸುತನ ತಕ್ಕು
ದಲ್ಲೆಂದು, ನನಗೆ ಹೊತ್ತಗೆಗಳೆಯೆ ಸಾಕೆಂದು,
ನನ್ನನಲ್ಲಿಂದಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ -

ಗೌರಾಂಬೆ - ಶಿವ ಶಿವಾ!

ಭೈರವ - ನೋಡು, ಮಗಳೇ, ನೋಡು: ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನೆಸಗಿದುದು
ಧರ್ಮವೆ? ವಿಚಾರಿಸು! ಅವನೆನಗೆ ಸೋದರನೆ?

ಗೌರಾಂಬೆ - ನನ್ನಜ್ಜಿ ಕುಟಿಲೆಯೆಂದಾನು ಊಹಿಸಲಾರೆ!
ಗೋವುಗಳ ಬಸಿರಿನಲಿ ಕುನ್ನಿಗಳು ಬಂದಪವು;
ಸಿಂಹಗಳ ಗಬ್ಬದಲಿ ಹುಲುನರಿಗಳುದಿಸಿಹವು;
ಎಂದು ನೀನೊಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಕತೆವೇಳುತಿರ್ದುದೆ ದಿಟಂ!

ಭೈರವ - ಮೇಲೆ ನಡೆದುದ ಕೇಳು: ನನಗೆ ಅರಿಯಾಗಿದ್ದ
ನಗರದರಸನು, ರುದ್ರನಾಡಿದಾ ನುಡಿಗಳಿಗೆ
ನೆರವನೀಯಲು ಸಮ್ಮತಿಸಿ, ನಟ್ಟಿರುಳಿನಲ್ಲಿ
ಸೇನೆಯೊಡನೈತಂದು ಕೆಳದಿಯನು ಮುತ್ತಿದನು.
ರುದ್ರನಾಯಕನೆಮ್ಮ ಕೋಂಟೆ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲನು
ತೆರೆಯೆ, ನಾನರಿಯದೆಯೆ ಅರಿಯ ಸೆರೆಯಾಳಾದೆ!

ಅಳುತಿದ್ಡ ಮಗುವಾದ ನಿನ್ನನುಂ ನನ್ನನುಂ
ಕೊಂಡೊಯ್ದುರಾಳುಗಳ್.

ಗೌರಾಂಬೆ - (ನೀರವವಾಗಿ ದೋದಿಸುತ)

ವಿಶ್ವಾಸ ಘಾತುಕರು!

ಅಂದೇಸು ನಾನತ್ತೇನೋ ಅದನರಿಯೆ; ಅದಕಾಗಿ
ಇಂದಾದರೂ ಕಂಬನಿಯ ಕರೆವೆ. ಈ ಕತೆಯ
ಕೇಳೆನ್ನ ಹೃದಯವನು, ತೊಯ್ದುರುವೆಯಂ ಪಿಳಿದು
ಪಿಂಡುವೊಲ್, ಆರೂ ಪಿಂಡಿದವೊಲಾಗುತಿದೆ!

ಭೈರವ - (ಅವಳ ತಲೆಯನು ಕೈಯಿಂದ ತಡವುತ್ತ)

ಕೇಳು ಮುಂದಿನ ಕತೆಯ:

ನಾವಿಲ್ಲಿಗೆಂತು ಬಂದೆವು ಎಂಬುದನು ತಿಳಿವೆ.
ಇಂದಿಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವೀ ಕತೆಗಾಗಿ ಹಿಂದಿನಾ
ಕತೆಯ ನಿನಗೊರೆದೆ.

ಗೌರಾಂಬೆ - ಸರೆಸಿಕ್ಕಿದೆಮ್ಮಿವರನು

ಅವರು ಕೊಲ್ಲದೆ ಮಾಣ್ಣರೇಕೆ?

ಭೈರವ - ಸರಿಯಾಗಿ

ಕೇಳಿರುವೆ; ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿದು. ಗೌರಾಂಬೆ,
ಅಂತೆಸಗೆ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಿಯ ಕೆಚ್ಚು? ಭೈರವನು
ದೇಶದೊಲೈಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿದ್ದನೆಂಬುದನು
ತಿಳಿದಿದ್ದರವರೆಲ್ಲ. ಕೆಂಪಾದ ಪಾಪವನು
ಮರಳಿ ಕಡುಗಂಪಾಗಿ ಮಾಡಲಂಜಿದರು.
ನಮ್ಮಿವರನು ದೇಶದಿಂ ದೂರ ಕೊಂಡೊಯ್ದು
ಹಳೆಯ ಹರಿಗೋಲೊಂದರೊಳು ಹಾಕಿ, ನೆರೆ ತುಂಬಿ
ಭೋರ್ಗರೆದು ಹರಿದಿದ್ದ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ನೂಂಕಿದರು.
ಜಡಿಮಳೆ ಹೋ ಎಂದು ಸುರಿದಿತ್ತು; ಬಿರುಗಾಳಿ
ಬಲೆಗೊಳಗಾದ ಕೇಸರಿಯಂತೆ ಗರ್ಜಿಸಿತ್ತು.

ಮಿತ್ತುವಿನ ನಾಲಗೆಗಳಂದದಲಿ ವೀಚಿಗಳು
ತೇಲುತಿಹ ಹರಿಗೋಲ ನುಂಗಲೆಳಸಿದುವು.

ಗೌರಾಂಬೆ - ಅಪ್ಪಯ್ಯ, ನಿನಗೆನಿತು ಅಳಲನಿತ್ತೆನೊ ನಾನು?

ಭೈರವ - ಅಂತೆನ್ನದಿರು, ನನ್ನ ದೇವತೆಯೆ. ನಿನ್ನಿಂದ,
ನಿನ್ನಿಂದಲೇ ಬದುಕಿದೆನು. ಮುಗುಳುನಗೆಯಿಂದ
ನೀನೆನ್ನ ಹುರಿದುಂಬಿಸಿದೆ. ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣೆಳಗೆ
ಬಟ್ಟೆದೋರಿದುದೆನಗೆ; ಬಲೈಯಿಂ ನೀಡಿದುದು.

ಗೌರಾಂಬೆ - ಈ ದ್ವೀಪದೆಡೆಗೆಂತು ಬಂದುದು ನಾವು?

ಭೈರವ - ಈಶ್ವರನ ದಯೆಯಿಂದ!
ಜಯದೇವನೆಂಬೊಬ್ಬ ಮುದಿಯ ಸರದಾರನು
ಕರುಣೆಯಲಿ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಅನ್ನಪಾನಂಗಳನು
ದೋಣಿಯೊಳಗಿಡಿಸಿದನು. ಬೇಕಾದ ವಸನಗಳನ್
ಎಲ್ಲಮಂ ನೀಡಿದನು. ಅದರಿಂದಿನ್ನೆವರಂ
ಬದುಕಿದೆವು. ಸದ್ಗುಣಿ, ಪಾಪಭೀರು ಅವನು!
- ಗ್ರಂಥಗಳಲೆನಗೊಲೈ ಎಂಬುದನು ತಿಳಿದವನು
ಕೆಳದಿಗಿಂತಲು ನನಗೆ ಮಿಗಿಲಾದ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ
ಕೃತಿಗಳನು ನೀಡಿದನು.

ಗೌರಾಂಬೆ - ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನಾತನನು
ಎಂದಾದೊಡಂ ನಾನು ನೋಡುವೆನೆ?

ಭೈರವ - (ಮಂತ್ರಕವಚವನ್ನು ಧರಿಸಿ) ಹೊತ್ತಾಯ್ತು!
ನಾನಿಂದು ಮಾಡಬೇಕಹ ಕಾರ್ಯ ಬಹಳವಿದೆ.
ಕತೆಯ ತುದಿಯನು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುವೆನು; ಹರಿಗೋಲು
ಇರುಳೆಲ್ಲ ತೇಲಿ, ನೇಸರು ತನ್ನ ಪೊಂದೇರನ್
ಅಡರಿ ಮೂಡುವೆಟ್ಟಿನ ನೆತ್ತಿಗೈತಹ ಮುನ್ನ,
ಎಚ್ಚರುವ ತಿರೆವೆಣ್ಣು ಮೆಲ್ಲನೆಮೆದೆಯುತಿರೆ,
ಮುಂಬೆಳಗು ಮೈದೋರಿ ಬನಗಳನು ಬೆಳಗುತಿರೆ,

ವಿಹಂಗಮಗಳಿಂಚರದ ಹೊನಲುಕ್ಕೆ ಬರುತಿರಲು,
ತಣ್ಣನೆಯ ಸುಸಿಲುಸಿರು ಒಯ್ಯನೆ ತೀಡುತಿರೆ,
ಬಂದು ಈ ದ್ವೀಪವನು ಸೇರಿದುದು. ನಾನಿಲ್ಲಿ
ಈ ಗುಹೆಯನೆಲೆವನೆ ಮಾಡಿ ನಿನ್ನನು ಪೊರೆದೆ.
ನಿನಗಾನೆ ಗುರುವಾಗಿ ಅರಸತುವರಿಯರಿಯಲ್
ಆರದಿಹ ಎನಿತೆನಿತೊ ಬಿಜ್ಜೆಗಳ ನಿನಗಿತ್ತೆ.

ಗೌರಾಂಬೆ - ಅಪ್ಪಯ್ಯ, ನಾ ನಿನಗೆ ಚಿರಖುಣಿ: - ಅದರೀ
ಬಿರುಗಾಳಿಯನ್ನೇತಕೆಬ್ಬಿಸಿದೆ? ಎಂಬುದಕೆ
ಕಾರಣವ ನೀನೊರೆಯಲಿಲ್ಲ.

ಭೈರವ - ಅಂತಪ್ಪೊಡಾಲಿಸು:
ವಿಧಿಯ ನಿಯಮದಿ, ಮಗಳೆ, ನನ್ನ ಆ ಶತ್ರುಗಳು
ಹೊಳೆಯನಡು ದೋಣಿಯಲಿ ಕುಳಿತು ಬಂದುದ ಕಂಡೆ.
ಅಮೃತಗಳಿಗೆಯನೇಕೆ ಬಿಡಲೆಂದು ಬಗೆದು
ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿಯ ಬಲದಿ ಬಿರುಗಾಳಿಯೆಬ್ಬಿಸಿದೆ.
ಈಗ ಸಾಕೀ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮುಂದೆಲ್ಲ ತಿಳಿಯುವುದು.
[ಗೌರಾಂಬೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ಆಕೆಗೆ ನಿಧ್ರೆ ಬರುತ್ತದೆ.]
ನಿಧ್ರೆ ಬರುತ್ತಿದೆ ನಿನಗೆ, ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಲಗು.
[ಗೌರಾಂಬೆ ಮಲಗುತ್ತಾಳೆ. ಭೈರವನಾಯಕನು ಆಕಾಶದ ಕಡೆ ನೋಡಿ]
ಬಾ, ಈಗ, ಕಿಂಕರ; ಸಿದ್ಧನಾಗಿಹೆನ್!
[ಮಾಯಾವಿಯಾದ ಕಿನ್ನರ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಸುಂದರಾಕಾರ]

ಕಿನ್ನರ - ಜಯಮಕ್ಕೈ! ನನ್ನೊಡೆಯ, ನಿನಗೆ ಗೆಲವಕ್ಕೈ!
ನಿರವಿಪುದನೆಸಗಲೈತಂದಿಹೆನ್: ಬಾಂದಳದಿ
ಹಾರುವೆನ್: ಕಡಲುಗಳನೀಜುವೆನ್; ಬೆಂಕಿಯಲಿ
ಮುಳುಗುವೆನ್ ಮುಗಿಲುಗಳನಾಳುವೆನ್ ಮೇಣೇನಂ
ನೀನೆನಗೆ ಬೆಸವೇಳ್ತೊಡದನೆಸಗುವೆನ್ ನಾನ್!
ಆವಗಂ ನಾ ನಿನ್ನ ಕಿಂಕರನ್:

ಭೈರವ - ಕಿನ್ನರಾ,

ನಾಂ ಪೇಳ್ತುದನಿತುಮಂ ಎಸಗಿ ಬಂದಿರ್ಪೆಯೇಂ?

ಕಿನ್ನರ - ಅಂತೆಯೇ ಇನಿತುಮಂ ತಪ್ಪದೆಯೆ ಎಸಗಿದೆನ್:

ದೊರೆಯ ದೋಣಿಯನಡರಿ ಹಿಂದುಗಡೆ ಮುಂದುಗಡೆ

ಕುಣಿಕುಣಿದು ಹಾರಾಡಿ ಹೋರಾಡಿ ಚೀರಾಡಿ

ಅಂಬಿಗರ ಮೆದುಳಿನಲಿ ಮದಿರೆಯಾಗಾಡಿದೆನ್.

ತರುವಾಯಮಾ ಮಲೆಯ ಕೆಳಗುರುಳ್ಳಂತೆ ನಾಂ

ಬಿರುಗಾಳಿ ಬೀಸಿದೆನ್, ಕರ್ಮುಗಿಲಾಗಿ ಗಗನದಲಿ

ಕಿಕ್ಕಿರಿದು, ಮಿಂಚಾಗಿ ಮಿಂಚಿದೆನ್; ಮೊಳಗಾಗಿ

ಗುಡುಗಿದೆನ್ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಗಬ್ಬಂ ನಡುಗುವಂತೆ.

ಎರಗಿದೆನ್ ಸಿಡಿಲಾಗಿ ಬಂಡೆಗಳ್ ಬಿರಿವಂತೆ.

ತರುವಾಯಮಾ ನೀರಿನಲೆಗಳ ಹೊಕ್ಕು ದೋಣಿಯನ್

ನಡುಗಿಸಿದೆ ನುಡುಗಿಸಿದೆ. ನಂಜುಗೊರಲನ ಹಣೆಯ

ಕಣ್ಣಿಗಿಮ್ಮಡಿಯಾದ ಬೆಂಕಿಯಂದದಿ ಕಡೆಗೆ

ನಾವೆಯನ್ ಮುತ್ತಿದೆನ್. ಗುಡುಗುಡಿಸಿ ಭೋರಿಡುತ

ಮುಗಿಲಿನಲಿ ಕಲ್ಲಾಗಿ ಬೀರಿದೆನ್, ಬಿಕ್ಕಿದೆನ್!

ಹಗಲಿನಲಿ ಇರುಳಿಣಿಕಿದಂತೆಸಗಿ, ಮರಳಿ

ಇರುಳಿನಲಿ ಹಗಲಿಣಿಕಿದಂತೆಸಗಿ ಎಲ್ಲರನು

ಮಾಯೆಯಿಂ ಮುಚ್ಚಿದೆನ್. ಅವರವರ ಪಾಪಂಗಳನ್

ಆಯ್ದು ಅಲಗುವೋಲ್ ಸಮೆದು ಚುಚ್ಚಿದೆನ್!

ಭೈರವ - ಭಲಾ, ವೀರ ಕಿನ್ನರ!

ಬಗೆ ಬಟ್ಟೆಗೆಡದೆ, ಪುರ್ಚಿಗೀಡಾಗದೆಯೆ,

ಮಾಯೆಗೊಳಗಾಗದವರಿದರ್ವೇನ್ ಅವರಲ್ಲಿ?

ಕಿನ್ನರ - ಹುಚ್ಚಾಗದಿದ್ದವನು ಒಬ್ಬನಾದರು ಇಲ್ಲ.

ಗೋಳಾಡದಿದರ್ವರ ನಾ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆ

ಅಂಬಿಗರನುಳಿದು ಮಿಕ್ಕವರೆಲ್ಲ ಮುಡಿಗೆದರಿ,

ಸುತ್ತಲಿಂ ಮುತ್ತಿಬಂದಗ್ನಿಯನ್ ಕಂಡಳುಕಿ,

ನೊರೆಯೆದ್ದ ತೆರೆಗಳಲಿ ಧುಮುಕಿದರು! ದೊರೆಯ ಮಗ

ಶಿವನಾಯಕನು ಮುಳುಗಿದವರಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತ
ಮೊದಲಿಗನ್. “ನರಕದೊಳು ಆರಿಲ್ಲ! ಜವನಾಳ್ಳಳ್
ಅನಿಬರುಂ ಈಯೆಡೆಗೆ ಬಂದಿಹರ್!” ಎಂದೊರಲಿ
ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕಿದನ್ ಮೊರೆದು ಹರಿವ ವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ!

ಭೈರವ - ನೀನೀಗಳೆನ್ನ ಕಿಂಕರ! ವೀರ ಕಿನ್ನರಾ,
ದಡದೆಡೆಯೆ ತಾನೆ ಇಂತೆಲ್ಲ ಜರುಗಿದುದು?

ಕಿನ್ನರ - ಅಹುದಹುದು, ದಡಕತಿ ಸಮೀಪದೊಳೆ!

ಭೈರವ - ಎಲ್ಲ ಅಕ್ಷತರಾಗಿ ಬದುಕಿರ್ಪರವ್ವೆ?

ಕಿನ್ನರ - ಕೂದಲೊಂದಾದೊಡಂ ಕೊಂಕಿಲ್ಲ, ನನ್ನೊಡೆಯ.
ಉಟ್ಟ ಸಿರಿಯುಡುಗೆಯೊಳು ಕಲೆಯೊಂದುಮಾಗಿಲ್ಲ.
ಅದಂತಿರ್ಕೆ; ಮತ್ತಿನಿತು ಪೊಸಕಳೆಯನೊಂದಿಹವು!
ನೀನು ಬೆಸವೇಳ್ತಂತೆ ದ್ವೀಪದೊಳಗಲ್ಲಲ್ಲಿ
ಓರೊರ್ವರಂ ಕೊಂಡು ಗುಂಪಾಗಿ ಹರಡಿಹೆನ್.
ದೊರೆಯ ಮಗನನ್ ನಾನೆ ತೀರಕೇರಿಸಿದೆ;
ದೀವಿಯೊಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಸುಸುಯ್ದು ಕುಳುತಿಹನ್,
ಅಳಲಿಂಗೆ ಕೆನ್ನೆಗಳ ಭಾರವನು ಕೈಲಿಟ್ಟು.

ಭೈರವ - ಉಳಿದವರನೆಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಚದರಿಸಿರ್ಪೆ!

ಕಿನ್ನರ - ನೌಕೆಯನ್
ಕೊಲ್ಲಿಯಲಿ ಕಟ್ಟಿಹೆನ್: ನೀನಂದು ಗೌರಾಂಬೆ-
ಗಾಗೆಂದು ತಗ್ಗಿವೊ ಗೊಂಡೆಗಳ ಕೊಯ್ಪಿ-
ದೆಡೆಯಲ್ಲಿ. ಉಳಿದ ಜನರೊಳ್ ಕೆಲರ್ ಕಲೆತು
ತಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಗತಿಯ ಚಿಂತಿಸುತಲಿಹರು.

ಭೈರವ - ಕಿನ್ನರಾ, ನೀನು ಕೈಂಕರ್ಯಮೂರ್ತಿಯೆ ದಿಟಂ!
ಪೇಳ್ತದನೆಲ್ಲಮುಂ ಬಿಡದೆ ಬೆಸಕೆಯ್ವೆ. ಆದಡೆ,
ಮಾಳ್ ಕಜ್ಜವದಿನ್ನು ಮಿನಿತೊಳದು. . . ಪೊಳ್ತನಿತು?

ಕಿನ್ನರ - ನಡುವಗಲ್ ದಾಂಟಿಹುದು - (ಮೇಲೆ ನೋಡಿ)
ಬೆಂಗದಿರನಾಗಲೆಯೆ
ಪಡುವಲೆಡೆಗೊಯ್ಯುತಿಹನಿಳಿವ ಪೊಂದೇರಂ.

ಭೈರವ - ಬೈಗುಗೆಂಪನು ಚೆಲ್ಲಿ ಸಂಜೆವೆಣ್ಣಿನಿಯನಂ
ಬೀಳೊಳ್ಳ ಮುನ್ನಮೆಯೆ ನಮ್ಮ ಕಜ್ಜವನಿಂದು
ಕೊನೆಗಾಣಿಸಲೆವೇಳ್ಳು.

ಕಿನ್ನರ - (ನಸು ಇಳಿವೊಗನಾಗಿ) ಇನ್ನುಮಿರ್ಪುಡೆ ಕಜ್ಜಂ?
ನೀನಂದು ಬಾಸೆ ಕೊಟ್ಟಿಹೆಯಲ್ಲ! ನನ್ನೊಡೆಯ,
ನನಗೆಂದು ಬಿಡುಗಡೆ?

ಭೈರವ - ಇದೇನಿದು! ಇನಿತರೊಳೆ
ಅಲಸಿಕೆಯೆ?

ಕಿನ್ನರ - ನನಗ ಬಿಡುಗಡೆ ಎಂದು, ಜೀಯ?

ಭೈರವ - (ದರ್ಪದಿಂದ)
ತೆಪ್ಪಗಿರ್! ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುವ ಮುನ್ನ ಬಿಡುಗಡೆಯ
ಮಾತೆತ್ತದಿರ್!

ಕಿನ್ನರ - (ಭಯದಿಂದ) ಜೀಯ, ದೈನ್ಯದಿಮ್ ಬೇಡುವೆನ್!
ಕೈಮುಗಿದು ಬೇಡುವೆನ್. ನೀನೊರೆದ ಕಾರ್ಯಂಗಳಂ
ತಪ್ಪದೆಯೆ ಮಾಡಿದೆನು. ಪುಸಿಯಾಡಲಿಲ್ಲ;
ನುಸುಳಿಲ್ಲ. ಗೊಣಗುಡದೆ, ಬೇಸರದೆ ಸೇವಿಸಿದೆ.
ಒಂದು ಸಂವತ್ಸರದಿ ಬಿಡುಗಡೆಯ ನೀಡುವೆನು
ಎಂದೊರೆದೆ. ಕಳೆದುವಾಗಳೆ ಎರಡು ಬರಿಸಗಳೆ!
ಇನ್ನೆವರಂ ಬಿಡುಗಡೆ ದೊರೆತುದಿಲ್ಲ.

ಭೈರವ - ಮರೆತೆಯೇಂ?
ಇನಿತರೊಳೆ ಮರೆತೆಯೇಂ? ಎಂತಪ್ಪ ನರಕದಿಂ

ನರಕಯಾತನೆಯಿಂದ ನಿನ್ನನಾನುಧರಿಸಿ
ಪೊರೆದಿರ್ಪನೆಂಬುದನ್?

ಕಿನ್ನರ - ಇಲ್ಲ, ಮರೆತಿಲ್ಲ!

ಭೈರವ - ಮರೆತಿರ್ಪೆ! ಮುನ್ನೀರ್ಗಲಂ ಸುತ್ತಿ, ಚಳಿನೆಲೆಗಳೊಳ್
ಧ್ರುವಗಳೊಳ್ ತಿರುಗುವುದು; ಮೇಣ್ ಬುವಿಯ ಬಸಿರಿನೊಳ್
ಸಂಚರಿಸಿ ವಿಷಯಗಳನರಿಯುವುದು; ಇವುಗಳನೆ
ಕಟ್ಟಜ್ಜುಗಳೆಂದು ಕೆಲೆಯುತಿಹೆಯಾ ನೀನು?

ಕಿನ್ನರ - ಇಲ್ಲ, ನಾನಂತೊರೆಯೆ.

ಭೈರವ - ಪುಸಿಯುಸಿರ್ವೆಯ, ದುರುಳ?
'ಶನಿ' ವೆಸರ ಮುದುಕಿಯಾದಾ ಮಂತ್ರವಾದಿನಿಯ
ಮರೆತೆಯೇಂ? ಮುದಿತನದ ಮಚ್ಚರದಿ, ಮುದಿತನದ
ಸಿಗ್ಗಿನಲಿ ಮಾರಿಯಾದಾ 'ಶನಿ' ಯ ಮರೆತೆಯೇಂ?

ಕಿನ್ನರ - ಇಲ್ಲ, ಜೀಯ, ಮರೆತಿಲ್ಲ.

ಭೈರವ - ಮರೆತಿರುವೆ! ಅವಳೆಲ್ಲಿ
ಜನಿಸಿದಳು ಹೇಳೆನಗೆ? ಮಾತಾಡೊ!

ಕಿನ್ನರ - ಮಲೆಯಾಳ!

ಭೈರವ - ಮಲೆಯಾಳವೋ? ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನಿನಗದರ
ನೆನಪನೀಯಲೆ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿರೆ, ಕೃತಜ್ಞ!
ನೀನದನು ಮರೆಯುವೆ. ಆ 'ಶನಿ' ಮಲೆಯಾಳ
ದೇಶದಲಿ ಕೇಳಬಾರದ ಹೇಳಬಾರದ
ಮಂತ್ರ ಮಾಟಗಳನು ಮಾಡಿ, ಜನರನು ಕೆಡಿಸಿ,
ಎಲೈ ಪಾರಾಗಿಲ್ಲಿಗೈತಂದಳೈ: ಏತಕೆನೆ,
ಕೊಲಲೆಳಸಿದೊಡೆ ಅವಳಳಿಯಿಲ್ಲ! ಅದು ದಿಟವೆ?

ಕಿನ್ನರ - ಅಹುದು, ನನ್ನೊಡೆಯ.

ಭೈರವ - ಮೆಳ್ಳೆಗಣ್ಣಿನ ಮಂತ್ರ
 ವಾದಿನಿಯನವಳ ಮಗನೊಡನಿಲ್ಲಿಗೆತಂದು,
 ಪ್ರತಿಮಂತ್ರವಾದಿಗಳ ಬಲದಿಂದ, ನಾವಿಕರಾ
 'ಶನಿ' ಯನೀ ದ್ವೀಪದಲಿ ಬಿಸುಟ್ಟು ಹಿಂತಿರುಗಿದರ್.
 ಡಿಂಗರಿಗೆ! ಕಿನ್ನರಾ! ನೀನಾಕೆಯ ಗುಲಾಮ-
 ನಾಗಿದ್ದೆ ಎಂದೆನಗೆ ನೀನೆ ಹೇಳಿರುವೆ.
 ಪಾಪಿಯಾದವಳಾಣತಿಯನೆಸಗಲಾರದಿರೆ
 ಶುದ್ಧಾತ್ಮನಹ ನೀನು, ಶಕ್ತಿಯಲಿ ನಿನ್ನನುಂ
 ಮೀರಿದ್ ದುಷ್ಟಾತ್ಮಗಳ ಬಲದಿ, ತವಿಯದಿಹ
 ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದಾ ಮಂತ್ರವಾದಿನಿ ನಿನ್ನನೊಂ-
 ದಾಲದ ಮರದ ಗಬ್ಬದೊಳಗಿಡಿಕಿ, ಸೆರೆಗೈದು,
 ಶಪಿಸಿದಳ್. ನೀನಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷಗಳ
 ಪರಿಯಂತ ನೋವಿನಲಿ ನರಳುತ್ತ, ಹೊರಳುತ್ತ,
 ಬೇನೆಯಲಿ ಬೇಯುತ್ತ, ಬಿಡುಗಡೆಯ ಬಯಸುತ್ತ,
 ಬಿಡಿಪರನು ಕರೆಯುತ್ತ, ಕೊರಗುತ್ತ ಸೊರಗುತ್ತಿದೆ.
 ಅನಿತರೊಳೆ ಆ ಮಾಟಗಾತಿ ಜವನೂರ್ಗೆ
 ಜಾರಿದಳ್. ನೀನಾಗ ನೂರಾರು ಸಂಕುಗಳ
 ಕೊರಳಿಂದೆ ಬರಿದೆ ಒರಲುತಲಿದ್ದೆ. ಈ ದ್ವೀಪದಲಿ
 ಆ 'ಶನಿ' ಕರು 'ಶನಿಯ' ನಲ್ಲದೆಯೆ ಬೇರೊಬ್ಬರ್
 ಇರಲಿಲ್ಲ!

ಕಿನ್ನರ - ಅಹುದೊಡೆಯ, ಪಾಳ್ ರಕ್ತಸಿಯ ಮಗನ್, ಆ
 ಗೂನು ಬೆನ್ನಿನ, ಗುಜ್ಜುಗೊರಲಿನ, ಗಿಡ್ಡದೇಹದ,
 ಅಡ್ಡಮೂಗಿನ, ಮೆಳ್ಳೆಗಣ್ಣಿನ, ಡೊಳ್ಳುಹೊಟ್ಟೆಯ
 'ಶನಿಯ'!

ಭೈರವ - ಅಹುದುದುವೆ ಶನಿಶಕ್ತಿ: ಶನಿಯು! - ನನ್ನ
 ದಾಸ್ಯದಲಿ ನಮೆಯುತಿಹುದು. ನಾನೇನನುಸುರಲಿ? -
 ನಿನ್ನಾ ಬೇನೆಗಳ ನೀನರಿಯೆಯಾ ಹೇಳು?
 ನೀ ನರಳುದ ಕೇಳಿ ಚೀರಿದುವು ತೋಳಗಳ್;
 ಕೂಗಿದುವು ಕರಡಿಗಳ್! - ತಾನು ಮಾಡಿದ ಸೆರೆಯ

ಬಾಗಿಲನು ತಾ ತೆರೆಯಲರಿಯದಿಹ ಬೋನಿನಲಿ
ನಿನ್ನನಿಡುಕಿದಳಾ - 'ಶನಿ'! ನಾನಿಲ್ಲಿ-
ಗೈತರಲು, ನಿನ್ನ ಗೋಳನು ಕೇಳಿ, ಕನಿಕರದಿ,
ಮಂತ್ರಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂ ಮರದ ಬಸಿರನು ಸಿಗಿದು
ಹೊರಗೆಡಹಿ ಬಿಡಿಸಿದನು ನಿನ್ನನ್.

ಕಿನ್ನರ - ಅದಕಿದೋ
ಅಡಿಗೇರಗುವೆನ್, ಜೀಯ! (ಅಡ್ಡಬೀಳುತ್ತಾನೆ)

ಭೈರವ - ನೀನಿನ್ನು ಗೊಣಗಿದೊಡೆ
ಮರಳಿ ಆಲದ ಬಸಿರ ಬಾಯ್ಕರಸಿ ಇಡುಕುವೆನ್.
ಹನ್ನೆರಡು ಮಾಗಿಗಳ್ ಕಳೆವನ್ನೆಗಂ ನೀಂ
ನರಳುತಿರಬೇಕಲ್ಲ!

ಕಿನ್ನರ - ಬೇಡ, ಬೇಡ, ನನ್ನೊಡೆಯ!
ನೀನೇನನುಸುರಿದೊಡೆ ತಪ್ಪದೆಯೆ ಬೆಸಕೆಯ್ಯೆನ್.
ನಾ ನಿನ್ನ ಕಿಂಕರನ್!

ಭೈರವ - ಅಂತೆಸಗು! ಇನ್ನೆರಡು
ದಿನಗಳೊಳೆ ಬಿಡುಗಡೆಯ ನೀಡುವೆನ್.

ಕಿನ್ನರ - ನೀನೀಗಳ್
ನನ್ನೊಡೆಯ! ನಿನ್ನ ಬೆಸನೇನರುಹು! ಪೋದಪೆನ್.

ಭೈರವ - ಹೋಗು ನಡೆ. ಹೊಳೆಯ ದೇವತೆಯಂತೆ ವೇಷಮಂ
ಧರಿಸಿ, ನನಗೊವ್ವಗಲ್ಲದೆಯೆ ಮತ್ತಾರ
ಕಂಗಳಿಗು ಕಾಣದ ನಿಧಾನದಲಿ ವೇಷಮಂ
ತಳೆದು, ಮೇಲಿಲ್ಲಿಗೈತರು: ಬೇಗ ನಡೆ.
(ಕಿನ್ನರನು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ)
[ಭೈರವನಾಯಕನು ಮುದ್ದು ದನಿಯಿಂದ]
ಏಳು, ಗೌರಾ, ಏಳು: ಸಾಲ್ಲಮೀಯಾಸರಂ!
ಎದ್ದೇಳು! (ಗೌರಾಂಬೆ ಕಣ್ಣುಜ್ಜಿಕೊಂಡು ಏಳುತ್ತ)

ಗೌರಾಂಬೆ - ನಿನ್ನ ಕತೆಯನ್ ಕೇಳುತ್ತಲೆಯೇ ನಿದ್ರಿಸಿದೆ.

ಭೈರವ - ಮೇಲೇಳು! ತೆರಳುವಂ ಆ ಶನಿಯನಿರ್ಪಡೆಗೆ.
ಆ ಕುಬ್ಜನ್ ಆ ಒರಟನ್ ಏನುಜ್ಜುಗಂಗೈವನೋ
ನೋಡುವಂ!

ಗೌರಾಂಬೆ - ಅತಿನೀಚನಾತಂ, ಅಮಂಗಳನ್!
ಅವನ ಮುಸುಡಂ ಕಂಡರೆನಗಾಗದಪ್ಪಯ್ಯ!

ಭೈರವ - ಕೇಳ್, ಮಗಳೆ, ಈಗಳೆಮಗವನಿಲ್ಲದಾಗದು:
ಬೆಂಕೆಯಂ ಪೊತ್ತಿಪನ್; ಕಾಷ್ಟಮಂ ತಂದಪನ್;
ಬೇಹ ಕಜ್ಜಗಳನಿತುಮಂ ಮಾಳ್ವನ್ - (ಕೂಗುವನು)
ಶನಿಯ! ಕೆಸರ್ಮಣ್ಣೆ! ಮಾತಾಡೊ!

ಶನಿಯ - (ಒಳಗಿನಿಂದ) ಕಟ್ಟಿಗೆ ಒಳಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ!

ಭೈರವ - ಹೊರೆಗೆ ಬಾರಾ ಇಲ್ಲಿ; ಇತರ ಕಾರ್ಯಗಳೊಳವು.
ಬೇಗ ಬಾರಾ, ಗೂಬೆ! ಬರ್ಪೆಯೋ? ಬರ್ಪುದೋ?
[ಕಿನ್ನರನು ಹೊಳೆಯ ದೇವತೆಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಾನೆ]
ಏಂ ಚೆಲ್ವಿನಾಕಾರಂ! ಕಿನ್ನರಾ, ಬಳಿಗೆ ಬಾ!
(ಕಿವಿಯಲಾಡುತ್ತಾನೆ)

ಕಿನ್ನರ - ಪೇಳ್ಕೊಲ್ಲಮಂ ಬಿಡದೆ ಕೈಗೂಡಿಪೆಂ! (ಹೋಗುತ್ತಾನೆ)

ಭೈರವ - ಎಲವೋ ದುರಾತ್ಮ, ಬರುವೆಯೋ? ಇಲ್ಲವೋ?
[ವಿಕಾರಾಕೃತಿಯ ಶನಿಯ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಡುತ್ತ ಸೋಮಾರಿತನದಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಶಪಿಸುತ್ತ ಬರುತ್ತದೆ
]

ಶನಿಯ - ನನ್ನ ಜನನಿಯ ಮಂತ್ರಗಳ ಪೆತ್ತ ಮರುಳ್ಳುಳ್
ಎಲ್ಲರುಂ ನಿಮ್ಮಗಳ ಪೀಡಿಸಲಿ! ಕಾಡಿಸಲಿ!
ನಿಮ್ಮಿವರರ್ಥೆಗಳೆ ಬರಸಿಡಿಲ್ ಬಡಿಯಲಿ!

ಭೈರವ - ಇಂದಿನಿರುಳೆಯೆ ನಿನ್ನ ಬಪಕ್ಕೆಲುಬು ನುಚ್ಚುನೂರ್
ಅಪ್ಪಂತೆ ನಕ್ತಂಚರಿಗಳೆಲ್ಲ ಹರಕೆಗೈಗೆ!
ಅಂತರ ಬೆಂತರಗಳ್ ಭೂತ ಭೇತಾಳಗಳ್
ರಾತ್ರಿ ನಿನ್ನಂ ನುಚ್ಚುಗೈವಂತೊರೆಯುವೆನ್!

ಶನಿಯ - ನಾನು ಇವನನ್ನವನು ತಿನ್ನಬೇಕಂತೆ!
ನಾನೇನನುಂಡರೂ ಅದಿವನ ಕೂಳಂತೆ!
ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ನೆಲಂ, ನನ್ನದೀ ದ್ವೀಪಂ!
ನಿನ್ನದೆಂತಪ್ಪುದೋ? ಮೊದಲಿಲ್ಲಿಗೈತಂದ
ಕಾಲದಲಿ ಎನಿತು ಗೌರವದಿಂದಲೆನ್ನ
ಕಾಣತಲಿದ್ದೆ! ತಲೆಸವರಿ, ಮುದ್ದಿಸಿ ಮರುಳ್ಮಾಡಿ,
ನನ್ನನೀ ಗತಿಗೀಗ ತಂದಿರುವೆ. ಆಗುಳಣಲು
ಹಣ್ಣುಗಳನು ಕೊಡುತಿದ್ದೆ; ಈಗ ಮಣ್ಣನು ಕೊಡುವೆ!
ಹಗಲಾವುದಿರಳಾವುದೆಂಬುದನು ನನಗಾಗ
ಬೋಧಿಸಿದೆ. ಬಿಸಿಗದಿರ ಚಳಿಗದಿರಾರೆಂಬ
ನನ್ನಿಯನು ತಿಳಿಸಿದೆ. ನಿನಗಾನು ಮರುಳಾಗಿ
ತಿಳಿನೀರ ಬುಗ್ಗೆಗಳ ತೋರಿದೆನ್. ಮಧುರತರ
ಫಲವೀವ ಮರಗಳನ್ ತೋರಿದೆನ್. ರಮಣೀಯ
ದೃಶ್ಯಗಳ ಕಾಣಿಸಿದೆ. - ಸರ್ವಗಳ್, ಸಿಂಹಗಳ್,
ತೋಳಗಳ್, ರೋಗಗಳ್, ಹಾವು ಚೇಳುಗಳೆಲ್ಲ
ನನ್ನ ತಾಯಿ ಮಾಹೆಯೆಂದುದಿಸಿ ನಿಮ್ಮನ್
ಭಕ್ಷಿಸಲಿ! - ಅರಸನಾಗಿದ್ದಾನು ನಿಮಗೀಗ
ಆಳಾಗಬೇಕೆ? ನನಗಿರಲರೆಯ ಪೊಟರೆ;
ನಿಮಗಾದರಾ ಗುಹೆಯ ಮಂದಿರಂ!

ಭೈರವ - ಚಿ: ದುಷ್ಟ!
ಸನ್ನೆ ಸಾಲದು, ನಿನಗೆ ದೊಣ್ಣೆಯೇ ಬೇಕು
ಬೆಂಕಿಗಲ್ಲದೆ ಲೋಹ ತಂಪಿಗದು ಮಣಿಯುವದೆ?
ಪುಡಿಗಿಂತ ಕಡೆಯಪ್ಪ ನಿನಗೆ ನಾನೆನಿತು
ದಯೆ ತೋರಿದೆನು! ನೀಚ, ಪಾಪದಿಂದೊಗೆತಂದ
ಪಾಪಿ, ಉಪಕಾರವೇನೆಂಬುದನು ನೀನರಿಯೆ.

ಕರುಣೆಯಿಂ ನಿನಗೆನಿತೊ ಬಿಜ್ಜೆಗಳನೊರೆದೆ;
ಮಿಗಗಳಂತೊರಲುತಿರ್ದವಗೆ ನುಡಿಗಳನಿತ್ತೆ.
ಕಗ್ಗಲಿನರೆಯಮೇಲ್ ಮಳೆಗರೆದ ತೆರನಾಯ್ತು!
ನೀನೊಂದನುಂ ಕಲಿಯದಿರಲು ಮಲ್ಲಿಪ ಬದಲ್
ಕಲ್ಲೊಟರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಪೊರೆದಿರ್ಪೆ

ಶನಿಯ - ನುಡಿವುದನ್

ನನಗಿತ್ತೆ: ಕೊಳ್ ಬಯ್ಯುಳಮೆ ನಿನಗೆ ಗುರದಕ್ಷಿಣೆ!
ನಿನ್ನ ನುಡಿ ಹಾಳಾಗೆ! ನಿನಗೆ ಸಾವಾಗೆ!

ಭೈರವ - ಚಿ: ತೊಲಗು, ಎಲೆ ನೀಚೆ! ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಕೊಂಡು ಬಾ;
ನಡೆ, ಬೇಗ! ಬೇಗ ಬಾ, ಮಾಳ್ ಕಜ್ಜಗಳೊಳವು!
ಮಚ್ಚರದಿ ಕುದಿಯುತಿಹೆಯೇಂ, ದುರುಳ? ತಳುವಿದರೆ,
ನನ್ನಾಣತಿಯನೆಸಗದಿರೆ ನಿನ್ನೆಲಬುಗಳಲಿ
ಬಲ್ಲೇನವೊಳೆಯಂ ಪರಿಸಿ ನರಳಿಸುವೆ!
ನಿನ್ನ ಗೋಳನು ಕೇಳಿ ಬನದ ಮಿಗಗಳು ಕೂಡ
ಬೆದರಿ ಕಂಪಿಸುವ ತೆರದಿ ಹಿಂಸಿಪೆನ್!

ಶನಿಯ - ನಿನ್ನ ದಮ್ಮಯ್ಯಾ! ಅಂತೆಸಗದಿರು, ಜೀಯ!
(ಸ್ವಗತ) ನನ್ನಳವ ಮೀರಿಪುಡಿವನ ಮಂತ್ರದ ಬಲಂ;
ಬೆನವೇಳ್ವೊಲಿರೆ ಲೇಸು! ನನ್ನ ದೇವತೆ ಶನಿಯೆ
ಬೆದರುತಿರೆ, ನಾನಳುಕಲತಿಶಯವೆ?

ಭೈರವ - ಹೋಗು ನಡೆ!

ತೊಲಗಾಚೆ! (ಶನಿಯ ತೆರಳುತ್ತದೆ)

(ಕಿನ್ನರನು ಇತರರಿಗೆ ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿ ಕುಣಿಯುತ್ತ ಹಾಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಶಿವನಾಯಕನೂ ಅವನ ಹಿಂದೆಯೆ ಬರುತ್ತಾನೆ.)

ಕಿನ್ನರ - (ಹಾಡು)

ತಳಿತಿಹ ತರುಗಳ ತಣ್ಣೆಳಲಲ್ಲಿ

ಚೆಲ್ವಿನ ಚೆಲ್ವೆಣ್ಣೆಹಳಿಲ್ಲಿ!

ಮುದ್ದಿಸಿ ಒಲಿ ಬಾ, ಚುಂಬಿಸಿ ನಲಿ ಬಾ,

ನಲಿನಲಿಯುವ ತಣ್ಣೆಲರಲ್ಲಿ!
ನಳನಳಿಸುವ ಹೊಸ ಹಸುರಿಹುದಿಲ್ಲಿ!
ಕಿನ್ನರಿಯರ ಸುರಗಾಯನವಿಲ್ಲಿ!

ಶಿವನಾಯಕ - ಎತ್ತಣಿಂದಯತರ್ಪುದೀ ಗಗನದಿಂಚರಂ?
ಸಗ್ಗದಿಂದವತರಿಪುದೋ? ಬುವಿಯಿನ್ನೇಳುವುದೋ?
ನಾನರಿಯೆ. (ಆಲಿಸಿ) ಗಾಯನಂ ನಿಂತಿಹುದು - ಆವುದೋ
ದ್ವೀಪದಧಿದೇವತೆಯೆ ಹಾಡುತಿದೆ. ತೀರದಲಿ
ಕುಳಿತು ನಾನೆನ್ನ ತಂದೆಯ ದುರ್ಗತಿಯ ನೆನೆದು
ಕಂಬನಿಯ ಸೂಸುತಿರೆ, ಬೀಣೆಯನಿದನಿಯಂತೆ
ಮಧುರ ಮೋಹನವಾದ ಸವಿಗೊಲಿನಿಂಚರಂ
ಮಳೆಗಾಳಿ ಹೊಳೆಗಳನು ಜೋಗುಳದಿ ಮಲಗಿಸುತ,
ನನ್ನೆದೆಯ ಸಂತವಿಸಿ, ಶಾಂತಿಯನು ತುಂಬುತ್ತ
ಒಯ್ಯೊಯ್ಯನೆಲರಿನಲಿ ತೇಲಿಬಂದುದು, ನನ್ನ
ಕಿವಿದೆರೆಗೆ! ಇಂಚರವನುಸರಿಸುತ್ತೈತರೆ
ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ನನ್ನ ನೆಳೆದಿಲ್ಲಿಗೊಯ್ಯಿರ್ಪುದು: -
ಆದರದು ನಿಂತಿಹುದು! - ಇಲ್ಲ! ಮರಳಿ ಬರುತಿಹುದು!

ಕಿನ್ನರ - (ಹಾಡುವನು)
ಕಡಲಿನ ಕಾಣದ ಪಾತಾಳದಲಿ
ತಂದೆಯು ಮಲಗಿಹನಾಳದಲಿ!
ಹವಳಗಳಾಗಿಹವೆಲುಬುಗಳೆಲ್ಲ!
ಮುತ್ತುಗಳಾದುವು ಕಣ್ಣುಗಳು!
ಮೊದಲಿನ ಮಾನವ ರೂಪವ ನೀಗಿ
ಹೊಳೆಹೊಳೆವನು ನವರತ್ನಗಳಾಗಿ!

ಶಿವ - ಮೆಯ್ಯಿಲಿದನಿಯೆನ್ನ ತಂದೆಯ ಮರಣವನೆ
ನುಡಿಯುತಿದೆ. ಮಾನವರ ಕೊರಲದನಿಯಲ್ಲವಿದು.
ತಿರೆಯಿಂದಲೇಳುತಿಹ ಸರವಲ್ಲ : ಬಾನಿನಿಂ-
ದಿಳಿಯುತಿದೆ.

ಭೈರವ - ಅಲರಂಚಿನಿಂ ಸಮೆದ ನಿನ್ನ ಕಣ್-
ಜವನಿಕೆಯ ಮೇಲೆತ್ತಿ ನೋಡಮ್ಮ, ನಿನಗೇನು
ಕಾಣತಿದೆ ಹೇಳು?

ಗೌರಾಂಬೆ - ಅದೇನದು? ದೇವತೆಯೆ?
ಶಿವ ಶಿವಾ! ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡುತಿಹುದೆಂತು!
ಸೊಬಗಿನಾಕಾರಮದು ದೇವತೆಯೆ ದಿಟ!

ಭೈರವ - ಇಲ್ಲ; ನಮ್ಮಂತೆ ಅದು ತಿನ್ನುವುದು, ಮಲಗುವುದು;
ನಮ್ಮಂತೆ ತಿರುಗುವುದು, ನುಡಿಯುವುದು, ನೋಡುವುದು.
ಮಗಳೆ, ನೀ ನೋಡುವೀ ಸುಂದರನು ಮುಳುಗಿದಾ
ದೋಣಿಯೊಳಗಿದ್ದವನು. ಶೋಕದಿಂದವನ ಮೊಗ
ಕುಂದಿಹುದು. ಸೌಂದರ್ಯ ರವಿಗೆ ದುಃಖವೆ ರಾಹು.
ಅಂತಿದೊಡಂ ಇವಂ ಚೆಲ್ವನೆಂದೊರೆಯಲಹುದು.
ತನ್ನ ಸಂಗಾತಿಗಳನರಸಿ ಸಂಚರಿಸುತಿರ್ಪಂ.

ಗೌರಾಂಬೆ - ನಾನೀತನಂ ಅಮರನೆಂದೆಯೆ ಕರೆಯಲಾಸಿಪೆಂ.
ಇನಿತು ಸೊಬಗನು ತೋರ್ಪ ವಸ್ತುವನು ಬುವಿಯ ಮೇಲ್
ಆನು ಕಂಡರಿಯೆ.

ಭೈರವ - (ಸ್ವಗತ) ಪುಟ್ಟಿಪುಢಿನಿದುವೇಟಂ!
ನನ್ನೆದೆಯ ಬಯಕೆ ಕೈಗೂಡುವುದು - (ಕಿನ್ನರಗೆ) ಕಿನ್ನರಾ,
ಇನ್ನೆರಡು ದಿನಗಳಲಿ ನಿನಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ.

ಶಿವ - (ಗೌರಾಂಬೆಯನು ಕಂಡು)
ನೀನಾರು, ದೇವಿ? ಕಿನ್ನರರ ಗಾಯನದಿ
ನಿರುತಮಾನಂದದಿಂದೀ ಸಗ್ಗವನ್ನಾಳ್ಳ
ದ್ವೀಪರಾಣಿಯೋ? ಮೇಣ್ ಬರ್ದಿಲರ ನಾಡಿಂದೆ
ಇಳಿಗೆ ಇಳಿತಂದಿರ್ಪ ಅಚ್ಚರಿಯೋ? ಪೇಳ್!

ಗೌರಾಂಬೆ - ನಾನು ದೇವತೆಯಲ್ಲ, ಮಾನವ ಕನ್ಯೆ.

ಶಿವ - ಏನಿದು? ನನ್ನ ತಾಯ್ನುಡಿಯನಾಡುತಿಹಳು!
ನಾ ತಿರುಳ್ಳನ್ನಡವನಾಡುತಿರೆ, ಈ ತರಳೆ ಸಿರಿಗನ್ನಡವನಾಡುವಳೆ!

ಭೈರವ - ಪೊಗಳ್ಳೆ ಇದೇಂ!
ನಗರದರಸಿದನು ಕೇಳೊಡೆ ಸುಮ್ಮನಾದಪನೆ?

ಶಿವ - ಏನಿದಚ್ಚರಿಯ ಮೇಲಚ್ಚರಿ! ನೀನೆಂತು
ನಗರದೊಡೆಯನ ಬಲ್ಲೆ? - ನಾನಾಡಿದೀ ನುಡಿಗಳನ್
ಆತನಾಗಲೆ ಕೇಳಿಹನು. ಅದಕೆ ಮರುಗುತಿಹೆ.
ಈಗ ನಗರದ ನಾಯಕನು ನಾನೆ. ಬಿರುಗಾಳಿಯೊಳ್
ಸಿಲ್ವಿ ನೌಕೆಯು ಮುಳುಗೆ ಮುಳುಗಿದನ್ ತಂದೆ!

ಗೌರಾಂಬೆ - ಅಯ್ಯೋ!

ಶಿವ - ಸಟೆಯಲ್ಲ; ಅನಿಬರುಂ ಮುಳುಗಿದರ್, ಕೆಳದಿಯ
ನಾಯಕನು, ಜಯದೇವ ಮೊದಲಾದರೆಲ್ಲರುಂ!

ಭೈರವ - (ಸ್ವಗತ) ಕೆಳದಿಯ ನಾಯಕನೂ ಅವನ ಮಗಳೂ ಸೇರಿ
ನಿನ್ನನಿಲ್ಲಿಯೆ ಸೆರೆಯೊಳಿಡಬಹುದು - ತರವಲ್ಲ -
ಕಣ್ಣುಕೂಡುವ ಮುನ್ನ ಮೆದೆಯೆರಡು ಕೂಡಿದುವು! -
(ಶಿವನಿಗೆ) ಇದಕಾಗಿ, ಗಗನಚಾರಿಯೆ, ನಿನಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ!
(ಶಿವನಾಯಕನಿಗೆ) ಯುವಕನೇ, ಪೊಳ್ಳುಪುಸಿಯಂ ನನ್ನೊಳಾಡದಿರ್!

ಗೌರಾಂಬೆ - ಅಪ್ಪಯ್ಯ ನಿಷ್ಟರುಣೆಯಿಂದೇಕೆ ನುಡಿಯುತಿಹೆ?
ನಾನರಿತ ಪುರುಷರಲ್ಲಿವನೆ ಮೂರನೆಯವನ್;
ಕಂಡು ನಾ ಬಿಸುಸುಯ್ಯವರೊಳಿವನೆ ಮೊದಲಿಗನ್.
ಅಳ್ಳರಿಂ ನುಡಿ, ತಂದೆ. ನನಗಾಗಿ ಕೃಪೆದೋರು.

ಶಿವ - ತರಳೆ, ನೀನಿನ್ನುಂ ಅವಿವಾಹಿತಳೆಯಾಗಿ,
ನಿನ್ನೊಲೈ ಇತರರೆದೆಗಂಡಿರದ ಪಕ್ಷದಲಿ
ನಿನ್ನನಾನೆನ್ನರಸಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವೆನ್.

ಭೈರವ - ಸಾಕು, ಸಾಕೇ ಬಣ್ಣದಾಲಾಪಂ: - (ಸ್ವಗತ)
ತರುಣ ತರುಣಿಯರಾಗಲೇ ಬೇಟದುರುಳಿನಲಿ
ಸಿಲುಕಿಹರ್. ಮೊತ್ತಮೊದಲನೆ ನೋಟದಿಂದುದಿಸಿ
ಬರ್ಪಾ ಬೇಟಮಸ್ಥಿರಮೆಂದು ತಿಳಿದವರ
ಮತಮಿಹುದು. ಸುಲಭದೊಳ ದೊರೆತುದಕೆ ಬೆಲೆಯಿರದು
ಎಂಬರ್. ಅದಕಾಗಿ ಎಡರುಗಳ ತಂದೊಡ್ಡುವೆನ್. -
(ಶಿವನಾಯಕಗಿ) ಯುವಕನೇ, ನೀನೆನ್ನ ಸೆರೆಯಾಳು! ಇಲ್ಲದ
ಸಲ್ಲದ ಬಿರುದುಗಳನೊರೆಯದಿರು. ಶತ್ರುಗಳ
ಬೇಹುಗಾರನು ನೀನು; ನಾನಿಲ್ಲಿಗರಸು.

ಶಿವ - (ದರ್ಪದಿಂದ)
ನಗರದರಸನು ನಾನು ಶಿವರಾಯನೆಂದು ತಿಳಿ.

ಗೌರಾಂಬೆ - ಪವಿತ್ರಮಂದಿರದಿ ಪಾಪಗಳ್ ಜೀವಿಸೆವು.
ಪಾಪಗಳ್ಗೆ ತೆರದ ಗುಡಿಯಿರ್ಪುದಾದೊಡಂ
ಪುಣ್ಯ ತಾನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳಲೆಳಸುವುದು.

ಭೈರವ - (ಶಿವನಿಗೆ)
ಬಾ ನನ್ನ ಹಿಂದೆ - (ಗೌರಾಂಬೆಗೆ) ನೀನು ಮಾತಾಡದಿರು!
ರಾಜದ್ರೋಹಿ ಅವನು! - (ಶಿವಗೆ) ನೊಡುತಿಹೆ ಏಕೆ, ಬಾ,
ನಿನ್ ಕೈಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಕರ್ಬೊನ್ನ ತೊಡರುಗಳ
ತೊಡಿಸಿ, ಕಳಕನು ಕುಡಿಸಿ, ಹುಲ್ಲು ಸೊಪ್ಪನು ತಿನಿಸಿ,
ಬೇರುಬಿತ್ತವನುಣಿಸಿ, ಹೊರೆಯನು ಹೇರಿ ದಣಿಸಿ, -
ನಿಂತಿರ್ಪೆಯೇಕೆ, ಬಾ!

ಶಿವ - [ರಾಜಗಾಂಭೀರ್ಯದಿಂದ] ಬರಲೊಲ್ಲೆ, ನಿನ್ನಾಣೆಯಂ
ಪಳಿವೆನ್. ನಿನ್ನ ಬಲವೆನ್ನ ಬಲಮಂ ಮೀರೊಡೆ
ಆಗಲಾಂ ನಿನ್ನ ಹಿಂಬಾಲಿವೆಂ. [ಖಡ್ಗವನ್ನು ಒರೆಯಿಂದ ಕಳಚು
ತ್ತಾನೆ. ಭೈರವನ ಸಂವನನದಿಂದ ಮಂತ್ರಮುಗ್ಧವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ.]

ಗೌರಾಂಬೆ - (ಕಣ್ಣೀರ್ವೆರಸಿ ಗದ್ದದಿಂದ) ಅಪ್ಪಯ್ಯ,
ನೋಯಿಸದಿರೀತನಂ, ಸುಂದರಂ, ಕೋಮಲಂ,
ಕಣ್ಣಮತಿ ಚೆಲುಮಂ!

ಭೈರವ - (ಕಣ್ಣೀರ್ವೆರಸಿ ನಟಿಸಿ) ಏಂ ಪೇಳ್ತೆ? ನನ್ನಡಿಯೆ
ನನಗೆ ನೀತಿಯನೊರೆಯುವಂತಿಹುದು! - (ಶಿವಗೆ)
ರಾಜದ್ರೋಹಿ,
ಕೂರಸಿಯನೊರಗಾಣಿಸೊಡನೆ, ತಡಮಾಡದಿರ್?
ಬೀನರಂತಭಿನಯಿಸಿ ಇರಿಯಲಾರದ ನೀನು
ಚಿತ್ತದೊಳ್ ಕಡುಪಾಪಿ ಎಂಬುದಂ ತೋರುತಿರ್ಪೆ!
ಮನಬಂದರೀ ಕಿರಿಯ ಕಡ್ಡಿಯಿಂದಲೆ ನಿನ್ನಾ
ಕೃಪಾಣಮಂ ಕಿತ್ತೆನೆದು ನಿನ್ನ ನಿಳೆಗೊರಗಿಪೆನ್!

ಗೌರಾಂಬೆ - (ಕೈಮುಗಿದು) ಬೇಡ, ಬೇಡ! ಬೇಡಿದಪೆನಪ್ಪಯ್ಯ!

ಭೈರವ - ನೀನೆನ್ನ ಬಳಿಸಾರದಿರ್, ದೂರವಿರ್!

ಗೌರಾಂಬೆ - ಕರುಣಿಸೈ, ತಂದೆ; ನಾನವಗೆ ಹೊಣೆನಿಲ್ಲುವೆನ್!

ಭೈರವ - ಸುಮ್ಮನಿರ್, ನೀನಿನ್ನು ಗಳಪಿದರೆ ಮುನಿಯುವೆನ್.
ಬೇಹುಗಾರಗೆ ನೀನುಂ ಸಹಕಾರಿಯಾದಪ್ಪೆಯೇಂ?
ತಿರೆಯೊಳೀತನಿಗಿಂತಲುಂ ಚೆಲ್ವರೆನಿತಿಲ್ಲ?
ಆ ಶನಿಯಗಿವನ ಹೋಲಿಸಿ ನೀನು ಮರುಳಾದೆ!
ಸುಂದರರನೇಕರಿಗೆ ಇವನೆ ಶನಿಯಂಗೆಣೆ
ಅವರಿವಂಗೆ ದೇವತೆಗಳಾದಪರ್!

ಗೌರಾಂಬೆ - ನನ್ನೊಲೈಗತಿಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲ; ಮೇಣಿವಂಗಿಂ
ಚೆನ್ನಿಗನ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬಾಸೆಯುಂ ಇರದು.

ಭೈರವ - (ಶಿವಗೆ) ಹೇಳಿದಂತಾಚರಿಸು; ಬಾ ಹಿಂದೆ. ಎಲ್ಲಿಹುದೊ
ನಿನ್ನದಟು? ಅಬಲೆಯಂತಬಲನಾಗಿಹೆ ಈಗ!

ಶಿವ - (ಅಚ್ಚರಿಯಿಂದ)

ಅಹುದಹುದು, ನನಗೆಲ್ಲ ಕನಸಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದೆ!

(ಗೌರಾಂಬೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತ)

ನನ್ನ ಸೆರೆಮನೆಯಿಂದ ದಿನಕೊಂದು ಸಾರಿ
ಈ ಚೆಲೈಯನು ನೋಳ್ಳ ಸೌಭಾಗ್ಯವೊಂದಿರಲು,
ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಮರಣ, ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರ ಸಾವು,
ನನ್ನ ದುರ್ಗತಿ, ನನ್ನ ಅವಮಾನ, ಬಿರುನುಡಿಗಳಂ
ಬೀರುತಿಹ ಈತನ ದುರಭಿಮಾನ, ಎಲ್ಲವನು
ಸಂತಸದಿ ಸಹಿಸುವೆನು. ಬಿತ್ತರದ ತಿರೆಯೆಲ್ಲ
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕಿರಲಿ; ನನಗೀಕೆಯಂ ತೋರ್ಪೊಂದು
ಕಿಟಕಿಯಿರಲದುವೆ ಸಾಕು!

ಭೈರವ - (ಸ್ವಗತ) ಇಚ್ಛೆ ನೆರವೇರುತ್ತಿದೆ! (ಶಿವನಾಯಕಗೆ)

ಹುಂ, ಹೊರಡು! (ಕಿನ್ನರಗೆ) ಕಿನ್ನರಾ, ನೀನೊಳ್ಳಿತೆಸಗಿರ್ಪೆ.

(ಭೈರವನೂ ಕಿನ್ನರನೂ ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ)

ಗೌರಾಂಬೆ - (ಶಿವಗೆ) ಪ್ರಿಯತಮ, ನನ್ನೆದೆಯ ಚನ್ನಿಗನೆ, ಬೆದರದಿರು.

ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಬಗೆಯ ಬೇರೆಯಾಗಿಹುದಿಂದು.

ಮಾತಿನಲಿ ಕಠಿನತೆಯ ತೋರಿದರು, ಎದೆಯಲ್ಲಿ

ಕೋಮಲತೆಯಡಗಿಹುದು. ಇಂತಾವಗಂ ತಂದೆ

ಕೋಪಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂದಿಂತಿರ್ಪನೇಕೊ?

ಭೈರವ - (ಕಿನ್ನರಗೆ)... ಮಲೆಯ ತಂಗಾಳಿಗಳ ತೆರದಿ ಸಂಚರಿಸು. -

ಅದೊಡಮ್, ನಾಂ ಪೇಳ್ವುದೆಲ್ಲಮಂ ಮಾಳ್ಪುದು.

ತಪ್ಪದೆಯೆ ಮಾಳ್ಪುದು.

ಕಿನ್ನರ - ಒಂದಿನಿತು ಕುಂದಿರದೆ

ಬೆಸಗೆಯ್ಪಿಂ!

ಭೈರವ - (ಶಿವಗೆ) ಬಾ, ನಿನ್ನ ಸೆರೆಮನೆಗೆ -

(ಗೌರಾಂಬೆಗೆ) ಇತ್ತ ಬಾ,

ಆ ದ್ರೋಹಿಯೆಡೆಯಿಂ! (ಏನೊ ನುಡಿಯಲೆಳಸಿರೆ)
ಮತ್ತೆ ಮಾತಾಡದಿರ್
(ಎಲ್ಲರೂ ರೆರಳುತ್ತಾರೆ)

ದೃಶ್ಯ ೩

[ದ್ವೀಪದ ಮತ್ತೊಂದು ಬಾಗ. ರಣನಾಯಕ, ರಂಗನಾಯಕ, ರುದ್ರನಾಯಕ, ಜಯದೇವ-
ಇವರುಗಳು ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.]

ಜಯದೇವ - ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ, ಶಾಂತರಾಗಿ, ತಮ್ಮವೋಲ್ ವೀರರಿಗೆ
ಅಧ್ಯಯವಿದು ತರವೆ? ನಾವೆಲ್ಲರುಳಿದಿಹುದೆ
ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿ. ಬಾಳಿನೊಳ್ ದುಃಖಗಳ್
ಬರ್ಪುದೇಂ ಪೊಸತಲ್ಪು.

ರಣನಾಯಕ - (ಜುಗುಪ್ಸೆಯಿಂದ) ದಯಮಾಡಿ ಸುಮ್ಮನಿರು!
(ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾನೆ)

ರುದ್ರನಾಯಕ - ಜಯದೇವನುಪದೇಶವನೆ ಬೇಯ್ವು ಕಂಗಳಿಗೆ
ಕಾರವನೂಡಿದಂತೆ!

ರಂಗನಾಯಕ - ಬಣಗು ವೇದಾಂತವನು
ನೀನೆಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆಯೋ? ಸರ್ವದಾ ನಿನ್ನ ಒಣ
ಉಪದೇಶವನು ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಕಿವಿಗಳು ಜಿಡ್ಡು
ಗಟ್ಟಿಹವು. ತಲೆ ಚಿಟ್ಟು ಹಿಡಿದುಹೋಗಿಹುದು.

ಜಯ - ಅಹುದಹುದು; ರೋಗಿಗಳಿಗಾವಗಂ ಮದ್ದು
ಕಹಿಯಂತೆ!

ರುದ್ರ - ಭೋಗಗಳ ಪಡೆಯಲಾರದ ಜನರು
ಯೋಗವನು ನಟಿಸುವರು!

ರಣ - (ತನಗೆ ತಾನೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ) ಹೊಳೆಯ ಪಾಲಾದೆಯಾ,
ಮಗನೆ? ನನ್ನ ಬಾಳ್ವೆಯ ಕಣ್ಣನಿರಿದೆಯಾ?
ಬದುಕಿನೊಳ್ ಕತ್ತಲೆಯ ಕವಿಸಿದೆಯಾ? ನಿನ್ನ ಬೈ
ಬೆನಗೊಂಡೊಡಾನೇನಂ ಪೇಳಲಿ? ನಿನ್ನನುಜೆ
ಬಂದಂಕದಲಿ ಕುಳಿತು 'ನನ್ನಣ್ಣನೆಲ್ಲಿ?' ಎಂದು
ಕೇಳುವಾ ಸಮಯದಲಿ ನಾನೆಂತು ಸೈರಿಸಲಿ?
ನಿನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳ್ ಬಂದು 'ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕರಸರೆಲ್ಲಿ?'
ಎಂದು ಬೇಡಲು ಅವ ನಾಲಗೆಯೊಳೊರೆಯಲಿ?
ಹಾ ಕಂದ! ಮುದಿಯ ತಂದೆಯನಗಲಿ ಪೋದೆಯೇಂ!

ರುದ್ರ - ನಾಯಕರೆ, ತಮ್ಮ ಮಗನಿನ್ನು ಮುಳಿದಿರಬಹುದು.
ತೆರೆಗಳಂ ಬಗೆಬಗೆದು ತಲೆಯ ಮೇಗಡೆಗೆತ್ತಿ,
ಚಿಮ್ಮಿ ಮುಂದಕೆ, ಈಜಿ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದುದ ಕಂಡೆ.
ಶಕ್ತಿಯೊಳ್ ಯುಕ್ತಿಯೊಳ್, ಜಾಣ್ಮೆಯೊಳ್ ತಾಳ್ಮೆಯೊಳ್
ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಂ ಮೀರಿದಾತಂ ಮುಳುಗಿದಪನೆ?
ಆತನೆಲ್ಲಿಯೊ ಕುಳಿತು ಸೊಗದೊಳಿಹನೆಂಬುದೆಯೆ
ನನ್ನ ನಂಬುಗೆ! ನನ್ನ ಆಸೆ!

ರಣ - (ಶೋಕದಿಂದ) ಇಲ್ಲ, ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ
ಅವನಿಹನು? ಅವನು ಹೋದನು; ಇನ್ನು ಬಾರನು.

ರಂಗ - ಆ ಪುಸಿಗ ಜೋಯಿಸನು ಹೊರಡುವಾಗೇನೊದರಿ
ಕಳುಹಿದನು! ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹರಸುತ್ತ ಮನದಲ್ಲಿ
ಶಪಿಸಿದನೆ? ನಾನೆಂದೆ: - ಮುಂಗಾರ ಸಮಯಮಿದು,
ಪೆರ್ದೊರೆಯ ನಂಬಲಾಗದು, ಎಂದು. ನೀರು
ಬೆಂಕಿಗಳ ನಂಬುವರೆ? ನಾನೊರೆದುದಂ ಪುಡಿಗೇ
ಕಡೆಯೆಂದೆಣಿಸಿದರು. ಈಗಳೋ - ಮುಳುಗಿದುದು
ದೋಣಿ; ನಾವಿನಿಬರೆಮ್ಮ ಸಯ್ವಿನ ಬಲದಿ
ಬದುಕಿದೆವು. ವೀರ ಶಿವನಾಯಕನೊ ಹೊಳೆಯ
ಹೆಮ್ಮಿನಿಗುಣಿಸಾದನು!

ರಣ - ಬದುಕಿಲ್ಲವೆಂಬೆಯೇಂ? (ಶೋಕಿಸುವನು)

ಜಯ - (ರಂಗನಾಯಕಗೆ) ನಾಯಕರೆ,
ಆವ ಪೊಳ್ತಿನೊಲಾವುದೊರೆಯಬೇಕೆಂಬುದೆಯೆ
ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಪುಣ್ಣೆಗೆಣ್ಣೆಯಂ ಬಳಿಯುವರೆ?
ಮೇಣದನು ಇರಿಯುವರೆ? ಜೀಯ, ರಣನಾಯಕರೆ,

ರಣ - ಬೇಡ, ಮಾತಾಡದಿರು - ಮೌನದಲಿ ಶಾಂತಿಯಿದೆ -

ಜಯ - ಅದೋ, ದೂರದಿಂದೈತಪ್ಪ ಸಂಗೀತಮಂ ಕೇಳಿ!
ಇಲ್ಲಿ ಅರೆಗಳು ಕೂಡ ಹಾಡುವುದನರಿತಿಹವು!
ಆಗಸದೊಳೆಲ್ಲಿಯುಂ ಗಾನಮಯಮಿಲ್ಲಿ!
(ಕಿನ್ನರನು ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾನೆ)

ಕಿನ್ನರ - (ಹಾಡು) ಹಬ್ಬಿದ ಮಲೆಗಳ ಮೇಲೆದಾಡುವ ಮಳೆಗಳೆ ಬನ್ನಿ;
ಬನಬನದಲಿ ಚಿಮ್ಮುತ ನಲುದಾಡುವ ಚಳಿಗಳೆ ಬನ್ನಿ!
ಮುಗಿಲಂಚಿನ ಕುಡಿಮಿಂಚಿನ ನವಕಾಂಚನವನು ತೊಟ್ಟು,
ನವನೀರದ ಸುರಚಾಪದ ಪೊಂದಾರದ ಉಡೆಯುಟ್ಟು
ಬಹುವೇಗದಿ ಬಿರುಗಾಳಿಯೆ ಬಾರೈ!
ಕಡಲೂರಿಗೆ ನಾವ್ ಪೊಗುವ ಬಾರೈ!
ನೀಂ ಗೆಲಿದಿಹ ಪೊಸ ಜೀವರ ತಾರೈ!
ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಹೊಸ ದಾರಿಯ ತೋರೈ

ಜಯ - ನನಗೇಕೊ ನಿಧ್ಧೆ ಬಂದಂತಾಗುತ್ತಿದೆ.

ರುದ್ರ - ಮಲಗು (ಜಯದೇವ ಮಲಗುವನು)

ರಣ - ನಿದ್ರಿಸಿದನವನೆಂತು ಶೀಘ್ರದೊಳೆ! ನನಗುಂ
ಕಣ್ಣೆಮೆಗಳೇಕೊ ಕೆಳಗೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ.

ರಂಗ - ಮಲಗಣ್ಣಾ,
ಶೋಕದಲಿ ನಿಧ್ಧೆಬರುವುದೆ ಅಪೂರ್ವ. ಬಂದಾಗ

ಮಲಗುವುದಿರುದೆ ಕೇಡು! ನಿಡ್ಡೆಗೈದೊಡೆ ಶಾಂತಿ
ಲಭಿಸುವುದು.

ರುದ್ರ - ಅಂಗರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಾವು
ಕಾದಿಹೆವು. ನಾಯಕರೆ, ಮಲಗಿ ನಿರ್ಭಯದಿಂದ.

ರಣ - ಅಂತಕ್ಕೆ - ಏಂ ನಿಡ್ಡೆ! (ಮಲಗುತ್ತಾನೆ, ಕಿನ್ನರ ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ)

ರಂಗ - ಇದೇನಿವರಿಗೀ ನಿಡ್ಡೆ?

ರುದ್ರ - ಈ ಹವದ ಮೈಮೆಯದು.

ರಂಗ - ಹಾಗಾದರೆಮಗೇತಕಾನಿಡ್ಡೆ ಬಾರದಿದೆ?
ನನ್ನ ಕಂಗಳಲದರ ಸುಳಿವುಮಿಲ್ಲ.

ರುದ್ರ - ನನಗುಮಂತೆಯೆ ಇಹುದು.
ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ ನಿಡ್ಡೆಮಾಡಿದರಿವರು!
ಸಿಡಿಲು ಬಡಿದೊರಗಿದವರಂತೆ ಬಿದ್ದಿಹರು.
(ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಹಕಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ) ನಾಯಕರೆ.

ರಂಗ - ಏನು?

ರುದ್ರ - ಇರಲಿ, ಅದನೀಗಳೊರೆಯೆ

ರಂಗ - ಅದೇಕೆ ಪೇಳ್ತುದನಾಗಳೆ ಪೇಳಲದುವೆ ಲೇಸು.

ರುದ್ರ - (ರಂಗನಾಯಕನ ತಲೆಯ ಕಡೆ ದುರುದುರನೆ ನೋಡುತ್ತ) ಇದೇನು!

ರಂಗ - ನಾಯಕರೆ ನೀವೇನಂ ಕಂಡಿಂತಟು ಬೆಚ್ಚಿಬೀಳುವಿರಿ?

ರುದ್ರ - (ಕಣ್ಣುಜ್ಜಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ನೋಡುತ್ತ)
ಇದೇನು? ಯಾವ ರಾಜನ ಮಕುಟವಿದು?

ರಂಗ - ಎಲ್ಲಿ?

ರುದ್ರ - ಹಾ! ರಣನಾಯಕರ ಮಣಿಕಚಿತ ಮಕುಟಂ!

ರಂಗ - ಇದೇನಿದು, ನಾಯಕರೆ? ನಿಮಗುಂ ನಿದ್ಡೆಯೊ ಏನು?

ರುದ್ರ - ಹಾ! ತಳಿಸುತಿಹುದೆಂತು! ನಿಮಗದು ಕಾಣಿಸದೆ?

ನಗರದರಸರ ಮಕುಟಂ! ನೋಡಲ್ಲಿ! ನೋಡಲ್ಲಿ!

ಗಗನದಿಂದವತರಿಪ ಚಾರು ಸುರಚಾಪದೊಲು

ನಿಮ್ಮ ಮೇಲಿಳಿಯುತಿದೆ!

ರಂಗ - ಎಲ್ಲಿ? ಎಲ್ಲಿ? ನಾ ಕಾಣೆ!

ರುದ್ರ - ನೀವೇನು ಕುರುಡರೇ?

ರಂಗ - ನೋಡಿದರೆ ಕಾಣಿಸದು.

ಕನಸು ಕಾಣುವಿರೇನು? ಅಚ್ಚರಿ! ಈ ನಿದ್ದೆ

ಅಚ್ಚರಿ! ನಡೆಯುತ್ತ, ನುಡಿಯುತ್ತ, ಚರಿಸುತ್ತ,

ಇಂತಪ್ಪ ಗಾಢನಿದ್ರೆಯಳಿಪುರ್ವದಾಶ್ಚರ್ಯಂ! ಆಶ್ಚರ್ಯಂ?

ರುದ್ರ - ನಾಯಕರೆ,

ಕಣ್ಣಿಲ್ಲದಿದರಂ ಕಲ್ಪನೆ ಕುರುಡಹುದೆ?

ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ನೀವು ಹಾಳಾಗುವಿರಿ! ಅಯ್ಯೋ!

ರಂಗ - ನಿಮ್ಮದಿದು ತಿರುಳು ತುಂಬಿದ ಕನಸಿನಂತಿಹುದು!

ರುದ್ರ - ನಾಯಕರೆ, ಬರುಗನಸಲ್ಲ; ನನ್ನ ದರ್ಶನಂ!

ಬಿನದವಲ್ಲೆನ್ನ ನುಡಿ; ಕಿವಿಗೊಡುವಿರಾದೊಡೆ,

ನೀವರಸರಾಗುವಿರಿ!

ರಂಗ - ಬೇಡ! ನನಗದು ಬೇಡ!

ರುದ್ರ - ನಗರದ ಸಿಂಹವಿಷ್ಟರಕೊಡೆಯರಪ್ಪಂತೆ

ಮಾಡುವೆಂ!

ರಂಗ - ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ನುಡಿಯದಿರಿ, ನಾಯಕರೆ!

ರುದ್ರ - ವೀರಪಾರ್ಥಿವರಾಗಿ, ನವಯುವಕರಾಗಿ ನೀವ್
ಬೆದರುವುದೆ? ನಾ ನಿಮಗೆ ನೆರವಾಗಿ ಬಂದಿರಲು
ನಿಮಗದೇತರ ಭಯಂ?

ರಂಗ - ನಾನೊಲ್ಲೆ, ನಾನೊಲ್ಲೆ!

ರುದ್ರ - ವೀರಪುಂಗವ ರಂಗನಾಯಕರೆ,
ನಿಮ್ಮದೆಯ ನಾ ಬಲ್ಲೆ; ಒಳಗಿರ್ಪುದಾಕಾಂಕ್ಷೆ,
ತೋರಿಕೆಗೆ ಬೇಡೆಂಬುವಭಿನಯಂ. ಹಂಗಿಸುತ
ನಿಮ್ಮ ಬಯಕೆಯ ನೀವೆ, ಮುಂಬರಿಯಲಳಕುವಿರಿ!
ದೊರೆತ ಸಮಯವ ಬಿಡಲು ಮರಳಿ ಬರುವುದೆ? ಹೇಳಿ!

ರಂಗ - ನಿಮ್ಮಾಸೆಯೆಂತಿರ್ಪುದೋ ಹೇಳಿ; ನೀವೆನ್ನ
ಮಂಗಳಾಕಾಂಕ್ಷಿಗಳು ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆಗೆ ನಾನು
ಶರಣಾದೊಡೊಳ್ಳಿತಹುದು.

ರುದ್ರ - ನಾಯಕರೆ, ನೀವೆನ್ನಂ
ಸಾಮಾನ್ಯನೆಂದರಿಯದಿರಿ; ನರಕದೊಡೆಯನಿಗೆ
ಸಲಹೆಗಳನೀಯಲರಿವೆ! - ದೊರೆಯ ಮಗನುಳಿದಿಹನೆ?
ಯಾರು ಹೇಳುವ ಮಾತು! ಯಾರು ನಂಬುವ ಮಾತು?
ಅವನು ಮುಳುಗಿದುದು ಸುಳ್ಳಾದೊಡೆ, ಇವರಿಲ್ಲಿ
ಮಲಗಿಹುದೆ ಪುಸಿಯಹುದು.

ರಂಗ - ನನಗೆ ನೆಚ್ಚಿಲ್ಲ,
ಅವನು ಬದುಕಿಹನೆಂಬ ಮಾತಿನಲಿ.

ರುದ್ರ - (ಧ್ವನಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ) ನೆಚ್ಚಿಲ್ಲ! -
ನೆಚ್ಚು! ನಿಮಗಿಹ ನೆಚ್ಚು! ಕೆಚ್ಚೆದೆಯ ಬೀರನಿಗೆ
ನೆಚ್ಚು ತೊತ್ತಾಗುವಳು! ಆ ಶಿವನಾಯಕನು
ಮುಳುಗಿರ್ಪನೆಂಬಿರಾ?

ರಂಗ - ಸಾಯದೆಯೆ ಮತ್ತೇನು?

ರುದ್ರ - ಅವನು ಅಳಿದೊಡೆ ಮುಂದೆ ಯುವರಾಜನಾರಹನು?
ನಗರದೊಡೆತನವಾಗೆ?

ರಂಗ - ಸಿಂಗಣ್ಣನಾಯಕಗೆ?

ರುದ್ರ - ಅದರ ಬದಲೊಂದರೆಗೆ ಪಟ್ಟಕಟ್ಟಲು ಲೇಸು!
ಮಂಕನಿಗೆ ರಾಜ್ಯವೆ? ಹಗಲಾವುದಿರುಳಾವು -
ದೆಂಬುದನೆ ತಿಳಿಯದವಗೇಕೆ ಪಟ್ಟದ ಪೆರ್ಮೆ?

ರಂಗ - ನಿಮ್ಮೆದೆಯ ನಾನರಿಯಲಾರದಿಹೆ.

ರುದ್ರ - ಅಹಹಾ!
ನನ್ನ ಬಗೆ ನಿಮಗಿದೊಡೆ! - ಎನಿತು ಮಲಗಿಹರಿವರು,
ಶಯ್ಯೆಯಾಗಿರ್ಪರೆಗಳಂತೆವೋಲ್? ಮುನ್ನುಡಿ
ನಮ್ಮೆಳ್ಳಗೀ ನಿಧೆ! ತಿಳಿಯಿತೇ?

ರಂಗ - ತಿಳಿದಂತೆ
ತೋರುತಿದೆ.

ರುದ್ರ - ನಿಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯದ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬಾಗಿಲಿಗೆ
ಬಂದಿಹಳು: ಒಳಗೆ ಕರೆವಿರೋ? ತಳ್ಳುವಿರೋ?

ರಂಗ - ನಿಮ್ಮಣ್ಣನನು ನೀವು ರಾಜ್ಯದಿಂದಟ್ಟಿದಿರಿ,
ಅಲ್ಲವೇ?

ರುದ್ರ - ಅಹುದು, ಯುಕುತಿಯಿಂದೋಡಿಸಿದೆ.
ನೋಡೀಗಳೆಂತರಸನುಡುಗೆಗಳೆ ಸಿಂಗರಿಸು-
ತಿಹವೆನ್ನ ರೂಪಮನ್! ನನ್ನಣ್ಣನಾಳುಗಳೆ
ಅಂದಿರ್ದರೆನಗೆ ಎಣೆಯಾಗಿ. ನೋಡಿದು
ಅವರೆಲ್ಲರೆನ್ನ ಕಿಂಕರರಾಗಿ ಗೆಯ್ಯುತಿಹರು.

ರಂಗ - ಧರ್ಮಮೆತ್ತಣ್ಣಾಯ್ತು? ಭೀಮ ಅರ್ಜುನರಂಥ
ಮೂಲೋಕದಾ ಗಂಡುರುಂ ಕೂಡ ಧರ್ಮಜನ
ನುಡಿಗಳನು ವೇದವೆಂದೇ ತಿಳಿದು ಅವನಿತ್ತ
ಆಜ್ಞೆಯನು ಮೀರುತಿರಲಿಲ್ಲ. ಲಕ್ಷ್ಮಣನು
ಅಗ್ರಜನ ನೆಳಲಾಗಿ ಸೇವಿಸಿದನಣ್ಣನನು!

ರುದ್ರ - ಸಾಕು, ಸಾಕಿದು, ರಂಗನಾಯಕರೆ; ನಿಮಗಾರು,
ಜಯದೇವನಿದನೆಲ್ಲ ತಿಳುಹಿದನೆ? ಧರ್ಮ!
ಧರ್ಮವೆಂಬುದು ಹೇಡಿಗಳ ಮರ್ಮ! ಕಬ್ಬಿಗರ
ಕಲ್ಪನೆಯ ಕತೆಗಳಲಿ ಕೇಳಿದಾ ತತ್ತಂಗಳಂ
ಈ - ರಾಜಕಿಯದಲಿ ತರಬೇಡಿ. ಕತೆಗಳವು,
ನಮ್ಮದಿದು ಕತೆಯಲ್ಲ! ಧರ್ಮಸತ್ಯಗಳೆಲ್ಲ
ಮುದಿತನದ ಮಾತುಗಳ್; ಕೆಚ್ಚಿದೆಯ ಜವ್ವನದ
ವೀರವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲ. ಮುಪ್ಪಡಿಸಿ ಬಂದಾ
ಕಾಲದಲಿ, ನಾವೂ ನನ್ನಿಯಂ ಕುರಿತು
ತಿಳಿಯದಿಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದರಾಯ್ತು!
ನೀವೇನು ಮಾಡುವಿರೊ ಅದೆ ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ.
ಬೇರೆ ಧರ್ಮವದೆಲ್ಲಿ? ನಿದ್ಧೆಯಲಿ ಮುಳುಗಿಹನ್
ನಗರದರಸನ್, ಮಣ್ಣಿಗಿಂತಲುಂ ಮಣ್ಣಾಗಿ,
ಕಲ್ಲಿಗಿಂತಲುಮಧಿಕ ಕಲ್ಲಾಗಿ. ಮಿಂಚುವೀ
ನನ್ನ ಕೂರಸಿಯವನ ಮುಂಡಮಂ ರುಂಡದಿಂ
ಬೇಕೈದ ಕೂಡಲೆ ದಿಟಂ ನೀವರಸರಾಗುವಿರಿ!

ರಂಗ - ಜನಪದದಪವಾದ?

ರುದ್ರ - ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದನ್
ಎಂದರಾಯ್ತೇಳಿ!

ರಂಗ - (ಉದ್ವೇಗದಿಂದ) ಕತ್ತಿಯನ್ ಒರೆಗಳಚಿ,
ನಾಯಕರೆ! ನಗರದರಸಗೆ ನೀವು ಸಲ್ಲಿಸುವ
ಕಪ್ಪವನ್ ನಿಲ್ಲಿಸುವೆ. ನೀವೆನ್ನ ನೇಹಿಗರ್!

ರುದ್ರ - ನಾನು ರಣನಾಯಕನ ಕಡಿದೊಡನೆ, ನೀವು
ಜಯದೇವನಂ ತುಂಡುಗೈವುದು! - (ಕತ್ತಿಗಳನೊಳೆಯುವರು)

ರಂಗ - ಒಂದೆ ಮಾತು (ಜಿಸುಮಾತಾಡುತ್ತಾನೆ)
(ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿ ಕಿನ್ನರನು ಬರುವನು)

ಕಿನ್ನರ - ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯನಟ್ಟಿ ನನ್ನೊಡೆಯನರಿತಿಹನು
ನಿನಗಂ ಮೇಣ್ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯಂಗಂ ಬಂದಿರ್ಪ
ದುರ್ಗತಿಯ ಪರಿಯಂ. ನನ್ನನಟ್ಟಿದನಿಲ್ಲಿ-
ಗದಕಾಗಿ; ನಿಮ್ಮಿರ್ವರನ್ನೆಳ್ಳರಿಸಲೆಂದು.
[ಜಯದೇವನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡುವನು]
ಮಲಗಿರಲು ನೀವಿಂತು
ಸಾವಿಹುದು ಬಳಿ ನಿಂತು
ಹಸಿದು, ಬಾಯ್ಕರೆದು;
ಜೀವನದೊಳಾಸೆಯಿರೆ
ಬಿಟ್ಟೇಳು ನಿಡ್ಡೆಯನು,
ಏಳು ಮೇಲೇಳು!

ರುದ್ರ - ಇನ್ನು ತಡಮಾಳ್ತುದೇಕೆ?

ಜಯ - (ಎಚ್ಚತ್ತು ಗಾಬರಿಯಿಂದ) ಶಿವ ಶಿವಾ! ಶಿವ ಶಿವಾ!
ದೊರೆಯಂ ಕಾಪಾಡು! (ರುದ್ರ ರಂಗನಾಯಕರನ್ನು ನೋಡಿ)
ಏನಿದೇನಿದು? (ರಣನಾಯಕಗೆ) ಹೋ
ಎದ್ದೇಳು! ಎದ್ದೇಳು! (ರುದ್ರ ರಂಗನಾಯಕರಿಗೆ)
ಕತ್ತಿಗಳನೊರೆಗಳಚಿ
ನಿಂತಿರುವಿರೇಕೆ? ಬೆಚ್ಚುವಿರದೇಕಿಂತು?

ರಣ - (ಎಚ್ಚತ್ತು) ಏನು! ಏನು! ಏನು!

ರಂಗ - ನಾವಿಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರಲು, ನಿಮ್ಮ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ
ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೆ ತೊಡಗಿ ನಿಂತಿರಲು, ಬಳಿಯೊಳೇ
ಆನೆಗಳೊ, ಸಿಂಹಗಳೊ ಗರ್ಜಿಸಿದ ತೆರನಾಗಿ -

ಅದರಿಂದಲೇ ನೀವು ಎಚ್ಚತ್ತು ಕೂಗಿದುದು –
ಅಬ್ಬಬ್ಬಾ ಏಂ ಭಯಂಕರನಾದಂ! ನನ್ನೆದೆ ನಡನಡ ನಡಗಿತು!

ರಣ - ನನಗಾವ ನಿಡುದನಿಯೂ ಕೇಳ್ತುದಿಲ್ಲ!

ರುದ್ರ - ಅಬ್ಬಬ್ಬಾ! ಗಿರಿಗಳನೆ ನಡುಗಿಸುವ ಹುಂಕಾರ!
ಭೂಕಂಪಮಂ ಗೈವ ಹರಿಕಂಠ ಗರ್ಜನೆ!
ಸಿಂಹಗಳೆ ಇರಬೇಕು!

ರಂಗ - ಮೇಣ್ ರಕ್ಕಸರೊ?

ರಣ - ಜಯದೇವ, ನೀನುಂ ಕೇಳ್ತಿಯೇಂ?

ಜಯ - ನನ್ನಾಣೆ, ಏನೊ ಮೊರೆದಂತಾಗಿ ಎಚ್ಚತ್ತು,
ನಿಮ್ಮನುಂ ಎಚ್ಚರಿಸೆ, ಕೂಗಿದೆನು. ಕಣ್ಣೆರೆದು
ನೋಡಲ್ಕೆ ಕತ್ತಿಗಳನೊರೆಯಿಂದ ಹಿರಿದೆತ್ತಿ
ನಿಂದಿದ್ದರಿವರಿವರಂ ಬೆಕ್ಕಸಂ ಬಡುತ.
ನಾವಿನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿಪುರ್ದೇ ಲೇಸು!
ಇಲ್ಲಿಂದ ತೊಲಗುವಂ; ಕತ್ತಿಗಳನೊರೆಗಳಚಿ!

ರಣ - ಪೊರಡುವಂ. ಮಗನ ಗತಿ ಏನಾದುದೆಂಬುದಂ
ತಿಳಿಯುವಂ; ನಡೆಯಿಂ!

ಜಯ - ರಕ್ಷಿಸುಗೆ ಪರಶಿವಂ
ಕಾಳ್‌ಮಿಗಳಿಂದಾತನಂ! ಅವನಿನ್ನುಂ
ಬದುಕಿರ್ಪಂ! ಆಂ ಬಲ್ಲೆಂ!

ರಣ - ಬನ್ನಿಂ, ಬೇಗ ನಡೆಯಿಂ!

(ಹೊರಡುತ್ತಾರೆ)

ಕಿನ್ನರ - ಭೈರವನಿಗಿದನೆಲ್ಲಮಂ ತಿಳುಹುವೆನ್, ದೊರೆಯೆ,
ಪೋಗು, ಮಗನಂ ಪುಡುಕು, ನಿನಗಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಂ!

ದೃಶ್ಯ ೪

[ದ್ವೀಪದ ಮತ್ತೊಂದು ಬಾಗ. ಶನಿಯ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಗುಡುಗಿನ ಸದ್ದು ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹೊರೆಯನ್ನು ಕೆಳಗಿಟ್ಟು ಸೊಂಟಗೈಯಾಗುತ್ತದೆ.]

ಶನಿಯ - ಭೂಮಿಯಲಿ ಅಲೆಯುತಿಹ ರುಜೆಗಳನಿತುಮುಂ:
ಚಳುಕುಳುಕು, ತೊನ್ನು, ಹೊಟ್ಟೆಯನೋವು, ಕಣ್ಣಿನೆ,
ಕಿವಿನೋವು, ತಲೆನೋವು, ನಾಯ್ಕಿಮ್ಮ, ಬದಿಶೂಲೆ,
ಕಾಲೊಡಕ, ವಾತಪಿತ್ತಗಳೆಲ್ಲ ಭೈರವನ
ಸೆರೆಗೈದು ಪೀಡಿಸುಗೆ! ಬುವಿಯೊಳಿಹ ಸರ್ವ, ಕ್ರಿಮಿ
ಕೀಟಗಳು: ಹೇನುಗಳು, ಕೂರೆಗಳು, ತಿಗಣೆಗಳು,
ಜಿಗಣೆಗಳು, ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಗಿಳ್ಳೆಗಳು ಎಲ್ಲ
ಅವನ ನೆತ್ತರವೀಂಟಿ ಸಂತಸದಿ ಜೀವಿಸುಗೆ! -
ಅವನ ಕಿನ್ನರದೂತರಿದನಾಲಿಸುತಲಿರಬಹುದು!
ಆಲಿಸುಗೆ, ಬೈಯುವೆನು! ಆಲಿಸುಗೆ, ಶಪಿಸುವೆನು!
ಅವನಾಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲದೆಯೆ ಅವುಗಳೇನನು ಮಾಡ
ಲಾರವು. - ಹೋದುದಕೆ, ಬಂದುದಕೆ; ಕುಳಿತುದಕೆ,
ನಿಂತುದಕೆ 'ಭೂ' ಬಿಡುವನಾ ಕುನ್ನಿಗಳನೆನ್ನ ಮೇಲೆ.
ಮಂಗನಂದದಿ ಕೆಲವು ಪಲ್ಕಿರಿದು ಪರಿಹಾಸ್ಯ
ಮಾಡುವುವು. ಕಣೆಹಂದಿಗಳ ತೆರದಿ ಕಾಲನಡು
ನುಸಿಯುವುವು, ಹಾದಿಯಲಿ ಹೋಗುತಿರೆ, ಹೆಮ್ಮರದ
ತುಂಡುಗಳ ರೂಪವನು ಹೊಂದಿ ದಾರಿಯೊಳಡ್ಡ
ಬೀಳುವುವು, ನಾ ಮುಗ್ಗರಿಸುವಂತೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ
ಕೇಸರಿನಲಿ ತೆಳ್ಳುವುವು. ಬಟ್ಟೆಗೆಡಿಪವು ಒಮ್ಮೆ,
ಹಾವುಗಳ ಹೋಲುತ್ತ ಅಂಗಾಂಗಗಳ ಬಿಗಿದು
ಬುಸ್ಸೆಂದು ಬೆದರಿಸುತ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಸುವುವು. - (ದೂರಕ್ಕೆ ನೋಡಿ)
ಹೋ! ಅಗೋ! ಆಗಲೇ ಅಲ್ಲೊಂದು ಬರುತಿಹುದು.
ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ತರಲು ತಳುವಿದ ತಪ್ಪಿಗಾಗೊಬ್ಬ
ಕಿನ್ನರನನಟ್ಟಿಹನು ನನ್ನ ಪೀಡಿಸಲೆಂದು.
ಏಗೈವೆನೀಗಳಾನರಿಯೆನ್! - ಇರಲಿ,

ಸತ್ತವೊಳ್ ಮಲಗುವೆನ್! ಶನಿಯ ದಯೆಯಿಂದವನ್
ನನ್ನನವಲೋಕಿಸದೆ ಮುಂಬರಿಯಬಹುದು.

[ಕಂಬಳಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಮಲಗುತ್ತಾನೆ. ತ್ರಿಶಂಕು ಬರುತ್ತಾನೆ.]

ತ್ರಿಶಂಕು - (ಸುತ್ತ ನೋಡಿ) ಏನು ಬಟ್ಟಬಯಲಿದು? ನೆಳಲೀಯಲೊಂದು ಗಿಡವಿಲ್ಲ, ಮರವಿಲ್ಲ, ಹುದುಗಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಬಂಡೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. (ಮೇಲೆ ನೋಡಿ) ಇದೇನಿದು? ಗಗನದಲಿ ಮತ್ತೆ ಕರ್ಮುಗಿಲು ಕವಿಯುತಿದೆ. ಸುಯ್ಯೆಂದು ಮರಳಿ ಬೀಸತೊಡಗಿದೆ ಬಿರುಗಾಳಿ. ಆ ಕರಿಯ ಮೋಡ, ಕರಿಯರೆಯ ಹೋಲುತಿಹ ಆ ದೊಡ್ಡ ಮೋಡ, ಇನ್ನೇನು ಈಗಲೋ ಆಗಲೋ ಗುಂಡುಗಳ ಮಳೆಗರೆವ ಸಿಡಿಮದ್ದಿನುಂಡೆಯಂತೆ ಹುಬ್ಬು ಗಂಟಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಗುಡುಗಿದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಅಡಗುವುದೋ ನಾನರಿಯೆ. ನನ್ನ ಈ ಮುದಿತಲೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ಬೀಳಬೇಕೆಂದು, ಹಾರೈಸಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ಹವಣಿಸಿ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿರುವ ಆ ಮಳೆಗಲ್ಲು ಉದುರ ತೊಡಗಿದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೋ ನಾನರಿಯೆ -

(ಎರಡು ಹೆಜ್ಜೆ ನಡೆದು ನೆಲದ ಕಡೆ ನೋಡಿ) ಇದೇನಿದು? - ಕಲ್ಲೋ? ಮರವೋ? ಮೀನೋ? ಮನುಷ್ಯನೋ? ಸತ್ತಿದೆಯೋ ಬದುಕಿದೆಯೋ? - ಮೀನೆಂದೇ ತೋರುತ್ತದೆ. - (ಮೂಸಿ ನೋಡಿ) ಹೌದು, ಅದೇ ವಾಸನೆ! ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಮೀನೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ರಾಮಾಯಣ ಕಾಲದ್ದಿರಬೇಕು! ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೆ ಏನು ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ! ತಿರುಕನೂ ಕೂಡ ಕಾಸುತತ್ತು ನೋಡಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದೆ! - ಓಹೋ ಮನುಷ್ಯರ ಕಾಲುಗಳಿವೆ! - ಓಹೋ, ರೆಕ್ಕೆಗಳು ತೋಳುಗಳಂತಿವೆ! - (ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿ) ಓಹೋ ಬೆಚ್ಚಗಿದೆ! - ಓಹೋ ಗಡ್ಡ ಬೇರೆ! - ಅಯ್ಯೋ ನಾನೆಂತಹ ದಡ್ಡ! ಮೀನಲ್ಲ ಇದು. ಯಾವನೋ ಈ ದ್ವೀಪದ ನಿವಾಸಿ ಸಿಡಿಲಿನಿಂದ ಈಗತಾನೇ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿದ್ದಾನೆ! (ಗುಡುಗುವುದು) ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಾ! ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಆ ಮಾರಿಮಳೆ! - ಇವನ ಕಂಬಳಿಯೊಳಗೆಹುದುಗುವುದೆ ಲೇಸು! ಅಡಗಲು ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯೂ ತಾವಿಲ್ಲ! ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಹೊಸ ಉರು, ಹೊಸ ಪರಿಚಯ, ಅಯ್ಯೋ ನನ್ನ ಹಣೆ ಬರಹವೇ! ಎಲ್ಲಿಯೋ ಎಂಥೆಂಥವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೋ ಮಲಗಬೇಕಾಗಿದೆ! ಹೆಣದೊಡನೆ ಮಲಗುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಬದುಕಿರುವಾಗ (ಗುಡುಗು) ಇನ್ನೇನು ಮಾಡುವುದು! ಮಾರಿಮಳೆ ಮುಗಿವತನಕ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಹುದುಗಿರುವೆನು!

[ಶನಿಯನ ಕಂಬಳಿಯೊಳಗೆ ಹುದುಗುತ್ತಾನೆ. ಬೀಮಣನು ಹೆಂಡದ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹಾಡುತ್ತ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾನೆ]

ಬೀಮಣ - (ಹಾಡು)

ದೋಣಿಯನೇರೆನು, ದೋಣಿಯನೇರೆನು,
ದೋಣಿಯನೇರೆನು ನಾನಿನ್ನು!

ರಾಗವೇ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮಸಣದಲ್ಲಿ ಅತ್ತಂತಿದೆ. ಕೊರಳಿಗೆ ಒಂದಿನಿತು ಹೆಂಡಯ್ಯುವೆನ್!

(ಕುಡಿಯುತ್ತಾನೆ)

(ಹಾಡು) ಬನದಲ್ಲಿ ನನಗೊಂದು ಹೆಣ್ಣು ಸಿಕ್ಕಿತು, ಹೆಣ್ಣು!

ಹೆಣ್ಣೆಂದರೇನೆಂಬೆ ಸುಲಿದ ಬಾಳೆಯಹಣ್ಣು!

ಹಣ್ಣು ನೇರಿಲಹಣ್ಣು ಹೆಣ್ಣು ಹೊಳೆಯುವ ಕಣ್ಣು!
ಹೆಣ್ಣು ದೇಹದ ಬಣ್ಣ ಮಣ್ಣು, ಚಿನ್ನದ ಮಣ್ಣು!
ಅವಳ ಕೈಗಳ ದುಂಡು ಬೆಳದ ಬಾಳೆಯ ದಿಂಡು!
ಅವಳ ಕಾಲ್ಗಳ ಕಂಡು ಮುತ್ತುಕೊಟ್ಟನು ಗಂಡು!
ಬನದಲ್ಲಿ ನನಗೊಂದು ಹೆಣ್ಣುಸಿಕ್ಕಿತು, ಹೆಣ್ಣು!
ಹೆಣ್ಣೆಂದರೇನೆಂಬೆ ಸುಲಿದ ಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣು!

ಇಂದೇಕೊ ಸಂಗೀತವೆ ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ತೊಯ್ದು ಕಂಠ ಕಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು
ತೋರುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಗಂಟಲು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಕುಡಿಯುತ್ತಾನೆ)

ಶನಿಯ - ಅಯ್ಯೋ - ಪೀಡಿಸಬೇಡ - ಅಯ್ಯೋ!

ಬೀಮಣ - ಓಹೋ ಇದೇನು ಸಮಾಚಾರ? ಇಲ್ಲೇನು ದೆವ್ವಗಳಿವೆಯೋ? - ಓಹೋ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಆಟವೋ? -
(ಕೆಳಗೆ ನೋಡಿ) ಓಹೋ, ನಿನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹೆದರಿಕೊಳ್ಳುವನಾಗಿದ್ದರೆ ಹೊಳೆಯಿಂದ ಮೇಲೆ
ಬರುತ್ತಿದ್ದೆನೇ ಇಂದು? ಎರಡು ಕಾಲು ಸಾಲದೆ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ನಿನಗೆ, ನಾನು, ಎರಡು ಕಾಲಿನ ವೀರ,
ಹೆದರುವೆನೇ?

ಶನಿಯ - ಪಿಶಾಚಿ ಪೀಡಿಸುತ್ತಿದೆ - ಅಯ್ಯೋ!

ಬೀಮಣ - ಯಾವುದೋ ಚಳಿಜ್ವರ ಹಿಡಿದ ರಾಕ್ಷಸವಿರಬೇಕು. ಹಾಗಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಇದರ ಮನೆ ಕಾಯವಾಗ, ನನ್ನಂತೆಯೇ
ಮಾತಾಡುವುದೆಂದರೇನು? ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ? ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ! ಆಃ ರಾಕ್ಷಸನಾದರೂ ಎಂತಹ ನುಡಿಯೊಲೈ!
ಏನು ದೇಶಭಕ್ತಿ! ಏನು ಭಾಷಾಭಿಮಾನ! ನಮಗಿಂತಲೂ ವಾಸಿ! ಹ ಹ ಹ! ನಾನಂತೂ ಯಮನಾದರೂ ಸರಿಯೆ,
ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕರೆದಾ? ಕುಣಿಕೊಂಡು ಹೋಗ್ತೇನೆ! ಇಲ್ಲಾ? ಬರೋದಿಲ್ಲಾ ಅಂದುಬಿಡ್ತೇನೆ! - ಕನ್ನಡ ರತ್ನಸ, ಪಾಪ!
ಚಳಿಯಿಂದ ಒರಲುತಿರಬಹುದು; ಸ್ವಲ್ಪ ಮದ್ದು ಹಿಂಡುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಪಳಗಿಸಿ ನಮ್ಮೂರಿಗೆ
ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಕೂಡ ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ.

ಶನಿಯ - ದಮ್ಮಯ್ಯ! ಕಾಡಬೇಡ! ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಬೇಗ ಸೌದೆ ತರುತ್ತೇನೆ! - ಅಯ್ಯೋ!

ಬೀಮಣ - ಪಾಪ! ಪಿತ್ತ ನೆತ್ತಿಗೆರಿದೆ. ಚಳಿಯಿಂದ! ಅದರಿಂದಲೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಂತೆ ಕಿರುಚುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಈ ಸೋಮರಸ
ಪಾನ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಒಡನೆಯೆ ಚಳಿ ಬಿಟ್ಟು ಪರಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪಳಗಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಲಾಭವಾದರೆ ನನಗೆ,
ವೆಚ್ಚವಾದರೆ ನನ್ನೊಡೆಯನಿಗೆ!

ಶನಿಯ - ನಾನೆಲ್ಲ ಬಲ್ಲೆ! ನಿನ್ನ ಕೈಲಿ ಏನೂ ಸಾಗುವುದಿಲ್ಲೆಂದು! ಸಾಗುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಹೀಗೇಕೆ ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದೆ - ನನಗೆ ಗೊತ್ತು, ಎಲ್ಲ ಭೈರವನ ಕುತಂತ್ರ!

ಬೀಮಣ - ಎಲ್ಲಿ ಬಾಯಿತೆರೆ, ಕೊತ್ತಿ! ಚಳಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಮದ್ದು ಹಿಂಡುತ್ತೇನೆ. ಹುಂ, ಬಾಯಿತೆರೆ! ನಡುಕವೆಲ್ಲ ನಿಂತೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳು. (ಶನಿಯಿಗೆ ಹೆಂಡಕುಡಿಸುತ್ತಾನೆ) ಅಯ್ಯೋ ಮಂಕು ರಕ್ಕಸಾ, ಕನ್ನಡಿಗಾ, ನಿನಗೆ ಹಿತವರಾರೆಂಬುದೇ ತಿಳಿಯದಲ್ಲಾ! ಹುಂ ಬಾಯಿತೆರೆ!

ತ್ರಿಶಂಕು - (ಸ್ವಗತ) ಇದೇನು? ಬೀಮಣನ ದನಿಯಂತೆಯೆ ಕೇಳುತ್ತಿದೆ - ಅಯ್ಯೋ ಅದೆಲ್ಲಿಯ ಮಾತು? ಯಾವುದೋ ಪಿಶಾಚವಿರಬೇಕು - (ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ) ಅಯ್ಯೋ ದಮ್ಮಯ್ಯ! ಕಾಪಾಡು!

ಬೀಮಣ - ನಾಲ್ಕು ಕಾಲು. ಎರಡು ಕಂಠ! ಇದೆಂತಹ ರಕ್ಕಸ! ಈ ಕಡೆಯ ಬಾಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆ ಕಡೆಯ ಬಾಯಿಂದ ಬರಿಯ ಹೊಲ್ಲಮೆಯೆ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪಾತ್ರೆಯ ಮಧುವೆಲ್ಲ ಮುಗಿದರೂ ಸರಿಯೆ; ಇದರ ಚಳಿ ಬಿಡಿಸಲೇಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ? ಬಾಯಿ ತೆರೆ. (ಶನಿಯಿಗೆ ಕುಡಿಸುತ್ತಾನೆ) ಹುಂ; ಸಾಕು. ಈ ಬಾಯಿಗೆ ಸಾಕು! ಉಳಿದುದನು ಆ ಬಾಯಿಗೆ ಹೊಯ್ಯುತ್ತೇನೆ.

ತ್ರಿಶಂಕು - ಬೀಮಣಾ!

ಬೀಮಣ - ಆ ಬಾಯಿಂದ ನನ್ನನೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದೆ ನನ್ನ ಹೆಸರು ಇದಕೆಂತು ಗೊತ್ತು? - ಅಯ್ಯೋ ದೇವರೆ! ರಾಕ್ಷಸವಲ್ಲ; ಇದಾವುದೋ ದುಷ್ಕ ಪಿಶಾಚವಿರಬೇಕು? ಸಾಕಷ್ಟು, ನನಗಿದರ ಗೊಡವೆಯೇ ಬೇಡ. (ದೂರ ಸರಿದು) ಮದ್ದು ಹೊಯ್ಯಲು ಒಂದು ಉದ್ದವಾದ ಸೌಟು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ!

ತ್ರಿಶಂಕು - ಬೀಮಣಾ! ನೀನು ಬೀಮಣನೆ ಹೌದಾದರೆ, ಸಟ್ಟುಗದಾಣೆಗೂ ನೀನು ಕೈತವದ ಮರಳಲ್ಲದರೆ ನನ್ನನು ಮುಟ್ಟಿ ಮಾತಾಡು. ನಾನು ತ್ರಿಶಂಕು. ಹೆದರಬೇಡ; ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣನ್ನೇಹಿತ ತ್ರಿಶಂಕು, ನಾನು.

ಬೀಮಣ - ನೀನು ದಿಟವಾಗಿಯೂ ತ್ರಿಶಂಕುವೆ? ಹೌದಾದರೆ ಹೊರಗೆ ಬಾ; ಈ ಕುಳ್ಳ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದೆಳೆಯುವೆ. (ಬಗ್ಗಿ ನೋಡಿ) ಅಯ್ಯೋ ಚತುಷ್ಪಾದಿ! ಈ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರಿಶಂಕುವಿನ ಕಾಲ್ಗಳಾವುವು? ಯಾವುದಾದರೂ ಆಗಲಿ. ದೇವರೇ ಗತಿ. ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಎಳೆದೇ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ! (ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಎಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ತ್ರಿಶಂಕು ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ.) ಹೋ ಹೌದು! ನೀನೇ ನಮ್ಮ ತ್ರಿಶಂಕು! ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬಂದೆ!

ತ್ರಿಶಂಕು - ಅರಸನನ್ನು ಅರಸುತ್ತ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲು, ಗುಡುಗಿತು. ಇವನು ಸಿಡಿಲು ಬಡಿದು ಸತ್ತವನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಕಂಬಳಿಯೆ ಗತಿ ಎಂದು ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗಿಬಿಟ್ಟೆ - (ಪೆದ್ದು ಪೆದ್ದಾಗಿ) ಬಿರುಗಾಳಿ ನಿಂತಿದೆಯೆ? (ಮೇಲೆ ನೋಡುತ್ತಾನೆ.)

ಬೀಮಣ - ಅದರ ಬಲೈಗೂ ಮೇರೆಯಿದೆ. ಅದರಾಟ ಮುಗಿಯಿತನ್ನು.

ಶನಿಯ - (ಎದ್ದು ನಿಂತು ಸ್ವಗತ) ಆಹಾ! ಎಂತಹ ದಿವ್ಯವಾದ ಸುಂದರ ದೇವತೆಗಳಿವರು! ಕರದಮೃತಕಲಶದಿಂ ಮೆರೆವ
ಆ ಚೆಲ್ವಿನಾಕೃತಿ ಗೀರ್ವಾಣನೇ ದಿಟಂ. ಪಾದಗಳಿಗೆರಗಿ ಕೃಪೆ ಬೇಡಿದರೆ
ನನಗೊಳ್ಳಿತಾಗುವುದು! (ಬೀಮಣನ ಮುಂದೆ ಬಂದು) ನಿನ್ನ ದಾಸನು ನಾನು: ನೀನಿತ್ತ ಆ ಮರ್ಧು ಬರ್ದಿಲರಮರ್ದೆ
ದಿಟಂ (ಅಡ್ಡ ಬೀಳುತ್ತಾನೆ)

ಬೀಮಣ - ಹೇಗೆ? ಚಳಿ ಈಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೆ?

ಶನಿಯ - ನೀನು ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಬಂದೆಯಾ?

ಬೀಮಣ - ಹೌದು, ಸೋಮಲೋಕದಿಂದಲೆ ಇಳಿದುಬಂದೆ - ನಿನ್ನ ನಾನಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದೆ!

ಶನಿಯ - ಅಹುದಹುದು, ನಾ ಬಲ್ಲೆ. ಎನಿತೂ ಸಲ ಚಂದ್ರನಲಿ
ನಿನ್ನ ನಾ ನೋಡಿಕೆನು. ನಿನ್ನನಾ ತಿಂಗಳೊಳೆ
ನನ್ನೊಡತಿ ತೋರಿದಳು. ನಿನ್ನ ಎಲೆವನೆಯಿರ್ಪ
ತಾಣವನು ಅಲ್ಲಿ ತೋರಿದಳು, ನನ್ನೊಡತಿ.

ಬೀಮಣ - ಬಾ, ಇಲ್ಲಿ! ಬಾ ಇಲ್ಲಿ!! ನೀನು ನೋಡಿದುದು ದಿಟವೆಂದು ಈ ಅಮರ್ದಿನ ಮೇಲಾಣೆಯಿಟ್ಟು ಒದರು -
ಮರಳಿನಿತು ಅಮರ್ದನಿಕ್ಕುವೆನ್. ಹುಂ. ಪ್ರಮಾಣಮಾಡು!
(ಕುಡಿಸುತ್ತಿರೆ)

ತ್ರಿಶಂಕು - ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ಇದೆಂತಹ ಬಡ ರಕ್ಕಸ! ಈ ದರಿದ್ರ ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಬೆದರಿದೆನಲ್ಲಾ! ಬಲೈಯಲ್ಲದ ರಕ್ಕಸ!
ಅರಿವುಗೆಟ್ಟ ರಕ್ಕಸ! - ಸಾಕು! ಸಾಕು! - ಭಲಾ! ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೀರಿತು ಪ್ರಾಣಿ!

ಶನಿಯ - (ಕುಡಿದ ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು)
ಸಗ್ಗಿನೆ, ಈ ದ್ವೀಪದೋಳಿಕ ಫಲವತ್ತಾದ
ಭೂಭಾಗಗಳನೆಲ್ಲಮಂ ನಿನಗೆ ತೋರುವೆನು
ಬೇಕಾದ ತನಿವಣ್ಣಳಂ ತಂದು ನೀಡುವೆನು.
ತಿಳಿಗೊಳದ ತಣ್ಣೀರ್ಗಳಂ ತಂದು ಅರ್ಪಿಸುವೆ.
ನೀನೆನ್ನ ದೇವತೆ! ನಿನ್ನ ಅಡಿಗಳಿಗಿದೋ
ಕಂಬನಿಯ ಅಭಿಷೇಕಮಂ ಗೈದು ಮುತ್ತಿಡುವೆ.

ಬೀಮಣ - ಹಾಗಾದರೆ ಬಾ; ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಪ್ರಮಾಣಮಾಡು! (ಶನಿಯ ಹಾಗೆಯೆ ಮಾಡುತ್ತಿರ)

ತ್ರಿಶಂಕು - ಇದೆತ್ತಣ ಮರುಳು ರಕ್ಕಸ! ಬೀಮಣ, ನಿನಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಭಕ್ತನೇ ಸಿಕ್ಕಿದನು! ನೀನು ಮಲಗಿರುವಾಗ ಅಮರ್ದೆಲ್ಲ ಬತ್ತುವುದು, ನಾ ಬಲ್ಲೆ.

ಬೀಮಣ - (ಶನಿಯನ ತಲೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೆಲಕೊತ್ತಿ) ಚೆನ್ನಾಗಿ! ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಣೆಯಿಡು! ಸರಿಯಾಗಿ ಶರಣುಮಾಡೋ!

ತ್ರಿಶಂಕು - ಇದೆಲ್ಲಿಯ ಪೋಲಿ ರಕ್ಕಸ! ಬರಿಯ ಹೈಲು! (ಹಲ್ಲು ಕಡಿಯುತ್ತ) ಕಂಡರೆಯೆ ಹಿಡಿದು ಗುದ್ದುವಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಬೀಮಣ - ಸಾಕು, ಏಳು! (ಶನಿಯ ಏಳುತ್ತದೆ) ಪಾಪ! ಬಹಳ ಬಳಲಿದೆ! ಇಗೋ ಕುಡಿ! (ಕುಡಿಸುತ್ತಾನೆ)

ತ್ರಿಶಂಕು - ಬೀಮಣ, ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದಾಲೋಚನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡು! ಈ ಹೈಲು ರಕ್ಕಸಗೆ ಈ ರೀತಿ ಕುಡಿಸಿದರೆ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಗತಿ?

ಶನಿಯ - ತಿಳಿನೀರ ಬುಗ್ಗೆಗಳ ತೋರ್ದಪೆನ್. ನಿನಗಾಗಿ
ಪಣ್ಣಳಂ ಕೊಯ್ತಪೆನ್, ಮೀನ್ಗಳಂ ಹಿಡಿದಪೆನ್.
ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ತಂದೊಟ್ಟುವೆನ್. ನನ್ನ ಮೊದಲನೆಯ
ಯಜಮಾನ ಭೈರವನ್ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಲಿ!
ಅವನ ಗೊಡವೆಯೆ ಸಾಕು! ದೇವತೆಯೆ, ನೀನೆಯೆ
ನನ್ನ ಮುಂದಿನ ಒಡೆಯ!

ತ್ರಿಶಂಕು - ಅಯ್ಯೋ ಕುಡುಕನನ್ನು ದೇವತೆಯೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲಾ! ಇದೆಂತಹ ಮರುಳು ರಕ್ಕಸ!

ಶನಿಯ - ನಳ್ಳಿಗಳ್ ನಲಿದಿರ್ಪ ನಲ್ನೆಲವ ತೋರ್ದಪೆನ್.
ನನ್ನುಗುರ್ಗೈದುವಿಂ ಗೆಡ್ಡೆಗಳನಗೆದಪೆನ್.
ಗೂಡಿನಲಿ ಮಲಗಿರ್ಪ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಮೊಟ್ಟೆಗಳ
ತೋರುವೆನ್. ಗೊಂಚಲ್ಲಳಿಂ ಪೂವುಗಳ ಕೊಯ್ತು
ಮಾಲೆಯಂ ಸೂಡುವೆನ್. ಸಿಂಗರದ ಪವಳಗಳ
ನೆಯ್ತು ಹಾರವಮಾಡಿ ನಿನಗದನ್ ತೊಡಿಸುವೆನ್.

ತ್ರಿಶಂಕು - ಎಲವೋ ಮಂಕು! ಸಾಕು, ನಿಲ್ಲಿಸು!

ಬೀಮಣ - ಮಾರಾಯ, ಮಾತು ಸಾಕು. ಮೊದಲು ದಾರಿ ತೋರು. - ತ್ರಿಶಂಕು, ನಾಯಕರು ಪರಿವಾರದೊಡನೆ
ಮುಳುಗಿದರು. ನಾವೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಾಗಿ ಮನಬಂದಂತೆ ಕುಡಿದು ತಿಂದು ಬದುಕಬಹುದಷ್ಟೆ?

ಶನಿಯ - (ಹಾಡುತ್ತದೆ)

ನಮೋ ನಮೋ ಭೈರವಗೆ! ನಮೋ! ನಮೋ! ನಮೋ!

ತ್ರಿಶಂಕು - ಏ! ಹೈಲು! ಮಂಕು! ಪೋಲಿ! ಹುಚ್ಚು! ಒದರಬೇಡವೋ, ತೆಪ್ಪಿರು!

ಶನಿಯ - (ಹಾಡುತ್ತಾ ಕೈತಾಳ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕುಣಿಯುತ್ತಾನೆ)

ನಮೋ ನಮೋ ಭೈರವಂಗೆ! ನಮೋ ನಮೋ! ನಮೋ!

ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಅವನಿಗಾಗಿ ನಾನು ಮೀನು ಹಿಡಿವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಅವನಿಗಾಗಿ ನಾನು ಕೆಲಸ ಬಾಳುದಿಲ್ಲ.

ಬೆಂಕಿಯನು ಮಾಡೆನು!

ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಕೂಡೆನು!

ಹಣ್ಣು ಹೂವು ಮೀನುಗಳನು

ಒಂದನುಂ ತಾರೆನು!

ತಿಳಿಯ ಕೊಳನ ನೀರುಗಳನು

ಎಂದಿಗುಂ ತೋರೆನು!

ಉಂಡು ಬಿಟ್ಟ ಪಾತ್ರೆಗಳನು ನಾನು ಇನ್ನು ತೊಳೆವುದಿಲ್ಲ.

ಕಂಡ ಕಂಡ ಕೆಲಸಗಳನು ನಾನು ಇನ್ನು ಮಾಡುದಿಲ್ಲ.

ಶನಿಯಗಿಂದು ಬೇರೆ ಒಂದು

ದೇವತೆಯು ದೊರಕಿಹುದು!

ಶನಿಯಗಿಂದು ಬಂಧ ಮುಕ್ತಿ

ತನಗೆ ತಾನೆ ದೊರಕಿಹುದು.

ನಮೋ ನಮೋ ಭೈರವಗೆ! ನಮೋ ನಮೋ ನಮೋ!

ಬೀಮಣ - ಭಲಾ ವೀರರಾಕ್ಷಸಾ! ಎಲ್ಲಿ? ದಾರಿತೋರು. ನಡೆ, ಮುಂದೆ!

(ಹೊರಡುತ್ತಾರೆ.)

ದೃಶ್ಯ ೫

[ಭೈರವನ ಗುಹೆಯ ಮುಂದೆ ಶಿವನಾಯಕನು ಒಂದು ಭಾರವಾದ ಮರದ ತುಂಡನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬಂದು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ.]

ಶಿವನಾಯಕ - ಸೊಗದ ಕಜ್ಜಿಗಳೊಳವು ಕೆಲವು; ಸೊಗಮಿಲ್ಲದಿಹ
ಕಜ್ಜಿಗಳುಂ ಕೆಲವಿಹವು. ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ
ಕಾರ್ಯಭಾರವೆ ನಮಗೆ ಸಂತಸವ ನೀಡುವುದು;
ಕೆಲವರೊಳು ಕಾರ್ಯಂ ಬಹುಭಾರಮಾದವುದು!
ಎದೆಯ ಬಡತನವ ಸೂಚಿಸುವ ಸಿರಿಗೆಯ್ಯೆಗಳು
ಕೆಲವಿಹವು. ಕೆಲವು ಬಡಗೆಯ್ಯೆಗಳೂ ಬಗೆಯ
ಸಿರಿತನದ ಚಿಹ್ನೆಗಳೆ! ನಾನೆಸಗುವೀ ಗೆಯ್ಯೆ
ಸುಂದರಿಯ ಮಧುರ ಸಾನಿದ್ಯದಿಂ ಹೀನಮುಂ
ಕಠಿನಮುಂ ಭಾರಮುಂ ಆಗಿರದೆ ಸವಿಗಲಿಸ-
ಮಾಗಿಹುದು. ಬಳಲಿಕೆಗೆ ಜೀವಕಳೆ ತುಂಬಿರ್ಪಳ್
ಆ ನಳಿನನಯನೆ! - ಅವಳಯ್ಯನಾ ಕ್ರೌರ್ಯಕ್ಕೆ
ಈರೈದುಮಡಿಯಿರ್ಪುದವಳೆದೆಯೆ ಸೌಜನ್ಯಂ!
ಜಗ್ಗದಿಹ ಕಗ್ಗಲ್ ಆ ಮುದುಕನ್! ನೂರಾರು!
ತೊಲೆಗಳನ ತಂದಿಲ್ಲಿ ರಾಶಿಗೈಯೆಂದೆನಗೆ
ಕಟ್ಟಾಣತಿಯ ಬೆಸಸಿ ಪೋದನ್! ಕಂಬನಿಯ
ಚೆಲ್ಲವಳು ನನ್ನ ಆ ಚೆಲ್ವೆ ಈ ಬಳಲಿಕೆಯ
ಕಂಡು, ಕನಿಕರದಿನೆದೆ ಬೆಂದು, ಬೇಟಂ ನೊಂದು. -
ಮರೆತು ಕೈಗಲಿಸವನು ಸವಿವಗಲ್ಲನಸಿನಲಿ
ಅಲೆದೊಡೇನಪ್ಪುದು? ಆದರೇನೀ ಮಧುರ
ಭಾವಗಳೆ ನನ್ನಾಸರಂಗಳೆದು ಪೊಸಪುರುಳನ್
ಇತ್ತಪವು.

[ಗೌರಾಂಬೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಭೈರವನು ದೂರದಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಬರುತ್ತಾನೆ]

ಗೌರಾಂಬೆ - ಶಿವ ಶಿವಾ! ದಣಿವನಾರಿಸಿಕೊಳದೆ
ಏಕಿಂತು ಗೆಯ್ಯುತಿಹೆ? ಆ ಸೌದೆಗಳನೆಲ್ಲ

ಮಿಂಚೆರಗಿ ಬೂದಿಮಾಡಿದ್ದರೊಳಿತಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
ಅವುಗಳಂತಿರ್ಕೆ, ಬಾ; ದಣಿವಾರಿಸಿಕೊ. ಈ ತೊಲೆಗಳ್
ಉರಿವಾಗ ನಿನ್ನ ಕಷ್ಟವ ನೆನೆದು ಕಣ್ಣೀರು
ಕಾರುವುವು, ಹೊಗೆಯ ನಿಟ್ಟುಸಿರಳೆದು ಅಪ್ಪಯ್ಯ
ಜಾನದಲಿ ಮುಳುಗಿಹನ್. ಒಂದಿನಿತು ದಣಿವಾರಿಸಿಕೊ
ದಯೆಯಿಟ್ಟು. ಪಗಲ ಬೆಂಗದಿರನುರಿ ಚುರ್ಚುತಿಹುದು!

ಶಿವ - ನನ್ನ ಕಂಗಳ ಚೆಲೈ, ನನ್ನ ಮುದ್ದಿನ ಪೆಣ್ಣೆ,
ಬೈಗುಂಪಿಳಿದು ಇರುಳ ನೆರಳ ಇಳಿವ ಮುನ್ನಮೆ
ಕೈಕೊಂಡ ಕಜ್ಜಮನ್ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಲ್ ವೇಳ್ಕುಂ.

ಗೌರಾಂಬೆ - ನೀನ್ ಆಸರಂಗಳೆ. ನಾನು ಸೌದೆಯನೆತ್ತಿ
ತಂದಿಲ್ಲಿ ರಾಶಿಮಾಡುವೆನು. ನೀಡಿತ್ತಲದನ್;
ಬೇಡುವೆನ್ ಕೊಡು, ಗುಡ್ಡೆಗೊಯ್ಪೆನ್.

ಶಿವ - ಅದಾಗದು,
ಪೂಮೆಯ್ಯ ನಲ್ಲೆ. ನಾನು ಬಳಿಯೊಳೆ ಕುಳಿತು
ನಿನ್ನ ಕೈಯಲಿ ಕಟ್ಟಿಗೈಯ ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ
ನನ್ನ ಬೆನ್ನುರಿದು, ನರ ಹರಿದು ಹೋಹುದೆ ಲೇಸು!

ಗೌರಾಂಬೆ - ನೀನುರೆ ಬಳಲ್ದಿರ್ಪೆ. ನಾನು ಹೊರುವುದು ಧರ್ಮ.
ನೀನಿನಿತು ಪೊಳ್ಳು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುದುಂ ಧರ್ಮ!
ನಾನು ಹೊರುವುದು ಉಚಿತ. ಏಕೆನೆ ಅದರೊಳೆ
ನನಗೆ ಬೇಸರಮಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಬಗೆಯೊಪ್ಪಿದುದು;
ನಿನ್ನ ಬಗೆಯಾದರೋ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆಸುಗುತಿದೆ;

ಭೈರವ - (ಸ್ವಗತ) ಜವ್ವನೆಗೆ ಬಲಿತಿಹುದು ಬೇಟಂ! ಇನ್ನೇನು?
ಬೇಟಕಾಹುತಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟುಳ್ ಎನ್ನಣಗಿ.

ಗೌರಾಂಬೆ - ಬಹಳ ಬಳಲಿಹೆ ನೀನು.

ಶಿವ - ಇಲ್ಲ, ಜೇನಿನಿಯೆ.

ಇರುಳಾದೊಡಂ ಬಳಿಯಿರಲ್ ನೀನು ನನಗದುವೆ
ಮುನ್ನೇಸರ್ ಐತರ್ಪ ಸಮಯಮಾದಪುದು!
ಏಣಾಕ್ಷಿ, ನನ್ನದೊರ್ ಬಿನ್ನಪಂ: ಹಕ್ಕಿಗಳ್,
ಬನಗಳಲಿ ನುಣ್ಣರವ ಬೀರುವಾ ಕೋಗಿಲೆಯೆ
ಮೊದಲಹ ವಿಹಂಗಗಳ್, ನಿನ್ನನಾವ ಪರಿಯಿಂ
ಸಂಬೋದಿಪವೊ ತಿಳಿಯಲಾಸಿಪೆನ್.

ಗೌರಾಂಬೆ - 'ಗೌರಾಂಬೆ!'

ಎಂದೆನ್ನನ್ ಉಲಿದಪಪು! - ಅಯ್ಯೋ ತಪ್ಪಿದೆನ್.
ತಂದೆಯಾಣತಿಯಿಹುದು: ಪೆಸರನಾರೊಡನೆಯುಂ
ಪೇಳಲಾಗದು ಎಂದು.

ಶಿವ - 'ಗೌರಾಂಬೆ!' 'ಗೌರಾಂಬೆ!'

ಎನಿತು ಮುದ್ದಿನ ಪೆಸರ್! ಜೇನು ಸೋರುವ ಪೆಸರ್!
ಮನಸಿಜನ ವೇದಸಾರದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಮದು!
ಮಾಧುರ್ಯ ಮಂಜೂಷೆಯಾದೆನ್ನ ಗೌರಾಂಬೆ,
ನಾನೆನಿತು ಚೆಲುವೆಯರನೀಕ್ಷಿಸಿದನಾದೊಡಂ
ಆರನುಂ ಇನಿತು ಎದೆದುಂಬಿ ನಾನೋವಿಲ್ಲ.
ಕೆಲವರನು ಸೊಬಗಿಂಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದೆನು. ಕೆಲವರನು
ನಾಗರತೆಗಾಗೊಲಿದೆನ್. ಮತ್ತೆ ಪಲಂಬರನು
ನಂಟಿನ ನಣ್ಣಿಗಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸಿದೆ. ಹಲವರನು
ಕೊರಲಿನಿಂಚರಕಾಗಿ, ಇನಿಬರನು ಕಲಿತಿರ್ಪ
ಬಿಜ್ಜೆಗಾಗೋವಿದೆನು. ಚಂಚಲಿಪ ಕಣ್ಣಿಗಿ,
ಕಿಕ್ಕಿರಿದ ಮುಂಗುರಳಿಗಾಗಿನಿಬರನ್ ಪೊಗಳಿದೆನ್,
ಆದರೀ ನಿರುಪಮಾ ಲಾವಣ್ಯಮಯ ಮೂರ್ತಿ,
ಪೂರ್ಣತೆಯೆ ರೂಪವೆತ್ತಂದದಿಂ, ಉತ್ತಮರ
ಉತ್ತಮ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲಮನ್ ಪಡೆದು ಮೆರೆದಪಳ್!

ಗೌರಾಂಬೆ - ತರಣಿಯರು ಎಂತಿರ್ಪರೋ ಅದನು ನಾನರಿಯೆ!

ಕನ್ನಡಿಯೊಳ್ ಎನ್ನ ಮೊಗಮನ್ ನಾನ್ ನೋಡಿರ್ಪೆನ್

ಅದು ಹೊರತು ಭಾಮೆಯರ ಮೊಗವ ನೋಡಿಯೆ ಇಲ್ಲ.
ಸುಂದರನೆ, ನಿನ್ನನುಂ ಮೇಣೆನ್ನ ತಂದೆಯುಮಂ
ಬಿಟ್ಟರೀ ಲೋಕದಲಿ ಇನ್ನುಳಿದ ಪುರುಷರನು
ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಚೆನ್ನೆಯರ, ಚೆನ್ನಿಗರ ಚೆಲ್ಲುಗಳ
ವಿವಿಧತೆಯ ಅನುಭವಂ ನನಗಿಲ್ಲ. - ಆದೊಡಂ
ನೀನಲ್ಲದಿನ್ನಾರನ್ ಆನೊಲಿಯೆ; ಮೇಣೆನ್ನ
ಕಲ್ಪನೆ ನಿನ್ನಂ ಮೀರ್ದ ಸೊಬಗಿನಾಕೃತಿಯಂ
ಕಡೆಯಲರಿಯದು. ಇನಿಯ, ನಿನಗೆ ನೀನೆ ಎಣೆ!
ಪಿತನ ವಿಧಿಯನು ಮೀರಿ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಗಳಪಿದೆನ್.
ಮುನಿಯುವನ್ ಅವನರಿವೊಡೆ!

ಶಿವ - ಉತ್ತಮರ ವಂಶದೊಳೆ
ಜನಿಸಿರ್ಪ ಅರಸುಕುವರನು ನಾನು, ಗೌರಾಂಬೆ. -
ಅರಸನಾಗಿಹೆನೆಂದೆ ಭಾವನೆ. - ನನ್ನಾಸೆ
ಅಂತಾಗದಿರಲೆಂದೆ! - ಕಾಷ್ಠ ಕಷ್ಟವನಿನ್ನು
ಸಹಿಸಲಾರೆನ್: ಮುಚ್ಚುಮರೆಯೇಕೆ? ನಿನ್ನೆದುರ್
ನನ್ನೆದೆಯನರಳಿಪೆನ್. ಮೊದಲ ದರ್ಶನದೊಳೆಯೆ
ನಿನ್ನೊಲೈಗಾನ್ ಸೆರೆಯಾಗಿ ಸಂದೆನ್. ಸೊಬಗಿನಾ
ಸೆರೆಯಿಂದ ನಾನ್ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಬಯಸೆನ್. ನಿನಗಾಗಿ
ಬಲ್ಲೆನಾಳಾಗಿರಲ್.

ಗೌರಾಂಬೆ - ಒಪ್ಪಿದಯ್ ನೀನೆನ್ನೆನ್?

ಶಿವ - ಸ್ವರ್ಗಮೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ, ಭೂಮಿ ತಾಂ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ,
ಗ್ರಹ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ತಾರಾ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ,
ಸರ್ವ ದೇವಾನುದೇವತೆಗಳ್ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ
ನಾನ್ ನಿನ್ನನೊಲಿದಿರ್ಪೆನ್! ಎರಡೆರದ ಒಮ್ಮನದೊಳ್
ಒಲಿದಿರ್ಪೆನ್! ಮೆಚ್ಚಿದೆನ್, ಓತಿಹೆನ್, ಪೂಜಿಪೆನ್!

ಗೌರಾಂಬೆ - (ಆನಂದಬಾಷ್ಪಗಳನ್ನು ಸುರಿಯುತ್ತ)
ಸಕ್ಕರೆಯ ಸುದ್ದಿಯನು ಕೇಳಿ ಕಂಬನಿಗರೆವ
ನಾನು ಎಂತಹ ಮುಕ್ತೆ!

ಭೈರವ - (ಸ್ವಗತ) ಇದು ನಿರುಪಮ ಪ್ರೇಮಗಳ ಮಧುರ ಸಂಗಮಂ!
ಓ ಓ ದೇವತೆಗಳಿರಾ, ಪೂವಲಿಯ ಚೆಲ್ಲಿಂ!

ಶಿವ - ಎತಕಳುತಿಹೆ, ನಲ್ಲೆ?

ಗೌರಾಂಬೆ - ನನ್ನ ಬಡತನಕೆ ನಾನೆ
ಬೆದರಿರ್ಪೆ: ಈವೆನೆಂದುದನ್ ಈಗಳರ್ಪಿಸಲ್
ಎದೆಯಳುಕುತಿದೆ. ಎದೆಗೆ ಕೆಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಕೊಡಲ್ ಒಮ್ಮೆ
ನಿಡಿದುದನ್ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಆರೆ.
ನೀಡದಿರಲ್ ಅಳಿಯುವೆನ್. ಏಕೆಂದಿರೀ ದಿವ್ಯ
ದಾನದೊಳೆ ಅಮೃತಮಿದೆ! ಆದರಾನ್ ಪುಲ್ಲೆಣೆ!
ಮರೆಯಾಗಲ್ ಎಳಸುವಾಗಳೆ ಎದ್ದು ತೋರುತಿಹ
ನಾಚಿಗೆಯೆ, ತೊಲಗಾಚೆ! ಬಾರಮ್ಮ, ಮುಗ್ಧತೆಯೆ!
ಪಾವನಲು ನೀನು, ಬಳಿಸಾರಮ್ಮ!

ಶಿವ - ನಲ್ಲೆ, ಪೆಣ್ಣಿನಿಯೆ, ಫಲವ ಕೋರದು ಪ್ರೇಮ!
ಚಲವ ತೋರದು ಪ್ರೇಮ! ಭಯವನರಿಯದು ಪ್ರೇಮ!
ಪ್ರೇಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲಿ ಬಡತನವೆ ಸಿರಿತನಂ!

ಗೌರಾಂಬೆ - ನೀನೆನ್ನನ್ ಓವೊಡಾನ್ ಅರ್ಥಾಂಗಿಯಾದಪೆನ್!
ಓವದಿರೆ ನಿನ್ನ ಸೇವಕಿಯಾಗಿ, ಸೇವೆಯೊಳೆ
ಜೀವಮಾನವ ಸಮೆದು, ನಿನ್ನ ಜೊತೆಗೊಡುವೆನ್
ಸಾವಿನಲಿ! ನೀನೆನ್ನ ತೊರೆದರುಂ ನಾ ನಿನ್ನ
ಕಿಂಕರೆ! ನೀನ್ ಪಳಿದರುಂ ನಾನ್ ಭಕ್ತಳೆಂದುಂ!

ಶಿವ - (ಮೊಳಕಾಲುರಿ)

ನನ್ನ ಮುದ್ದಿನ ಚೆಲ್ಲೆ, ನೀನ್ ನನ್ನ ದೇವತೆ!
ನನ್ನ ಬಿಜ್ಜೆಗೆ ನೀನೆ ಸರಸತಿ! ಮೇಣ್ ನನ್ನ

ಸಿರಿಗೆ ನೀನೆಯೆ ಲಕುಮಿ! ನನ್ನ ತಪಸಿಗೆ ನೀನೆ
ಪಾರ್ವತಿ! ನನ್ನ ಬಾಳ್ಕೆಗೆ ನೀನೆ ಮೋಕ್ಷಂ!
ದೇವಿ, ನಾನಿಂದು ಸಂಪೂರ್ಣನಾದೆನ್!

ಗೌರಾಂಬೆ - ನೀನಿನ್ನು ನನ್ನೆರೆಯನ್?

ಶಿವ - ಬಂಧನಂ ಮುಕ್ತಿಯಂ
ಬಿಗಿದಪ್ಪುವಂತೆವೋಲ್ ನಿನ್ನ ಕೈಪಿಡಿಡಿರ್ಪೆನ್.
ವ್ಯಕ್ತಂ ಅವ್ಯಕ್ತಮಂ ಮುದ್ದಿಸುವ ತೆರದಿಂದೆ
ನಾನಿನ್ನ ಮುದ್ದಿಪೆನ್. ನಶ್ವರಂ ಶಾಶ್ವತವನ್
ಆಲಿಂಗಿಪಂದದಲಿ ನಿನ್ನನ್ ನಾನಪ್ಪುವೆನ್

ಗೌರಾಂಬೆ - ನಾನಿದೋ, ಅಂಜಲಿಯೊಳ್ ಎದೆಯಲೈಯಂ ತುಂಬಿ

ನಿನಗಿತ್ತಪೆನ್! [ಪಾಣಿಗ್ರಹಣಮಂ ಗೈವರ್]

ಪ್ರಾಣೇಶ, ತಂದಯೈತರ್ಪ

ಪೊಳ್ಳು ಬಳಿ ಸಾರಿಹುದು. ನಾನೀಗ ತೆರಳುವೆನ್!

[ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ನೋಡುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಶಿವನಾಯಕನು ಅವಳನ್ನೆ ನೋಡುತ್ತ ಮೊತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.]

ಭೈರವ - ಅವರ ಸೊಗಕಿಂತಲೂ ನನ್ನ ಸೊಗಮಧಿಕತರ!

ಅವರೆದೆಯ ಇಂಗೊಳದೊಳನ್ನೆದೆಯೆ ಪಾಲ್ಲಡಲ್!

ಮಗಳ ಸಂತಸವಲ್ಲದಿನ್ನಾವ ಸಂತಸಂ

ಪಿತ್ಯಗೆ! ಬೈಗುಗೆಂಪೋಕಳಿಗೆ ಮುನ್ ಪೂವಿಂಪಿನಾ

ಜೇನ್ನಜ್ಜಮಂ ಪಣ್ಣೊಳಿಸವೇಳ್ಕುಂ. ತುಂಬಿ ನಾನ್!

(ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ)

ದೃಶ್ಯ ೬

[ದ್ವೀಪದ ಮಗದೊಂದು ಭಾಗ. ಹೆಂಡ ತಲೆಗೇರಿ ಶನಿಯ, ಬೀಮಣ, ತ್ರಿಶಂಕು ಇವರ ಪ್ರವೇಶ.]

ಬೀಮಣ - ಬೇಡ, ನೀನು ಹೇಳುವುದೇನೂ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನಿರು, ನನಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತು. ಕಳ್ಳ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆಯೇ ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ನೀರನ್ನೂ ಕುಡಿಯುವವನಲ್ಲ ನಾನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಯವೇಕೆ ಕುಡಿ, ರಾಕ್ಷಸ, ಕುಡಿ. ಕುಡಿ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನ ಮೇಲೆ.

ತ್ರಿಶಂಕು - ರಾಕ್ಷಸವೋ? ಮೈಗೊಂಡ ಮರುಳನವೋ? ಈ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ನಾವೈದು ಜನರಂತೆ; ಇವರೊಳಗೆ ಮೂವರು ನಾವು. ಇನ್ನುಳಿದ ಇಬ್ಬರೂ ನಮ್ಮಂತೆ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೆ ತಲೆತಿರುಗಿ, ತತ್ತರಿಸಿ ಮುರಿದುಕೊಂಡು ಬೀಳುವುದೇ ನಿಶ್ಚಯ!

ಬೀಮಣ - ಕುಡಿ, ರಾಕ್ಷಸಾ, ಕುಡಿ! ನನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ ನಿನಗೇನು ಹೆದರಿಕೆ? - ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣೇನು ಬುರುಡೆಯ ತೂತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆದರಿ ಹುದುಗಿದಂತಿವೆ.

ತ್ರಿಶಂಕು - ಮತ್ತೆಲ್ಲಿ ಹುದುಗಬೇಕು? ಬಾಲದಲ್ಲಿಯೇ?

ಬೀಮಣ - (ಮತ್ತೇರಿ) ಈ ನನ್ನ ನರರಾಕ್ಷಸನು ಕಳ್ಳಿನಲ್ಲಿ ನಾಲಗೆ ಮುಳುಗಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ! - ನನ್ನನ್ನೇನೋ ಹೊಳೆ ಕೂಡ ಮುಳುಗಿಸಲಾರದು! - ಏನು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಈಜಿದನೇ? - ಅದೆಲ್ಲ ನಿನಗೇಕೆ ಸುಮ್ಮನಿರು. - ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ ಸ್ವಾಮಿ? ದೋಣಿ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಮುಳುಗಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ! - ನಲ್ಲತ್ತು ಯೋಜನೆ ಈಜಿಬಿಟ್ಟೆ. - ಎಲೋ ರಕ್ಕಸಾ, ಕಳ್ಳಿನಾಣೆಗೂ ನೀನು - ನನ್ನ - ಸಾರಥಿ - ಆಗುವೆಯೋ? - ಅಥವಾ - ಧ್ವಜವಾಗುವೆಯೋ?

ತ್ರಿಶಂಕು - ಸಾರಥಿ ಬೇಕಾದರಾಗಲಿ; ಧ್ವಜವಾಗುವುದಂತೂ ಖಂಡಿತ ಬೇಡ. ಏಕೆಂದರೆ ಧ್ವಜ ದೃಢವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ವಸ್ತು.

ಬೀಮಣ - ರಾಕ್ಷಸ ಮಹಾಶಯ, ನಾವು - ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ - ಓಡಬಾರದು.

ತ್ರಿಶಂಕು - ಓಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ; ನಿಲ್ಲುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಕುಡಿದು ತಲೆಗೇರಿ ಸತ್ತವರಂತೆ ಬೀಳುವಿರಿ ಅಷ್ಟೆ!

ಬೀಮಣ - ಮಾತಾಡು, ರಾಕ್ಷಸ! ನೋಡು, ಒಳ್ಳೆಯ ರಾಕ್ಷಸನಾದರೆ ಮಾತಾಡಬೇಕು.

ಶನಿಯ - ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇನು? ನಿಮ್ಮ ಪಾದಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದೆ. [ತ್ರಿಶಂಕುವನ್ನು ಕರಾಗ್ರದಿಂದ ತೋರಿಸಿ] ಅವನು ಶೂರನಲ್ಲ. ನಾನು ಅವನ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ತ್ರಿಶಂಕು - ಏನಂದೆ! ಏನಂದೆ, ಮೂರ್ಖ ರಾಕ್ಷಸ! ಸುಳ್ಳು ಬೊಗಳುವೆಯಾ? ಹೇಡಿಗಳಾದವರು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ನಾನು ಇಂದು ಕುಡಿದಷ್ಟು ಸುರೆಯನ್ನು ಸೇವಿಸಬಲ್ಲರೇ? ಚಿ: ನರಮತ್ಯಾ ವತಾರ! (ಮುಷ್ಟಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ.)

ಶನಿಯ - (ಬೆದರಿ) ಅಯ್ಯೋ ಅವನೆಂತು ಹಲ್ಲುಕಿರಿಯುವನು! (ಬೀಮಣಗೆ) ದೇವ ಕಾಪಾಡು! ನೀನಲ್ಲದಿನ್ನಾರು ಗತಿಯೆನಗೆ!

ತ್ರಿಶಂಕು - "ದೇವ!" ಇದೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು ಈ ರಾಕ್ಷಸಗೆ? (ಪುನಃ ಹೊಡೆಯುವಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಾನೆ.)

ಶನಿಯ - ನೋಡು, ನೋಡು! ಅಯ್ಯೋ! ಪುನಃ - ಅವನ್ನನ್ನು ಕಚ್ಚಿ ಕೊಂದುಬಿಡಬಾರದೇ?

ಬೀಮಣ - ತ್ರಿಶಂಕೂ, ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂ ಮಾಡಾಡು. ಹುಂ, ಏನೆಂದು ತಿಳಿದೆ! ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಬೊಗಳಬೇಡ! ಇದು ನನ್ನ ರಾಜ್ಯ. ನೀನೆಲ್ಲಿಯಾದರೂ ದಂಗೆಯೆದ್ದರೆ, ದಂಗೆಯೇಳುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನ ತೋರಿಸಿದರೆ, ನೋಡು, ನಿನಗೆ ಆ ಮರವೇ ಗತಿ! - ಈ ರಾಕ್ಷಸ ನನ್ನ ಪ್ರಜೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಬೇಡ, ಎಚ್ಚರಿಕೆ! ಹುಂ?

ಶನಿಯ - ದೇವ, ನಿನಗೆ ಅಭಿವಂದಿಪೆನು. ನಾನು ಬೇಡಿದ ವರವ ದಯಪಾಲಿಪೆಯಾ?

ಬೀಮಣ - ಆಗಲಿ, ದಯಪಾಲಿಸುವೆ! ಕಾಲಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಬೇಡಿಕೊ; ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಲ್ಲ, ನಾನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. (ಕಾಲನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತ) ತ್ರಿಶಂಕು, ನೀನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳೋ! ಇನ್ನಾವಾಗಲೋ ನಾವು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳೋದು? ಇನ್ನಾರೋ ನಮಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡೋರು? ಸಿಕ್ಕಿದ್ದೇ ಲಾಭ! - ಹುಂ! - ಸರಿಯಾಗಿ! (ಶನಿಯ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕಿನ್ನರನು ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿ ಬರುತ್ತಾನೆ.)

ಶನಿಯ - ಪಿಂತೆ ನಾನೊರೆದಂತೆ ದುರುಳನೊರ್ವನ ಬಲೆಗೆ

ನಾನ್ ಸಿಲ್ಕಿ ಬಿದ್ದಿಹೆನ್. ಮಾಟಗಾರನ್ ಅವನ್;

ಮೋಸದಿಂದಿ ನೆಲವನ್ ಎನ್ನಿಂದ ಕಸಿದಿಹೆನ್!

ಮೋಸದಿಂದಿ ನೆಲವನ್ ಎನ್ನಿಂದ ಕಸಿದಿಹೆನ್!

ಕಿನ್ನರ - ಸುಳ್ಳು!

[ಶನಿಯ ಕೋಪದಿಂದ ತ್ರಿಶಂಕುವಿನ ಕಡೆ ನೋಡಿ]

ಶನಿಯ - ಸುಳ್ಳಾದುವನು ನೀನು, ಕತ್ತೆಯೇರಿದ ಮಂಗ!

ನಿನ್ನ ನೀಗಳೆ ನನ್ನ ಈ ಶೂರ ದೇವತೆ

ಜವನ ಮನೆಗಟ್ಟಿದರೆ - ಪುಸಿಯಾಗದೆನ್ನ ನುಡಿ!

ಬೀಮಣ - ತ್ರಿಶಂಕೂ, ಅದರ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ನೀನು ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯದರೂ ಅಡ್ಡಬಂದರೆ ನೋಡಿಕೋ, ಇದೇ ಕೈಯಿಂದ ನಿನ್ನ ಹಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತೇನೆ.

ತ್ರಿಶಂಕು - ಯಾಕೇ? ನಾನೇನು ಮಾಡಿದೆ? ನಾನು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೇನೆ.

ಬೀಮಣ - ಹುಂ, ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಸೊಲ್ಲೆತ್ತದಿರು. (ಶನಿಯಿಗೆ) ಮುಂದೆ?

ಶನಿಯ - ಹೇಳುವೆನು. - ಮಂತ್ರದಿಂದೀ ದ್ವೀಪವನ್ ಕಸಿದು
ಕೊಂಡಿಹನ್. ಬಲೈಯಿಂದವನನ್ ನೀನ್ ಅಳಿಪಿದೊಡೆ -
ನಿನಗೆ ಬಲವಿದೆ, ಬಲ್ಲೆ - (ತ್ರಿಶಂಕುಗೆ) ಇದರ ಕೈಲಾಗದು!

ಬೀಮಣ - ಸರಿ, ಸರಿ, ನಿಜ! ನಿಜ!

ಶನಿಯ - ನೀನು ಅರಸಾಗಿರುವೆ. ನಾನು ಆಳಾಗಿರುವೆ.

ಬೀಮಣ - ಅವನನು ಕೊಲ್ಲುವುದು ಹೇಗೆ? ನನಗೆ ಅವನಿರುವ ತಾಣವನು ತೋರಿಸುವೆಯೇನು?

ಶನಿಯ - ಅವನು ಮಲಗಿದ್ದಾಗ ತೋರ್ಪೆನ್. ನೀನವನ
ತಲೆಯೊಡೆದು. ಚರ್ಮವನ್ ಸುಲಿಸುಲಿದು, ಎಲುಬುಗಳ್
ನುಚ್ಚಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಬಿಡು! ಹ! ಹ! ಹ! ಹ!

ಕಿನ್ನರ - ಸುಳ್ಳು! ನಿನ್ನಿಂದಾಗದ ಕೆಲಸವದು!

ಶನಿಯ - (ತ್ರಿಶಂಕುವಿಗೆ) ಎಲ್ಲಿ ರಣಗೇಡಿಯಿದು! ಎದೆಗೆಟ್ಟ ಸೊಣಗವಿದು!

(ಬೀಮಣನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ದೈನ್ಯದಿಂದ ಬೇಡುತ್ತಾನೆ)

ದೇವತೆಯೆ, ಬೇಡುವೆನು. ಅವಗೆರಡು ಗುದ್ದಿ, ಆ

ನಿನ್ನ ಅಮರ್ಧುವಟ್ಟಲನು ಕಸಿದುಕೊ! ಆಮೇಲೆ

ಕುಡಿಯಲಿ ಕೆಸನೀರನ್! ನಾನವನಿಗೆಂದಿಗೂ

ತಿಳಿಗೊಳನ ತೋರಿಸೆನ್!

ಬೀಮಣ - ತ್ರಿಶಂಕೂ, ತೊಂದರೆಗೆ ಕಾರಣ - ನೋಡು, ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಡುವೆ ಬಾಯಿ ಹಾಕಬೇಡ, ಸುಮ್ಮನಿರು,
ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅಪಾಯ ಸಂಭವಿಸುವ ಕಾಲಬಂದೀತು. ಅಡುಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಡಬಿಡದೆ ಬಂದಿರುವ ನನ್ನ
ನಿನ್ನ ಸ್ನೇಹ ಭಸ್ಮವಾದೀತು - ನಿನ್ನ ಹೆಣದೊಡನೆ!

ತ್ರಿಶಂಕು - ಇದೇನಿದು? ನಾನೇನು ಮಾಡಿದೆ ನಿಮಗೆ! ಸುಮ್ಮನೆ ಕಲ್ಲು ನಿಂತಂತೆ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ! - ಬೇಕಾದರೆ ದೂರ ಸರಿದು ನಿಲ್ಲುತ್ತೇನೆ. (ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ)

ಬೀಮಣ - "ಸುಳ್ಳು" ಎಂದು ಒರಲಲಿಲ್ಲವೆ ನೀನು?

ಕಿನ್ನರ - ಸುಳ್ಳು!

ಬೀಮಣ - ಏನಂದೆ! ಏನಂದೆ? ನನ್ನದೂ ಸುಳ್ಳೆ? ನನ್ನದೂ ಸುಳ್ಳೆ? ಹಾಗಾದರೆ ಇಗೋ ಕೈಗಡುಬುಗಳು. (ತ್ರಿಶಂಕುವನ್ನು ಗುದ್ದುತ್ತಾನೆ) ಈಗ ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉಂಡೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊ! ಆಮೇಲೆ ಸುಳ್ಳಿನ ಹೊರೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸುವಿಯಂತೆ.

ತ್ರಿಶಂಕು - ನಾನು ಕೂಗಿದನೆ? - ಕಿವಿ ಕೆಟ್ಟಿದೆ; ತಲೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ನಿನಗೆ - ನಿನ್ನ ಹೆಂಡದ ಬುರುಡೆ ಹಾಳಾಗ! - ಒಡೆದು ಚೂರಾಗ! - ನೀನು ಕುಡಿಯದೆ ಹೋಗ! ಗಂಟಲು ಕಟ್ಟಿಹೋಗ! - ನಿನ್ನ ರಕ್ತಸಿಗೆ ರೋಗ ತಗಲಿ ಮಣ್ಣುತಿಂದು ಹೋಗ! - ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಮಾರಿ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗ! -

ಶನಿಯ - (ನಗುವನು) ಹ! ಹ! ಹಹಹ!

ಬೀಮಣ - ಹುಂ, ನಿನ್ನ ಕತೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗಲಿ! (ತ್ರಿಶಂಕುಗೆ) ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹೋಗಿ ನಿಲ್ಲು!

ಶನಿಯ - ಹುಂ, ಹೇರು ಅವನಿಗೆ, ಚೆನ್ನಾಗಿ! ಬೇಕಾದರೆ ನಾನೂ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ!

ಬೀಮಣ - ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ನಿಲ್ಲು. (ಶನಿಯಿಗೆ) ಹುಂ, ಈಗ ಹೇಳು.

ಶನಿಯ - ಹಿಂದೆ ನಾನೊರೆದಂತೆ, ಹಗಲಿನಲಿ ನಿಡ್ಡೆ
ಗೈವುದು ಅವನ ಪದ್ಧತಿ. ಅವನ ಹೊತ್ತಗೆಗಳಂ
ಮೊದಲೊಳೇ ಸುಲಿದು, ಆಮೇಲೆ ಅವನ ತಲೆಯಿಂದ
ಮೆದುಳನೆಳೆಯಲ್ ಬಹುದು. ಸೌದೆಯಿಂ
ಬುರುಡೆಯಂ ನುಚ್ಚುನೂರಾಗೊಡೆದು, ಮೊನಚಾದ
ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಇಟ್ಟಿಯಿಂ ತಿವಿದು, ಕೂರಸಿಯಿಂದ
ತುಂಡರಿಸಿ, ಪರ್ದುಗಳ್ಗೆ ಬಿರ್ದಿಕ್ಕಬಹುದು.
ಮೊದಲವನ ಗ್ರಂಥಗಳನೆಲ್ಲ ಕದಿಯಲೆ ಬೇಕು;
ಮರೆಯದಿರು, ಪುಸ್ತಕಗಳಿಲ್ಲದಿರೆ ಅವನೊಂದು
ಮಣ್ಣುಡ್ಡೆ; ನನ್ನಂತೆ! ಮಂತ್ರಗಳೆ ಅವನ ಬಲ.

ಅವನ ಕೈವಶವಾಗಿರುವ ದೆವ್ವಗಳು ಕೂಡ
ನನ್ನಂತೆ ಒಳಗೊಳಗೆ ಅವನನ್ನು ಹಳಿಯುತ್ತಿವೆ.
ಗ್ರಂಥಗಳನುರಿಸಿಬಿಡು: ನಮಗೆ ಜಯವಾದಂತೆ
ಆಮೇಲೆ! – ಅವನ ಬಳಿ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ವಸ್ತುಗಳ್
ಬಹಳವಿವೆ. ಅವನ ಮಗಳವುಗಳಲಿ ಅತ್ಯಂತ
ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ವಸ್ತು! ಸೌಂದರ್ಯದಲಿ ಅವಳು
ದೊರೆಯಿಲ್ಲದವಳೆಂದು ಅವನೆ ಹೇಳುವನು.
ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ಹೊರತು, ಇವಳ ಹೊರತು, ನಾನಾವ
ರಮಣಿಯನು ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಅವನ ಮಗಳಾ ಚೆಲ್ವಿ-
ನೆದುರಿನಲಿ ನನ್ನ ತಾಯಿಯೋ ಕರಿಯ ಕಸವೆಂದೆ
ಹೇಳುವೆನು! – ನನ್ನ ತಾಯಿಯೊಳನಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿದೆ!

ಬೀಮಣ - ಹಾಗಾದರಾ ರಮಣಿ ಅನಿತು ಸುಂದರಿಯೆ! ಬಿಡು, ರಕ್ತಸ, ಅವನನ್ನು ಕೊಂದೇ ಬಿಡುವೆನು. ಅವನ ಮಗಳೂ
ನಾನೂ ಅರಸ ಅರಸಿಯರಾಗಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಳುವೆವು. ಸುಖದಿಂದ ಬಾಳುವೆವು! – ತ್ರಿಶಂಕೂ ನೀನೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರಿ.
ಏನಯ್ಯಾ, ತ್ರಿಶಂಕು, ನಿನಗೆ ಸಮ್ಮತವೆ?

ತ್ರಿಶಂಕು - ಭಲಾ! ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯವೇ ಪುಣ್ಯ!

ಬೀಮಣ - ತ್ರಿಶಂಕು, ಬಾ ಇಲ್ಲಿ. ಬಾ ಇಲ್ಲಿ. ನಿನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ಇತ್ತ ನೀಡು. (ಕೈ ಹಿಡಿದು) ನಿನ್ನನ್ನು ಹೊಡೆದುದು ತಪ್ಪಾಯ್ತು!
ಆದರೆ ಬದುಕಿರುವ ತನಕ ನಾಲಗೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊ!

ಶನಿಯ - ಇನ್ನು ಅರೆಗಳಿಗೆಯಲಿ ಅವನು ಮಲಗುವನ್,
ಆಗ ಕೊಲ್ಲುವೆಯೇನು?

ಬೀಮಣ - ನಿನ್ನಾಣೆ! ಕೊಲ್ಲುವೆನ್!

ಕಿನ್ನರ - ನನ್ನೊಡೆಯನಿಗೆ ಇದನರುಹುವೆನು.

ಶನಿಯ - ನಿನ್ನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಲಿ ಆನಂದವಾಗುತ್ತಿದೆ
ನನಗೆ, ನೀನಾಗ ಹಾಡಿದ ಸಮರ ಗೀತೆಯನು
ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹಾಡುವೆಯಾ, ದೇವ?

ಬೀಮಣ - ರಕ್ಕಸಾ, ನೀನೇನು ಹೇಳಿದರು ಮಾಡುವೆನು, ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ! - ಬಾ, ತ್ರಿಶಂಕು,
ಹಾಡೋಣ! (ಹಾಡುತ್ತಾರೆ)

ವೀರ ಧೀರ ಶೂರರೆಲ್ಲ
ಬೇಗ ಬನ್ನಿರಿ!
ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣಗಳನು ಹಿಡಿದು
ಹಾರಿ ಬನ್ನಿರಿ!
ಸಮರ ಧರಗೆ ಪೋಗುವಾ!
ಶತ್ರುಗಳನು ತಾಗುವಾ!
ಹಿಡಿದು, ಬಡಿದು, ತಲೆಯ ಕಡಿದು,
ಬಿಸಿಯ ರಕ್ತವನ್ನು ಕುಡಿದು,
ಇರಿದು, ಮುರಿದು, ತರಿದು, ಹರಿದು,
ಚುಚ್ಚಿ, ಕೊಚ್ಚಿ, ನುಣ್ಣನರೆದು,
ಜಯವ ಹೊಂದಿ ಮರಳುವಾ!
ಭಟರೆ, ಗೆದ್ದು ತೆರಳುವಾ!
ವೀರ ಧೀರ ಶೂರರೆಲ್ಲ
ಬೇಗ ಬನ್ನಿರಿ!
ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣಗಳನು ಹಿಡಿದು
ಹಾರಿ ಬನ್ನಿರಿ!

ಶನಿಯ - ರಾಗ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ
[ಕಿನ್ನರನು ತಾಳಹಾಕಿ ಆ ರಾಗವನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತಾನೆ]

ಬೀಮಣ - ಇದಾರ ಗಾನ?

ತ್ರಿಶಂಕು - ಮಾರುತ ಮಹಾಶಯನು, ನಮ್ಮ ಹಾಡಿಗೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ತಾಳ ಹಾಕುತ್ತಿರುವನು.

ಬೀಮಣ - ನೀನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತೋರು. ದೆವ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಮನಸ್ಸು
ಬಂದಹಾಗೆ ಮಾಡು.

ತ್ರಿಶಂಕು - ದಮ್ಮಯ್ಯ! ನನ್ನಿಂದ ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಕ್ಷಮಿಸು! ಊರಿಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಕೋಳಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಕುರಿಯನ್ನಾಗಲಿ
ಯಾವ ಹರಕೆಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ!

ಬೀಮಣ - ಸತ್ತರೆ ನಿನ್ನ ಋಣ ತೀರಿತು! ನೀನಾರು? ನೋಡಿಯೇಬಿಡುತ್ತೇನೆ. - (ಮುಂದುವರಿದು ಹೆದರಿ) ಅಯ್ಯೋ
ಕಾಪಾಡು! ಕಾಪಾಡು!

ಶನಿಯ - ಏನು, ಬೆದರಿಬಿಟ್ಟೆಯಾ?

ಬೀಮಣ - ಎಲ್ಲಾದರೂ ಉಂಟೆ? ಬೀಮಣಗೆ ಹೆದರಿಕೆ?

ಶನಿಯ - ಹೆದರದಿರು. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಸದ್ದುಗಳು
ತುಂಬಿರುವ ದ್ವೀಪವಿದು. ಗಾನಗಳು ಸಂತೋಷ
ವೀಯುವುವು. ಅದು ಹೊರತು ನೋಯಿಸವು.
ಕೆಲವು ಸಲ ನೂರಾರು ವಾದ್ಯಗಳು ಕರ್ಣದೆಡೆ
ಹಾಡುವುವು; ಕೆಲವು ಸಲ ತಂತಿಗಳ ಮಿಡಿಯುವುವು.
ಕೆಲವು ಸಲ ನಾನು ಮಲಗಿ ಎದ್ದು ತಿರುಗುತಿರೆ
ಮೃದುಮಧುರ ವಾಣಿಗಳು ಮರಳಿ ನಾನ್ ಜೋಂಪಿಪೊಲು
ಜೋಗುವ ಹಾಡುವುವು. - ಕನಸಿನಲಿ ಮೋಡಗಳು
ಬಾಯ್ಬಿರೆದು, ಮೈಮೇಲೆ ಉದುರುವಂತಿಹ ಹೊಳೆವ
ರತ್ನಗಳ ರಾಶಿಯನು ಮೆರೆದಪವು. ಎಚ್ಚತ್ತು,
ಆ ಕನಸುಗಳ ಮರಳಿ ಬರಲೆಂದು ಮಲಗುವೆನು.

ಬೀಮಣ - ಹಾಗಾದರೆ ಇದು ನನಗೆ ಸುಖದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವೇ ದಿಟ! ಒಂದು ಬಿಡಿಕಾಸು ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೆ ಅಮರ ಸಂಗೀತ
ದೊರಕುತ್ತದೆ!

ಶನಿಯ - ಹೌದು. ಆದರದು ಭೈರವನ ಕೊಂದ ಬಳಿಕ.

ಬೀಮಣ - ಅದೇನು ಆಗಿಹೋಗುತ್ತೆ! - ಓಹೋ! ಅದನ್ನು ಆಗಲೇ ಸವಿಗನಸಿನಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ!

ತ್ರಿಶಂಕು - ಗಾನ ದೂರ ದೂರಕೆ ಜಾರುತಿದೆ. ಈಗ ಅದನ್ನೇ ಹಿಂಬಾಲಿಸೋಣ. ಆಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಡಗೋಣ!

ಬೀಮಣ - ದಾರಿ ತೋರು, ರಕ್ಕಸಾ, ಮುಂದೆ ನಡೆ! - ಅಹಾ! ಈ ಗಗನದ ಗಾಯಕನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ! - ಅಹಾ!
ಎನಿತಿಂಪು!

[ಹಿಂದೆಯೆ ತೆರಳುತ್ತಾನೆ]

ತ್ರಿಶಂಕು - (ಶನಿಯಗೆ) ನಿಲ್ಲುವೆ ಏಕೆ? ಬಾ ಹೋಗೋಣ!

(ಹೊರಡುತ್ತಾರೆ)

ದೃಶ್ಯ ೭

[ದ್ವೀಪದ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗ. ರಣನಾಯಕ, ರಂಗನಾಯಕ, ರುದ್ರನಾಯಕ, ಜಯದೇವರು ಬರುತ್ತಾರೆ.]

ಜಯದೇವ - (ಬಿಸುಸುಯ್ಯು)

ಮುಂದೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯನು ಇಡಲಾರೆ. ಶಿವಶಿವಾ!
ನನ್ನ ಮುದಿ ಎಲುಬುಗಳೊ ಕಡಲೆಯಂ ಬೀಸುತಿವೆ. -
ಇದು ಚಕ್ರಭೀಮ ಕೋಟೆಯ ಹೌದು. ಎನಿತೊಳವು
ಸುತ್ತುಗಳು! ಏನು ತಿರುಗಣೆಗಳು! ದಿಣ್ಣೆಗಳು,
ಕಣಿವೆಗಳು! ಕಣಿವೆಗಳು, ದಿಣ್ಣೆಗಳು! ಏರಿಳಿದು,
ಇಳಿದೇರಿ ಸಾಕಾಯ್ತು! ನೀವಿನಿತು ತಳುವಿದರೆ
ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆನು.

ರಣ - ನಿನ್ನನಾಡುವುದೇಕೆ,
ಜಯದೇವ? ನನ್ನ ಕಾಲ್ಗಳ ಸೋತು, ಮುಂದೆ
ನಡೆಯಲಾರದೆ ಬರಿದೆ ತಡವುತಿವೆ! ಕುಳಿತು ದಣಿ
ವಾರಿಸಿಕೊ. - ನನಗಿನಿತು ನೆಚ್ಚಿಲ್ಲ; ಮುಳುಗಿದನು!
ನನ್ನಣುಗನಳಿದಿಹನು! ಬಿದಿ ಎಮ್ಮ ಸಾಹಸವನ್
ಅಣಕಿಸುತಲಿಪ್ಪುದು! ಹೋದನೇ? ಹೋಗಲಿ!
ಮಾಳ್ಳುದೇನ್?

ರುದ್ರ - (ರಂಗನಾಯಕಗೆ) ನನಗೇನೊ ಅವನ ಈ ಪರಿ ಕಂಡು
ಸಂತೋಷವುಕ್ಕುತಿದೆ. ಮರೆಯದಿರು ನಮ್ಮ ಹರುವಂ.
ಸಮಯ ದೊರೆಕೊಂಡಾಗ ಅದನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು.

ರಂಗ - (ರುದ್ರಗೆ) ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಬಿಡಲಾಗದು.

ರುದ್ರ - (ರಂಗಗೆ) ಇಂದಿನಿರುಳೇ ಸಾಕು. ತಿರುತಿರುಗಿ ಬಳಲಿಹರು.
ಗಾಢನಿದ್ರೆಯ ತಳೆದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ತಪ್ಪುವರು;
ಆಗ ಮಾಡಿದರಾಯ್ತು.

ರಂಗ - ಇಂದಿನಿರುಳೇ ಅಕ್ಕೆ.

ಇನ್ನದನು ಕುರಿತಾಡುವುದು ಬೇಡ! ಸುಮ್ಮನಿರು!

[ಗಾನ ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ]

ರಣ - ಏನು ಸಂಗೀತವದು? ಮಿತ್ರರಿರಾ, ಕೇಳಿ!

ಜಯ - ಏನಿದದ್ದುತ ಗಾನ!

[ಭೈರವನು ದೂರ ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರ ಆಕೃತಿಗಳು ಹಾಡುತ್ತ ಬಂದು ಕೈಲಿರುವ ಹಣ್ಣುಹಂಪಲು ಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು, ನೃತ್ಯಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಫಲಹಾರಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಮಾಯವಾಗುತ್ತವೆ.]

(ವಿಚಿತ್ರಾಕೃತಿಗಳ ಹಾಡು)

ಕಿನ್ನರ ಕಿಂಕರರೆಲ್ಲರು ಬನ್ನಿ;

ಬನದಿಂ, ಮಲೆಯಿಂ, ಕೊಳದಿಂ ಬನ್ನಿ!

ಕಳಿತಿಕ ಗೊಂಚಲು ಹಣ್ಣು ತನ್ನಿ

ಬೆಟ್ಟದ ಬಾಳೆಯ ಗೊನೆಗಳ ತನ್ನಿ

ಚಿನ್ನದ ತೊಳೆಗಳ ಹಲಸನು ತನ್ನಿ

ಬಣ್ಣದ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣನು ತನ್ನಿ!

ತಿಳಿಗೊಳದಿಂ ತಿಳಿನೀರನು ತನ್ನಿ

ಕಂಪನು ನೀಡುವ ಬೇರ್ಗಲ ತನ್ನಿ;

ಪೊಸ ಸುಳಿಬಾಳೆಯ ಎಲೆಗಳ ತನ್ನಿ

ತಳಿರಿನ ದೊನ್ನೆಯ ಬಟ್ಟಲ ತನ್ನಿ!

ಕಿನ್ನರ ಕಿಂಕರರೆಲ್ಲರು ಬನ್ನಿ;

ಬನದಿಂ, ಮಲೆಯಿಂ, ಕೊಳದಿಂ, ಬಯಲಿಂ,

ಬನ್ನಿಂ! ಬನ್ನಿಂ! ಬೇಗನೆ ಬನ್ನಿಂ! [ತಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು]

ಹಸಿದಿಹ ಅತಿಥಿಗಳೆಲ್ಲರು ಬನ್ನಿ;

ತಂದಿಹ ವಿಧವಿಧ ಫಲಗಳ ತಿನ್ನಿ;!

ಮಾವನು ತಿನ್ನಿ, ಹಲಸನು ತಿನ್ನಿ,

ನೀರನು ಕುಡಿಯಿರಿ ಬನ್ನಿ! ಬನ್ನಿ! [ಹೋಗುತ್ತಾರೆ]

ರಣ - ಶಿವನೇ, ಕಾಪಾಡು! - ಇವೇನು ರೂಪಗಳು!

ರಂಗ - ಏಂ ಸೂತ್ರಗೊಂಬೆಗಳ ಕುಣಿದಾಟಂ! - ನಾನೀಗ
ನಂಬಿದೆನು ದಶಶಿರದ ರಾಕ್ಷಸರು ಇಹರೆಂದು.
ಈಗಳುಂ ರಾವಣನು ಲಂಕೆಯನಾಳ್ವನೆಂದು!

ರುದ್ರ - ಇನ್ನೇಕೆ ಸಂದೇಹ? ಈಗಳಾದುದ ಕಂಡು
ಎಲ್ಲವನು ನಂಬುವೆನು. ಕಬ್ಬಿಗರ ಬಣ್ಣನೆಯೊಳ್
ಒಂದಿನಿತುಂ ಸೆಟೆಯಿಲ್ಲ. ಇದೆ ಎನ್ನುವರು ಮೂರ್ಖರು!

ಜಯದೇವ - ನಾವಿದನು ನಗರದಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಜನರು
ನಂಬುವರೆ? ನಾವಿಂಥ ಜನಗಳನು ಕಂಡೆವೆನೆ -
ಏಕೆಂದರವರು ಈ ದ್ವೀಪದ ನಿವಾಸಿಗಳೆ
ಇರಬೇಕು. - ರೂಪಗಳು ಬೇರಾದೊಡೇನಂತೆ?
ಮಾನವರ್ ಅರಿಯದಿಹ ಅತಿಥಿಸತ್ತಾರವಿದು!
ಮನುಜರಲಿ ಈ ವಿನಯ ಮರ್ಯಾದೆಗಳು ವಿರಳ!
ಇಲ್ಲ ಎಂದರು ಎನ್ನಬಹುದು!

ಭೈರವ - (ಸ್ವಗತ) ಧರ್ಮಾತ್ಮನ್,
ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನಹೆ ನೀನು. ನನ್ನಿಯನೆ ನುಡಿದಿರ್ಪೆ.
ಏಕೆಂದರಲ್ಲಿರ್ಪೆ ಮೂವರಲಿ ಪಿಶಾಚಗಳ
ಮೀರರ್ಪೆ ನಕ್ತಾತ್ಮರೊಳರು!

ರಣ - ಏನು ರೂಪ! ಏನು ಗಾನ! ಏನು ಅಭಿನಯ!

ಭೈರವ - (ಸ್ವಗತ) ಈಗ ಹೊಗಳುವೆ ಏಕೆ? ಮುಂದಪ್ಪುದನು ಕಂಡು
ತರುವಾಯ ಹೊಗಳುವರೆ ಜಾಣರಾದವರು.

ರುದ್ರ - ಎವೆಯಿಕ್ಕುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಯವಾದರು!

ರಂಗ - ಹೋದರೆಮಗೇನಂತೆ? ಹಣ್ಣುಗಳನೀ ಎಡೆಯೆ
ಬಿಟ್ಟಿಹರು. ನಮಗೊ ಹಸಿವಾಗಿಹುದು ತೊಳಲಿ.
ಬನ್ನಿಂ! ಚೆನ್ನಾಗಿ ಭುಜಿಸುವಂ!

ರಣ - ಶಿವಶಿವಾ, ನಾನೊಲ್ಲೆ!

ಜಯದೇವ - ಬೆದರಲೇತಕೆ ಜೀಯ? ಬಾಲ್ಯದಲಿ ಎನಿತೆನಿತೊ
ಕತೆಗಳನು ಕೇಳಿದೆವು: ಹೊಟ್ಟೆಯಲಿ ಕಣ್ಣುಳ್ಳ
ದಾನವರು! ನೆತ್ತಿಯಲಿ ಬಾಯುಳ್ಳ ಮಾನವರು!
ಶಿರದಲ್ಲಿ ಕೊಂಬುಳ್ಳ ರಕ್ಕಸರು! ಪಕ್ಕದಲಿ
ರೆಕ್ಕೆಗಳನಾಂತಿರ್ಪ ಕವಡು ರಕ್ಕಸಿಯರು!
ಈಗಳಾದರೊ ಏನು? ಕಂಡಕಂಡವರೆಲ್ಲ
ಕಂಡವೆಂದೊರೆಯುವರು! - ಇದಕಳುಕಲೇಕೆ?

ರಣ - ಮೊದಲ್ ನಾನೆ ತೊಡಗುವೆನ್: ಮುದುಕನಾಗಿಹೆನು;
ನನ್ನ ಕಾಲವದಾಯ್ತು! - ನನಗೆ ಬೇಕಾದವನು
ಬಾಳದೆಯೆ ಹೊದನು! ಬದುಕಿ ನನಗಿನ್ನೇನು?
ಕೆಳದಿಯ ನಾಯಕರೆ, ಬನ್ನಿ ನೀವು ತೊಡಗಿ.

[ಮಿಂಚು, ಗುಡುಗು, ಕಿನ್ನರನು ಘೋರ ರಾಕ್ಷಸಿಯ ವೇಷದಿಂದ ನುಗ್ಗಿ ಬರಲು ಹಣ್ಣುಹಂಪಲುಗಳು ಮಾಯವಾಗುತ್ತವೆ.]

ಕಿನ್ನರ - ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನ ಪಾಪಿಗಳಿಹರು! ಬಿದಿ,
ಬೊಮ್ಮಾಂಡಮನಿತುಮಂ ಆಳುತಿಹ ಬಿದಿ,
ಹೇಸಿ ನರಕವು ಕೂಡ ಉಗುಳಿಯಟ್ಟಿದ ನಿಮ್ಮನ್
ಈ ದ್ವೀಪಕೆನದಿಹುದು. ಮರುಳುಗಳ ಗೊಟ್ಟಿಯೊಳ್
ಬದಕಲರ್ಹರು ನೀವು. ಅದರಿಂದ ದೆವ್ವಗಳ
ನೆಲೆಯ ಬೀಡಾಗಿರ್ಪ ಈ ದ್ವೀಪದಲಿ ನೀವು
ತೊಳಲುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರನು ಮರುಳರನ್ನಾಗಿ
ಮಾಡಿಹೆನ್! [ಎಲ್ಲರೂ ಕತ್ತಿಗಳನ್ನು ಒರೆಗಳಚುತ್ತಾರೆ.]

ಚಿಃ! ಚಿಃ! ಮೂರ್ಖರಿರ, ಹೇಡಿಗಳ್
ನೀವೇನ ಮಾಡುವಿರಿ? ವಿಧಿಯ ಕಿಂಕರರಾವು;
ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಾ ಕತ್ತಿಗಳೂ ನಾವೆ. ಚೀರುತಿಹ
ಗಾಳಿಗಳ ಖಂಡಿಸಿರಿ! ಭೋರ್ಗರೆವ ನೀರುಗಳ
ಕತ್ತರಿಸಿ! ನನ್ನ ಮೈನವಿರನೊಂದಾದೊಡಂ

ಕೀಳಲಾರದು ನಿಮ್ಮ ಮೈಬಲೆ, ನಮ್ಮವರ್
ನನ್ನಂತೆ ಬಲವಂತರಾಗಿಹರ್. ನೀವೀಗ
ಕತ್ತಿಗಳ ಭಾರದಿಂ ಕುಸಿಯುವಿರಿ! ಅವುಗಳನು
ಎತ್ತಲಾರದೆ ಕೆಳಗೆ ಬಿಸುಡುವಿರಿ! [ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.]

ಮರೆಯದಿರಿ - ಅದನೊರೆಯೆ ಇಲ್ಲಿಗೈತಂದಿಹೆನ್ - ನೆನೆಯಿರಿ!
ನೀವು ಮೂವರು ಸೇರಿ ಭೈರವನಾಯಕನ
ರಾಜ್ಯವನು ಮೋಸದಿಂದಪಹರಿಸಿ, ವಾಹಿನಿಯೊಳ್
ಆತನಂ ಮಗಳೊಡನೆ ತೇಲಿದಿರಿ. ನೆನಪಿದೆಯೆ?
ಅದರಿಂದ ಮಿಗವಕ್ಕಿ ಹೊಳೆ ಮಲೆಗಳೆಲ್ಲವುಂ
ನಿಮ್ಮ ಕೇಡನೆ ಬಯಸಿ ಕಾದಿಹವು. ಅದರಿಂದ,
ರಣನಾಯಕನೆ, ನಿನ್ನ ಕುವರನಂ ಅಪಹರಿಸಿ
ಕೊಂಡಿಹವು. ನೀವಳಿಯುವನ್ನೆವರಂ ನಿಮ್ಮ
ಪೀಡನೆಯೆ ನಮ್ಮಾಟವಾದವುದು. ದ್ವೀಪದಲಿ
ನಿಮ್ಮ ಬಾಳಿನಿತುಮುಂ ನಿಮ್ಮ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ,
ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಗಳಲಿ ಪೂರೈಸುವುದು!
[ಗುಡುಗುತ್ತದೆ; ಕಿನ್ನರನು ಮಾಯವಾಗುತ್ತಾನೆ, ಎಲ್ಲಾ ಬೆರಗಾಗಿ]

ಭೈರವ - (ಸ್ವಗತ) ಕಿನ್ನರಾ, ನಿನ್ನ ಪಾತ್ರವ ನೀನು ಚೆನ್ನಾಗಿ
ನಟಿಸಿದೆ. ಭೀಷಣತೆ ಗಾಂಭೀರ್ಯಗಳೆರಡುಂ
ತುಂಬಿದುದವರಲ್ಲಿ. ನಾನು ಪೇಳ್ತಿದನೆಲ್ಲ
ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದೆಸಗಿರ್ಪೆ. ನನ್ನ ಕಿಂಕರರೆಲ್ಲ
ನಿನ್ನಂತೆ ತಂತಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳನೆಸಗಿಹರ್.
ನಿನ್ನ ಮಾಯೆಯ ಬಲದಿ ನನ್ನರಿಗಳನಿಬರುಂ
ಹುಚ್ಚೆದ್ದು ಹೋಗಿಹರು; ನನ್ನ ಕೈಯೊಳಗಿಹರು.
ಇವರೆಲ್ಲಮಿಂತಿರ್ಕೆ. ತರುಣ ಶಿವನಾಯಕನ -
ಮರಣ ಹೊಂದಿಹನೆಂದು ಇವರೆಲ್ಲ ತಿಳಿದಿರುವ -
ತರುಣ ಶಿವನಾಯಕನ ಬಳಿಗೈದುವೆನ್; ಅಲ್ಲಿ
ಗೌರಾಂಬೆಯೆಂತಿರ್ಪಳದನು ನೋಡುವೆನ್. (ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ)

ಜಯದೇವ - ನಾಯಕರೆ, ಇಂತೇಕೆ ನಿಂತಿರ್ಪಿರಿ?

ರಣ - ಶಿವಶಿವಾ! ಶಿವಶಿವಾ! ಭೈರವನಾಯಕನ
ಪೆಸರನಾರೋ ಪೇಳ್ವೋಲಾಯ್ತು. ಗಾಳಿಯೋ?
ವಾಹಿನಿಯೋ? ಗುಡುಗು ಕೂಗಿತೋ ಏನೋ? ನಾನರಿಯೆ.
ನಾನು ನೆಗಳಿದ ಪಾಪವನು ಹೇಳಿ ಹಂಗಿಸಿತು.
ಅದರಿಂದಲೆನ್ನ ಸುತನ್ ಅಳಿದನೆಂದೊರೆಯಿತು.
ಹೊಳೆಯ ಬುಡದಲಿ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಲಿಹನವನು.
ನಾನವನ ಪಕ್ಕದೊಳೆ ಪೊಗಿ ನಿದ್ರಿಪೆನ್! [ನಿಷ್ಕ್ರಮಣ]

ರಂಗ - ಕೆಚ್ಚಿದ್ಧರವುಗಳಿಗೆ, ದೆವ್ವಗಳು ಒಂದೊಂದೆ
ಬರಲಿ ನೋಡುವೆನಾಗ. ಕತ್ತರಿಸಿ ಕೆಡಹುವೆನ್!

ರುದ್ರ - ನಾನೂ ನೆರವಾಗುವೆನು. [ಇಬ್ಬರೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.]

ಜಯದೇವ - ಪಾಪದಿಂದವರ್ಗಲ್ಲ
ಎದೆಗೆಚ್ಚು ತೊಲಗಿಹುದು. ಎಂದೊ ಕುಡಿದಾ ವಿಷವು
ಇಂದು ಮೈಗೆರೀಹುದು! ಏನು ಮಾಳ್ವರೊ ಕಾಣೆ!
ಅವರ ಹಿಂದೆಯೆ ಹೋಗಿ ಸಂತೈಸಲೆಳಸುವೆನು!

(ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ)

ದೃಶ್ಯ ಲ

[ಭೈರವನಾಯಕನು ಗುಹೆಯ ಮುಂದೆ. ಭೈರವನಾಯಕ, ಶಿವನಾಯಕ, ಗೌರಾಂಬೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.]

ಭೈರವ - ಅನಾಗರಿಕನಂದದಲಿ ಬಿರುನುಡಿಗಳಿಂ ಬೈದು,
ಇನಿತು ಕಡುಗೆಯ್ಮೆಯಲಿ ನಿನ್ನ ನೂಂಕಿದೆನ್; ಅದಕೆ
ತಗುವ ಸನ್ಮಾನವನೆ ಮಾಡುವೆನ್: ತಕ್ಕ ಬಹು-
ಮಾನವನೆ ನೀಡುವೆನ್: ನನ್ನ ಜೀವನದುಸಿರ್,
ನನ್ನ ಬಾಳ್ವೆಯ ಕಣ್ಣೆ ತಾನಾಗಿರುವ ನನ್ನ
ಸುಕುಮಾರಿ ಗೌರಾಂಬೆಯನ್ ನಿನಗೆ ಧಾರೆ
ಎರೆದಿರ್ಪೆನ್. ನಿನ್ನೊಲವಿನಾಳವನ್ ಪರಿಕಿಸಲ್
ಅಂತೆಸಗಿದೆನ್! ಬರಿದೆ ಚಿಂತೆಗೊಳಗಾಗದಿರು.

ಕಷ್ಟಾಪಮಾನಗಳ ಒರೆಗಲ್ಲಿನಲಿ ನಿನ್ನ
ಒಲೈಪೊನ್ನನ್ ತಿಕ್ಕಿ ನೋಡಿಹೆನ್. ಚಿನ್ನದೊಳ್
ಮತ್ತಾವ ಕೀಳ್ಕೊನ್ನಂ ಬೆರೆತಿಲ್ಲವೆಂದರಿತೆನ್. – (ಮೇಲೆ ನೋಡಿ)
ಬಾನ್ನೆಣ್ಣೆ, ತಿರೆವೆಣ್ಣೆ, ತೊರೆವಣ್ಣೆ, ನೀವೆಲ್ಲ
ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರಿ: ನನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಂ ಸಂತಸದಿ
ಶಿವನಾಯಕಂಗೆ ಧಾರೆಯನೆರೆದು ಇತ್ತಪೆನ್! –
(ಮಗಳನ್ನೂ ಅಳಿಯನನ್ನೂ ನೋಡಿ)
ಗೌರಾಂಬೆ ಹೂಚೆಲುವೆ. ಗೌರಾಂಬೆ ಅತಿಸುಗುಣೆ.
ನಾಯಕನೆ, ತಂದೆ ಮಗಳನು ಬಣ್ಣಿಸುವನೆಂದು
ತಿಳಿಯದಿರು. ಬಣ್ಣನೆಗಳೆಲ್ಲವನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ
ಮುಂಚುವುದು ನನ್ನ ಗೌರಿಯ ಶೀಲ!

ಶಿವ – ಮಾವ,
ನನ್ನಿ ನುಡಿಯಲ್ ನಂಬದಿಹುದೆಂತು? ಬಾಂದಳದ
ದನಿಯೊಂದು 'ನಂಬದಿರ್!' ಎಂದರೂ ನಾನೊಪ್ಪೆನ್!

ಭೈರವ – ನಳನಳಿಸುವೀ ಹಸುರಿನಲಿ ಕುಳಿತು, ಅವಳೊಡನೆ
ಮಾತಾಡಿ, ನೀವೀರ್ವರೂ ಸೇರಿ ಸರಸದಿಂ
ಬರುವ ಕಾಲದ ಮುಗುದ ಸವಿಗನಸುಗಳ ಕಟ್ಟುತಿರಿ! –
ಕಿನ್ನರಾ, ಎಲ್ಲಿರ್ಪೆ!
(ಕಿನ್ನರನ ಪ್ರವೇಶ)

ಕಿನ್ನರ – ಬೆಸನೇನ್, ನನ್ನೊಡೆಯ?

ಭೈರವ – ಕೈಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಮಂ ನೀನುಂ ನಿನ್ನಾಳ್ಳಳುಂ
ಬಿಡದೆ ನಿರ್ವಹಿಸಿದಿರಿ. ಅಂತಹುದೆ ಇನ್ನೊಂದು
ಮಾಯೆಯುಂ ತೋರವೇಳ್ಳುಂ ನಡೆ. ಬೇಗದಿಂ
ಮೇಳಮಂ ಕರೆದು ತಾ. ತರುಣ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ
ನನ್ನ ಮಂತ್ರದ ಕಲೆಯ ನೋಡಬೇಕೆಂದಾಸೆ!
ತೋರ್ಪೆನೆಂದಾನುಂ ಬಾಸೆಯಿತ್ತಿಹೆನ್.
ಶೀಘ್ರದಿಂ ಕರೆದು ತಾ.

ಕಿನ್ನರ - ಕರೆತರ್ಪೆನೀಗಳೆಯೆ!

ಭೈರವ - ಎವೆಯಿಕ್ಕುವುದರೊಳ್!

ಕಿನ್ನರ - ಹೋಗಿ ಬಾ, ಕರೆದು ತಾ, ಎಂದು ನೀಂ ಪೇಳ್ವ ಮುನ್ನ,
ಎರಡು ಸಾರಿ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಉಸಿರ ನೀನು ಎಳೆವ ಮುನ್ನ
ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವೇಷಗಳನು ಧರಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಬರುವರು.
ತುದಿಯ ಬೆರಳಮೇಲೆ ನಿಂತು ಕುಣಿದು ನಲಿದು ಬರುವರು.
ಶುಕ ಪಿಕಂಗಳಿಂಚರಂಗಳೇಳಿಸುತ್ತ ಬರುವರು.
ನವ ಮಯೂರ ನೃತ್ಯಗಳನು ತೋರಿ, ಮೀರಿ, ಬರುವರು.

ಭೈರವ - ಹೋಗು, ನಡೆ, ಕಿನ್ನರಾ (ಕಿನ್ನರ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.)
ಮಾತಾಡದಿರಿ. ಕಣ್ಣೆರೆದು ಮೌನದಿಂದಿರಿ.

[ಗಾನ ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ. ಒಡನೆಯೆ ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಹೊಗೆ ಮಂಜು ಮುಸುಗಿ ದೃಶ್ಯವು ರಮಣೀಯವೂ ಅಲೌಕಿಕವೂ ಆಗುತ್ತದೆ.
ಹಸುರುಡೆಯ ಬನದೇವಿ ತೇಲಿ ತೇಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾಳೆ.]

ಬನದೇವಿ - ಬನಗಳಧಿದೇವತೆಯ ಬನದೇವಿ ನಾನು,
ಸೌಂದರ್ಯ ದೇವತೆಗೆ ಹಸುರು ಕಣ್ಣಾನು;
ಸುಂದರ ವಸಂತನಿಗೆ ಸುಂದರಿಯು ನಾನು,
ಭೂಮಿದೇವಿಗೆ ನಚ್ಚಿನಾ ಕೆಳದಿ ನಾನು;
ಭೂದೇವಿಗನುದಿನವು ಪಸುರುಡೆಯನುಡಿಸಿ,
ತರತರದ ಕುಸುಮದಾಭರಣಗಳ ತೊಡಿಸಿ,
ಹೊಳೆಹೊಳೆವ ಹಿಮಮಣಿಯ ಮಾಲೆಗಳ ಸೂಡಿ,
ಪೂತ ಪೂಸ ಬಳ್ಳಿಗಳ ಹೊಂಬಳೆಯ ನೀಡಿ,
ಸಿಂಗರಿಸಿ ಕಳುಹುವೆನು ಸೃಷ್ಟಿರಂಗಕ್ಕೆ!
ಮಾನವರೆ, ನಿಮಗೆ ಗೆಲವಕ್ಕೆ! ಸೊಗಮಕ್ಕೆ!
[ನೀರುಡೆಯ ನದೀದೇವಿ ಹೊಳೆಯಂತೆ ಹರಿಹರಿದು ಬರುತ್ತಾಳೆ.]

ನದೀದೇವಿ - ಬೆಟ್ಟದುದಿಯಲಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಕಡಲಿಗೆ
ಹರಿವ ಹೊಳೆಗಳ ರಾಣಿಯು.
ಒಮ್ಮೆ ಹಾರುತ, ಒಮ್ಮೆ ಜಾರುತ,

ಒಮ್ಮೆ ನಿಲ್ಲುತ, ಒಮ್ಮೆ ಓಡುತ
ನಲಿವ ನಾ ಜಲವೇಣಿಯು!
ಚಲಿಪ ಮೀನುಗಳೆನ್ನ ಕಂಗಳು,
ಪೊಳೆವ ಪವಳಗಳೊಡವೆಯು.
ನಿಂತ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಮಲಗುವ
ಗಿಳಿಗಳೆದೆಯನು ಹೋಲಿ ತೇಲುವ
ಪದ್ಮಪತ್ರಗಳುಡುಗೆಯು!
ನನ್ನ ಬಲಗಡೆ, ನನ್ನ ಎಡಗಡೆ,
ಶಾಲಿವನಗಳು ನಲಿವುವು.
ನಾನು ಹೋಹೆಡೆಯೆಲ್ಲ ತೃಪ್ತಿಯು,
ನಾನು ನಿಲೈಡೆಯೆಲ್ಲ ಸೌಖ್ಯವು,
ನನ್ನ ಪೈರುಗಳೊಲಿವುವು!
ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥಗಳೆನ್ನೊಳಿರುವುವು,
ಪಾಪಗಳ ನಾ ತೊಳೆಯುವೆ.
ಮುಗಿಲ ಮನೆಯಿಂದೋಡಿ ಬಂದೆನು,
ಶಿವನ ಜಡೆಯನು ತುಳಿದು ನಿಂದೆನು,
ಭಕ್ತರಡಿಗಳ ತೊಳೆಯುವೆ!
ನಾನು ಹೊಳೆಗಳ ರಾಣಿಯು!
ನಲಿವ ನಾ ಜಲವೇಣಿಯು!
ನಾನು ನೀರಜಪಾಣಿಯು!
ನಾನು ಗಂಗೆಯ ವಾಣಿಯು!

[ಮುಗಿಲ ದೇವತೆಗಳು ಮೇಲಿಂದ ಇಳಿಯುತ್ತಾರೆ.]

ಮುಗಿಲ ದೇವತೆಗಳು - ರವಿಯ ಕಡಲ ಮುದ್ದಿಪಡೆಯೊಳುದಿಸಿ ಬಂದೆವು.
ಬಿತ್ತರದ ಬಾನಿನಲಿ ತೇಲಿಬಂದೆವು
ಮಳೆಯ ಬಿಲ್ಲ ಮುಡಿದು, ಸೂಸಿ,
ಗುಡುಗಿನೊಡನೆ ಸರಸವಾಡಿ,
ಮಿಂಚುಗಳನು ಬಳೆಯ ಮಾಡಿ,
ತೇಲಿಬಂದೆವು!
ಭೂಮಿಯೆಲ್ಲ ಸೊಗದೊಳಿಹುದು,

ವೈರುಪಚ್ಚೆ ಬೆಳೆಯುತಿಹುದು,
ಎಂಬ ಸೊಗದ ಸುದ್ದಿಯನು
ಹೇಳಬಂದೆವು!
ರವಿಯ ಕಡಲ ಮುದ್ದಿಪೆಡೆಯೊಳುದಿಸಿ ಬಂದೆವು.
ಬಿತ್ತರದ ಬಾನಿನಲಿ ತೇಲಿಬಂದೆವು.
ಬಿಸಿಲ ಬೇಗೆಯಿಂದ ಬೆಂದು
ಬಾಡುತಿರುವ ಹೂವುಗಳಿಗೆ
ಅಮರಸುಖವ ನೀಡಲೆಂದು
ಸೊದೆಯ ತಂದೆವು!
ವಿರಹದಗ್ನಿಯಿಂದ ಬೆಂದು
ಬಳಲುತಿರ್ಪ ತರುಣರೆದೆಗೆ
ತಣ್ಣಮುತ್ತನೀಯಲೆಂದು
ತೇಲಿಬಂದೆವು!

ರವಿಯು ಕಡಲ ಮುದ್ದಿಪೆಡೆಯೊಳುದಿಸಿ ಬಂದೆವು
ಬಿತ್ತರದ ಬಾನಿನಲಿ ತೇಲಿಬಂದೆವು.

[ಉರ್ವಶಿ ನರ್ತಿಸುತ್ತ ಬರುತ್ತಾಳೆ]

ಉರ್ವಶಿ - ರಂಭೆ, ತಿಲೋತ್ತಮೆ, ಮೇನಕೆಯರ ಸಖಿ
ಸಗ್ಗದ ಅಚ್ಚರಿ ಉರ್ವಶಿ ನಾನು;
ಇಂದ್ರನ ನಚ್ಚಿನ ಪೆಣ್ಣಣಿ ನಾನು,
ರಿಸಿಗಳ ತವಸನು ನುಂಗಿದಳಾನು;
ಸೃಷ್ಟಿಯ ಮೋಹಿನಿ ನಾನಾಗಿರುವೆನು
ಮಾಯೆಗೆ ಕಣ್ಣಾಗಿರುವಲು ನಾನು;
ಸವಿ ಸೆರೆಯಲಿ ನಲಿವರ ಕೆಳೆಯಾಗಿಹೆ,
ಶುಷ್ಕ ವಿಮುಕ್ತಿಯ ಶತ್ರುವು ನಾನು!
ಲೋಕಗಳೆಲ್ಲವನನುದಿನ ಸುತ್ತಿ,
ಚಾಗದ ಕೋಂಟೆಗಳೆಲ್ಲವ ಮುತ್ತಿ,
ಭೋಗದ ಬಿಂಜವನೆಲ್ಲಿಯು ಬಿತ್ತಿ,
ನಲಿವೆನು ಕಾಮನ ಬಾವುಟವೆತ್ತಿ!
ಮಧುಮಾಸದ ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಕೂಡಿ

ಬನ ಬನ ಬನಗಳ ಸಂಚರಿಪೆ;
ಗಿಳಿಗಳ ಕೊರಲೊಳು ನಾನೇ ಹಾಡಿ,
ವಿರಹಿಗಳೆಲ್ಲರನುಪಚರಿಪೆ.
ಬಾ, ಬಾ, ಯುವಕನೆ, ಬನಗಳಲಿ
ತಳಿತಹ ಮರಗಳ ನೆಳಲಿನಲಿ
ಒಯ್ಯನೆ ಬಹ ತಂಗಾಳಿಯಲಿ
ಬಾ, ಬಾ, ಉರ್ವಶಿಯಿಹಳಲ್ಲಿ!
[ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ]

ಎಲ್ಲರೂ - ನರರೊಳ್ಳೆಯ್ಯೆಗೆ ಪರಶಿವ ಮೆಚ್ಚಲಿ!
ಕವಿಗಳ, ಕಲೆಗಳು, ನಾಡೊಳು ಹೆಚ್ಚಲಿ!
ಕಾಲಕೆ ಬುವಿಯಲಿ ಮಳೆಬೆಳೆಯಾಗಲಿ!
ಸಜ್ಜನವೃಂದಕೆ ಚಿರಸುಖವಾಗಲಿ!
ವೀರರು ನಾಡಿನ ಬಸಿರೊಳು ಹುಟ್ಟಲಿ!
ಧರೆಯೊಳು ದೇವರ ರಾಜ್ಯವ ಕಟ್ಟಲಿ:
ತರುಣ ತರುಣಿಯರ ಮದುವೆಗಳಾಗಲಿ!
ಭೂವಿಯೆ ಸ್ವರ್ಗವ ಮೀರ್ವಂತಾಗಲಿ!
[ಭೈರವನ ಕೈಸನ್ನೆಯಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಾರೆ.]

ಭೈರವ - (ಸ್ವಗತ) ಮರೆತಿದ್ದೆ! ಮಾರಿಯ ಪಿತೂರಿಯನು ಮರೆತಿದ್ದೆ!
ನನ್ನ ಕೊಲೆಯಂ ಬಯಸಿ, ಆ ಶನಿಯ ತನ್ನ ಅನು-
ಯಾಯಿಗಳ ಕೂಡಿ ಬಹ ಪೊಳ್ಳು ಬಳಿಸಾರಿಹುದು.
(ಶಿವನಾಯಕಗೆ)
ನೃತ್ಯವಿಂದಿಗೆ ಸಾಲ್ಗುಂ! ಚೆನ್ನಾಯ್ತೆ ನರ್ತನಂ?

ಶಿವ - ನಮ್ಮರಸನಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯುಂ ನಾನಿಂಥ
ಕುಣಿತವನು ಕಂಡಿಲ್ಲ, ಗಾನವನು ಕೇಳಿಲ್ಲ.
ಸ್ವರ್ಗೀಯವಾಗಿತ್ತು! ಅವುಗಳೆಲ್ಲವು ಮಾಯಾ-
ಮೂರ್ತಿಗಳೆ?

ಭೈರವ - ಅಹುದು, ಮಾಯೆಯ ಬಲದೊಳ್ಳೆತಂದ
ದೇವತೆಗಳವರು. [ಉದ್ಭೇಗ, ಚಿಂತೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾನೆ.]

ಶಿವ - (ಗೌರಾಂಬೆಗೆ) ನಿನ್ನ ತಂದೆಯ ಪರಿಯೆ
ಬೇರೆಯಾದಂತಿಹುದು, ಆವುದೂ ಚಿಂತೆಯೊಳದ್ದು!

ಗೌರಾಂಬೆ - (ಶಿವನಾಯಕಗೆ)
ಮೊಗದೊಳುರಿ ಹೊಮ್ಮುತ್ತಿದೆ. ಆವಗಂ ಅವನಿಂತು
ಕೋಪವಶನಾದುದನು ಕಂಡಿಲ್ಲ.

ಭೈರವ - ನಾಯಕನೆ,
ಬೆಕ್ಕಸಂಬಡುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಏನಿಲ್ಲ,
ನೀವು ಸಂತಸದೊಳಿರಿ. ನಾನೊರೆದ ತೆರದಿಂದೆ
ನೀನು ನೋಡಿದುದೆಲ್ಲ ಬರಿಯ ಮಾಯೆಯೆ ದಿಟಂ!
ಗಾಳಿಯದು, ಕರಗಿ ಗಾಳಿಯ ಹೊಂದಿ ಹೋದುದು.
ನೀನು ಕಂಡೀ ದೃಶ್ಯದಂತೆಯೇ ಸರ್ವವೂ,
ವಿಸ್ತಾರವಾದೀ ಸಮಸ್ತ ವಿಶ್ವವೂ ಕೂಡ
ಮಾಯೆಯೆಂದರಿಯುವುದು; ಕನಸೆಂದು ಭಾವಿಪುದು.
ಪೊಂಬುತ್ತಳಿಗಳಿಂದ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ರಂಜಿಸುವ
ನಮ್ಮ ಏಳುಪ್ಪರಿಗೆಯರಮನೆಗಳೂ, ಮುಗಿಲ
ಬೆಳ್ಳಿರಿಯ ತೆರೆಯೊಳ್ ಅವಿತು ಆಗಸವ ತಿವಿವೆಮ್ಮ
ಗೋಪುರಗಳಿಂ ಮೆರೆವ ಗುಡಿಗಳೂ, ಮೇಣ್ ನಮ್ಮ
ಧನಕನಕಾದಿ ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯ ಸಮುದಾಯವೂ;
ಹೆಚ್ಚೇನು? ನದಿಗಳಿಂ, ಗಿರಿಗಳಿಂ, ವನಗಳಿಂ,
ಸ್ಥಿರೆ ಎಂಬ ಪೆಸರಿನಿಂ ಮೆರೆದಿರ್ಪ ನಮ್ಮ
ಈ ಮಹಾ ಉರ್ವರೆಯೆ ಕಾಲವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ
ಕರಕರಗಿ, ಒಡೆದ ಸವಿಗನಸಂತೆ ಪುಚ್ಚಳಿದು
ಪೋದಪುದು; ಸೊನ್ನೆಯೊಳಗೊಂದಾಗಿ ಅಡಗುವುದು,
ಕುರುಪು ಕುಡಾ ಉಳಿಯದಂದದಲಿ! ನಾವೆಲ್ಲ
ಕನಸುಗಳೆ! ಆವನೊ ಕಾಣತಿಹ ಕನಸುಗಳು!
ಕನಸೆಮ್ಮ ಬಾಳನಾವರಿಸಿಹುದು. ಕನವರಿಪನ್

ಆತನೆಚ್ಚತ್ತನೆನೆ, ನಾವೆಲ್ಲಿ? ಶೂನ್ಯದಲಿ! –
ನೆನೆದದಂ, ಗೌರಯಾಣ್ಯ, ಸುಯ್ದುದೀ ಪಿತ್ಯಹೃದಯಂ
ಅದನ್ನ ದೌರ್ಬಲ್ಯಂ! ಮುದಿಮೆದುಳ್ ಕದಡಿಹುದು!
ನೀವೀರ್ವರೂ ನಡೆಯಿರಾ ಗುಹೆಯ ಮಂಡಪಕೆ.
ಸೊಗಮಿಹುದು ನಿಮಗಲ್ಲಿ. ನನಗೊ? ತಂಗಾಳಿಯಲಿ
ಇಲ್ಲಿ; ಶಾಂತಿಮಾಳ್ವೆನ್ ಕದಡಿರುವ ಬಗೆಗೆ!

ಗೌರಾಂಬೆ, ಶಿವನಾಯಕ – (ಸಸಂಭ್ರಮವಾಗಿ)
ನಿಮ್ಮಿಷ್ಟಮೆಮಗಾಜ್ಜೆ. ಪೋದಪೆವು. (ನಲಿನಲಿದು ತೆರಳುತ್ತಾರೆ)

ಭೈರವ – ಕಿನ್ನರಾ, ಎಲ್ಲಿರ್ಪೆ [ಕಿನ್ನರನ ಪ್ರವೇಶ]

ಕಿನ್ನರ – ಬೆಸನೇನ್, ಒಡೆಯ!

ಭೈರವ – ಆ ಶನಿಯಗೆದುರಾಗಲ್ ಅನುವಾಗು.

ಕಿನ್ನರ – ಅಹುದು, ನನ್ನೊಡೆಯ, ಉರ್ವಶಿ ಬಂದ ಪೊಳ್ಳೆ
ನಿನಗದನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದೆಳಸಿದೆನ್. ಆದರೆ
ನೀನೆಲ್ಲಿ ಮುನಿಯುವೆಯೊ ಎಂದುಸಿರದಾದೆನ್!

ಭೈರವ – ಈಗಳವರನ್ ಎಲ್ಲಿಗೊಯ್ವಿರ್ಪೆ?

ಕಿನ್ನರ – ಕುಡಿಕುಡಿದು ಕೆಂಪೇರಿಹೋಗಿದ್ದರವರೆಲ್ಲರ್.
ಮತ್ತಿನಲಿ, ಮೊಗದ ಮೇಲಾಡಿದೆಲರನೆ ತಿವಿದು,
ಅಡಿಗಳನೆ ಸೋಂಕಿತೆಂದುರ್ವರೆಯನ್ ಒದೆದು
ಕೂಗುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದರ್ ಈ ಯಡೆಗೆ. ನಾನಾಗಳ್
ತಾಳಂಗಳಂ ಬಡಿಬಡಿದು ಹಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದೆ.
ಒಡನೆಯೆ ಮಿಗಗಳಂತೆ ಕಿವಿಗಳನ್ ಆಡಿಸುತ,
ಕಣ್ಣೆಮೆಯನ್ ಇಕ್ಕದೆಯೆ ನಾಸಿಕವ ಮೇಗೆತ್ತಿ
ಗಾನವನೆ ಮೂಸುತ್ತ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದರೆನ್ನನ್.
ಕೊರಕಲೊಳ್, ಕಲ್ಲೊಳ್, ಮುಳ್ಳೊಳ್, ಕೆಸರಿನೊಳ್
ಎಳೆತಂದು, ಕಡೆಗೆ ತಾವರೆಗೊಳದ ಉಸುಬಿನೊಳ್

ಕಿವಿವರೆಗೆ ಕೆಸರೇರುವನ್ನೆವರಂ ಬಿಡದೆ ನೂಂಕಿ
ಪಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದೆನ್.

ಭೈರವ - ಒಳ್ಳೆಲಸವೆಸಗಿದೆಯೆ!
ನೀನಿಂತು ಕೆಲವೊಳ್ಳು ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿಯೆ ಇರು! -
ಹೋಗಿ ಗುಹೆಯೊಳಗಿಂದ ಚಿಂದಿಗಳ ತಾ ಇಲ್ಲಿ.
ಆ ಕಳ್ಳರನ್ ಪಿಡಿಯೆ ಒಂದುಪಾಯಂ ಮಾಳ್ವೆನ್.

ಕಿನ್ನರ - ಅಪ್ಪಣೆ! [ಹೋಗುತ್ತಾನೆ]

ಭೈರವ - ಪಿಶಾಚ! ಹುಟ್ಟು ಪಿಶಾಚ! ಏಗೈದರೇನಂತೆ
ಡೊಂಕು ತಿದ್ದುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನೆನಿತು ಯತ್ತಿಸಿದೆ
ಸನ್ಮಾರ್ಗಕವನನ್ ಎಳೆತರಲೆಂದು. ನೀರಿನೊಳು
ಹೋಮಗೈದಂತಾಯ್ತು ನನ್ನಾ ಪ್ರಯತ್ನಂ.
ಕಾಲ ಹೋದಂತೆಲ್ಲ ಕುರೂಪಿಯಾಗುತ್ತಿಹನ್.
ದೇಹದಂತೆಯೆ ಮನಂ ವಿಕಾರಗೊಳುತಿಹುದು!
ದುರುಳರೈತರ್ಕೆ! ಒರಲಿಸುವೆನವರನ್!

[ಕಿನ್ನರನು ಮಿರುಗುವ ಪೀತಾಂಬರಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ತರುತ್ತಾನೆ.]

ಈ ಎಡೆಯೆ ಜೋಲಾಡುವಂತೆ ಸಾಲಾಗಿ
ಅವುಗಳನ್ ತೂಗಲಿಡು. [ಹಾಗೆಯೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.]

[ಭೈರವನಾಯಕನೂ ಕಿನ್ನರನೂ ಅಡಗುತ್ತಾರೆ. ಶನಿಯ, ಬೀಮಣ, ತ್ರಿಶಂಕು ಕೆಸರಾದ ಒದ್ದೆಬಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ.]

ಶನಿಯ - ಮೆಲ್ಲಗೆ, ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಡಿ! ಆ ಮುದಿಗೂಬೆಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಸವ್ವುಳ ಎಲ್ಲಿಯಾದರು ಕೇಳಿಸೀತು! ನಾವೀಗ ಅವನ
ಗುಹೆಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಹೆವು.

ಬೀಮಣ - ರಾಕ್ಷಸಾ, ನಿನ್ನ ಕಿನ್ನರ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ನೋಡಿದೆಯಾ! 'ಅವನು ಬಹು ಸಾಧು ಪ್ರಾಣಿ, ಅವನಿಂದ ತೊಂದರೆ
ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದೊದರಿದೆಯಲ್ಲಾ! ಈಗ ನಮ್ಮ ಗತಿ ಏನಾಗಿದೆ ನೋಡು! ನೋಡೋ, ಮೂರ್ಖ! ನನಗೆ ಸಿಟ್ಟು
ಬಂದುದೆ ಆದರೆ ನಿನ್ನ - (ಹಲ್ಲು ಕಡಿದು ಶನಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ.)

ತ್ರಿಶಂಕು - ಗತಿ ಪೂರೈಸಿತೆಂದೆ ತಿಳಿದುಕೊ!

ಶನಿಯ - ದಮ್ಮಯ್ಯ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕೃಪೆದೋರಿ ಸುಮ್ಮನಿರು.

ಮುಂದೆ ನಿನಗೊದಗಿಬಹ ಸೊಗದಿದಿರು ಈ ಎಡರು

ಹುಲ್ಲಿಗೆಣೆ! - ಮೆಲ್ಲಗೆ ಮಾತಾಡಿ! ಸದ್ದಿಲ್ಲ,

ನಟ್ಟಿರುಳಿನಂತಿಹುದು! ಮೆಲ್ಲಗೆ! ಮೆಲ್ಲಗೆ!

ತ್ರಿಶಂಕು - [ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ] ಅಲ್ಲವೋ! ಎಲೋ ಹೈಲು ರಾಕ್ಷಸ, ನಮ್ಮ ಹೆಂಡದ ಬುರುಡೆಗಳೆಲ್ಲ ಹೋದುವಲ್ಲೋ ಆ ಉಸುಬಿನಲಿ! ಅದಕ್ಕೇನು ಹೇಳುವೆಯೋ ಈಗ?

ಬೀಮಣ - ನೀನೆಂಥ ರಾಕ್ಷಸವೋ! ನಿನ್ನಿಂದ ಮಾನಹಾನಿ, ಧನಹಾನಿ, ಹೆಂಡದ ಹಾನಿ, ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಾಣಹಾನಿ - ಅಂತೂ ಕಡೆಗೂ ನಿನ್ನಿಂದ ನಮಗೆ ಸುಖವಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ತ್ರಿಶಂಕು - ಮೈತುಂಬ ಕೆಸರಾದರೂ 'ಏನೋ! ಹೋಗಲಿ!' ಎನ್ನಬಹುದು. ಹೆಂಡದ ಬುರುಡೆಗಳು ಹೋಗಿದ್ದು?

ಬೀಮಣ - ಆದದ್ದಾಗಲಿ, ಹೋಗಿ ಆ ಹೆಂಡದ ಬುರುಡೆಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಯೇ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ!! - ಕೆಸರಿನಲಿ ಕಿವಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಲೆ ಬೇಕಾದರೂ ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗಲಿ! ನೋಡಿಯೇ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ! [ಹೋಗಲು ದ್ಯುಕ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ.]

ಶನಿಯ - ದೇವತೆಯೆ, ದಯಮಾಡಿ ಸುಮ್ಮನಿರು! ನೊಡಲ್ಲಿ,

ಅದೆ ಗುಹೆಯ ಬಾಯಿ. ಸದ್ಗುಮಾಡದೆ ಒಳಗೆ

ಹೋಗೋಣ! ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಿಬಿಡು.

ಆಮೇಲೆ, ನಿನ್ನದೀ ದ್ವೀಪ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಂ!!

ಈ ಶನಿಯ ನಿನಗೆ ಕಿಂಕರನಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವನ್.

ಬೀಮಣ - (ತತ್ತರಿಸುತ್ತ) ಎಲ್ಲಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಕೈಹಿಡಿದುಕೊ. ಮೈ ನಡುಗುತ್ತಿದೆ, ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ! ತಲೆ ತಿರುಗುತ್ತಿದೆ, ಕೋಪದಿಂದ!

ತ್ರಿಶಂಕು - (ದುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಅಟ್ಟಹಾಸದಿಂದ) ಬೀಮಣ ಚಕ್ರವರ್ತಿ! ಬೀಮಣ ಸಾರ್ವಭೌಮ! ಬೀಮಣ ಮಹಾವ್ರಭೋ! ಇಲ್ಲಿ ನೋಡು! ಇಲ್ಲಿ ನೋಡು! ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದ ರಾಜದುಕೂಲಗಳು!

ಶನಿಯ - ಥೂ ಮೂರ್ಖ! ಕೂಗಬೇಡ! ಆ ಚಿಂಡಿಗಳು ನಮಗೇಕೆ ಅಲ್ಲಿರಲಿ ಬಿಡು!

ತ್ರಿಶಂಕು - [ಅಣಕು ನೀಳ್ಕನಿಯಿಂದ] ಎಲೆ ಎಲೆ ರಾಕ್ಷಸಾ! ಮೋಸಮಾಡುವೆಯೋ? ನಮಗಿಲ್ಲವೇ ಹರಕುಬಟ್ಟೆಗಳ ಪರಿಚಯ? - ಇಲ್ಲಿ ನೋಡು! - ಇಲ್ಲಿ ನೋಡು, ಬೀಮಣ ಚಕ್ರವರ್ತಿ!

[ನಿಲುವಂಗಿಯನ್ನು ಹೊದೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.]

ಬೀಮಣ - ತ್ರಿಶಂಕು, ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇಡು. ನನಗೆ ಸೇರಬೇಕಾದ್ದು ಅದು.

ತ್ರಿಶಂಕು - ಆಗಲಿ ತಾವೇ

ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ! [ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಬೀಮಣ ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ತೊಡಲು ಎಳಸುತ್ತಾನೆ.]

ಶನಿಯ - ನಿನ್ನ ಮನೆ ಹಾಳಾಗ! ಆ ಚಂದಿಗಳಿಗೆ ಕಿಷ್ಟು ಪರಿಧಾಟ! - ಹೋಗಿ, ಮೊದಲು ಕೊಲೆ ಮಾಡೋಣ!
ಅವನಲ್ಲಿಯಾದರು ಎದ್ದನೆಂದರೆ, ನೋಡು, ತಲೆಯಿಂದ ಕಾಲವರೆಗೂ, ನಮ್ಮ ಚಮಡ ಸುಲಿಯುತ್ತಾನೆ!

ಬೀಮಣ - ಸುಮ್ಮನಿರೋ ರಾಕ್ಷಸಾ! ಸುಮ್ಮನಿರೋ ಸಾಕು! - ನಿನ್ನಾಣೆ ತ್ರಿಶಂಕು. ಇದು ನನ್ನ
ನಿಲುವಂಗಿಯಲ್ಲವೇನೋ? - ಓಹೋ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದು ತಲೆಕೆಳಗಾಯಿತು! - ಓಹೋ ಹಿಂದುಮುಂದಾಯಿತು! - ಎಲೇ
ನಿಲುವಂಗಿ, ಬಾಳಬೇಕೆಂದು ಆಸೆಯಿದ್ದರೆ ತಂಟೆಕೊಡಬೇಡ!

ತ್ರಿಶಂಕು - ಮಾಡಿದರೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು! ಒರಲೆ ತಿಂದಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಜರಿಯ ಜರಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ತಿನ್ನಬೇಕು!

ಬೀಮಣ - ಭಲಾ! ನೀನು ಬಲು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದೂಷಕ! ನಾನು ರಾಜನಾಗಿರುವಾಗ ವಿದೂಷಕನಿಗೆ ಕೊರತೆಯೇನು?
ತೆಗೆದುಕೋ! ನಿನಗೆ ಈ ರುಮಾಲು ಇನಾಮು 'ಒರಲೆ ತಿಂದಂತೆ' ಅದೆಂತಹ ಉಪಮಾಣ! ಅಬ್ಬಬ್ಬ! ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ
ಕಬ್ಬಿಗರು ಕೂಡ ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾಗದೆ ಇರರು! ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೋ ಮತ್ತೊಂದು ಇನಾಮು!

ತ್ರಿಶಂಕು - ರಾಕ್ಷಸಾ, ಸುಮ್ಮೆ ನಿಂತರಾಗದು! ಕೈಚುರುಕುಮಾಡಿ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮೂಟೆಕಟ್ಟು!

ಶನಿಯ - ದಮ್ಮಯ್ಯಾ ಮಾರಾಯ! ನಾವು ಹೀಗೆ ತಡಮಾಡಿದರಾಗದು. ಅವನಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಎದ್ದನೆಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲ
ಮಂಗಗಳೋ, ನರಿಗಳೇ, ಆಗಿಹೋಗುತ್ತೇವೆ.

ಬೀಮಣ - ಹುಂ! ರಾಕ್ಷಸಾ, ಕೈಹಾಕು! ಮತ್ತೇನು ನೋಡುವುದು! ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ಹೆಂಡವನ್ನಿಟ್ಟಿರುವ ಜಾಗಕ್ಕೆ
ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು! ಹೋಗದೆ ಇದ್ದರೆ, ನನ್ನ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಒದ್ದು ಓಡಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ! ಹುಂ ಎಚ್ಚರಿಕೆ! -
ಹೊರಡು, ಕತ್ತೆ; ಇದನ್ನೂ ಹೊತ್ತುಕೊ!

[ಒಂದು ಬಟ್ಟೆ ಹೇರುತ್ತಾನೆ.]

ತ್ರಿಶಂಕು - [ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದು ತೋರಿಸಿ] ಇದೂ! ಇದೂ!

ಬೀಮಣ - ಹುಂ, ಇದೂ ಒಂದಿರಲಿ! ನಿಚ್ಚ ಉಡುವುದಕ್ಕೆ!

[ವಿಕಾರಾಕೃತಿಗಳು ಅಬ್ಬರಿಸುತ್ತಾ ನುಗ್ಗಿಬಂದು ಅವರನ್ನು ಅಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಕಿನ್ನರನೂ ಭೈರವನೂ ಅವುಗಳನ್ನೂ 'ಭೂ' ಬಿಡು
ತ್ತ ಹಿಂದೆಯೇ ಓಡುತ್ತಾರೆ.]

ಭೈರವ - ಹಿಡಿ! ಹಿಡಿ!! ಮೊದಲು ಹಿಡಿ! ಆ ಡೊಳ್ಳು ಹೊಟ್ಟೆಯ.

ಕಿನ್ನರ - ಹಿಡಿ! ಹಿಡಿ!! ಆ ದಾಂಡಿಗನ!

ಭೈರವ - ಹಿಡಿ! ಹಿಡಿ!! ಆ ಗೂನುಬೆನ್ನಿನ ಗೊಗ್ಗನ!

ಕಿನ್ನರ - ಚುಚ್ಚು! ತಿವಿ!! ಕಡಿ! ಹಿಡಿ! ಕುಡಿ! [ಓಡುತ್ತಾರೆ.]

[ಒಳಗೆ ಗದ್ದಲ. ಒರಲುವಿಕೆ.]

ದೃಶ್ಯ ೬

[ಭೈರವನಾಯಕನ ಗುಹೆಯ ಮುಂಭಾಗ. ಮಂತ್ರಕವಚಧಾರಿಯಾದ ಭೈರವನಾಯಕನೂ ಕಿನ್ನರನೂ ಬರುತ್ತಾರೆ]

ಭೈರವ - ಈಗಳೆನಿಚ್ಚೆ ಮಾಗಿ ಹಣ್ಣಾಗುತ್ತಿದೆ:
ಒಂದಿನಿತೂ ಕುಂದದಿದೆ ನನ್ನ ಮಂತ್ರದ ಬಲಂ.
ನನ್ನ ಮಾಯೆಯ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ತಪ್ಪದೆಯೆ
ಪೇಳಾಣತಿಯ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿಹರ್. ಇಂದೆನಗೆ
ಬಿದಿಯೆ ಶರಣಹೊಕ್ಕಂತಿದೆ. ಪೊಳ್ಳನಿತು?

ಕಿನ್ನರ - ನೇಸರಾಗಳ ತನ್ನ ಹೊಂದೇರನಸ್ತಗಿರಿ
ಮಸ್ತಕದೊಳಿಸುತಿರ್ಪನ್, ಜೀಯ. ತಾವರೆ
ತನ್ನ ಪೂವೆಲೆವನೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ ಮುಚ್ಚುತ್ತಿದೆ
ದುಮ್ಮನದಿ. ಕತ್ತಲೆಯ ಮೊತ್ತಗಳ ಕರಿನೆರಳು
ಮೂಡುಡೆಸೆಯಿಂ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ತಿರೆಗಿಳಿದು
ಹಬ್ಬುತ್ತಿದೆ. ಇನಿತರೊಳ್ ನಮ್ಮ ಕಜ್ಜಂ ಕೊನೆಯ
ಕಾಣವೇಳ್ಕುಂ ಎಂದು ಪೊಳ್ಳಡೆಯೊಳಾಡಿದೆ.

ಭೈರವ - ಅಹುದಹುದು, ಕಿನ್ನರಾ, ಉಸುರಿದೆನ್. ಆಗಳ್
ಬಿರುಗಾಳಿಯನೆಬ್ಬಿಸಿದ ಬೆಳಗುವೊಳ್ತಿನೊಳ್
ಅಂತುಟಾಲೋಚಿಸಿದೆ. ಅದಂತಿರ್ಕೆ, ಕಿನ್ನರಾ;
ಅರಸನೂ ಅನುಯಾಯಿಗಳೂ ಎಲ್ಲಿರುವರೀಗಳ್?

ಕಿನ್ನರ - ನೀನವರನ್ ಅಗಲಿದಾಗಳ್ ಎಂತೆನೆಗೆ ಬೆಸಸಿದೆಯೊ
ಅಂತೆ ಅನಿಬರನ್ ತರುಬಿ ಕೂಡಿರ್ಪೆನ್.

ಈ ಗುಹೆಗೆ ಬಳಿಯಿರ್ಪ ಮಾಮರದ ತೋಪಿನಲಿ
ಅವರೆಲ್ಲ ಸೆರೆಯಾಗಿ ಬಿದ್ದಿಹರ್. ಅಲ್ಲಿಂದ
ನಿನ್ನಪ್ಪಣೆಯ ಹೊರತು ಕದಲುವಂತಿಲ್ಲವರ್.
ಅರಸನುಂ, ಮೇಣವನ ತಮ್ಮನುಂ, ಮೇಣ್ ನಿನ್ನ
ತಮ್ಮನುಂ ಪುರ್ಚೇರ್ದು ಕುಳಿತಿಹರ್. ಸಜ್ಜನನ್
ಜಯದೇವನ್ ಅವರಿಗಾಗಳುತಿಹನು: ನನ್ನೊಡೆಯ,
ಮಾಗಿಯಲಿ ಮರದೆಲೆಗಳಿಂ ಪನಿಗುಳುದುರ್ವಂತೆ,
ಬಿಳಲು ಬಿಳ್ವವನ ನೆರೆಗಡ್ಡದಿಂ ಕಂಬನಿಗಳ್
ಎಡೆಬಿಡದೆ ಸೋರ್ದಪವು! - ನಿನ್ನ ಮಾಯೆಗೆ ಸಿಲ್ವಿ
ಅವರೆಲ್ಲರುಂ ನೋವಿನಲಿ ನರಳುತಿರ್ಪರ್.
ನೀನು ನೋಡಿದೆಯಾದರೆದೆಗರಗಿ ಪೋಗುವಯ್!

ಭೈರವ - ಎದೆಗರಗುವಂತಿರ್ಪರೇಂ?

ಕಿನ್ನರ - ನಾನು ಮಾನವನಲ್ಲ;
ಆದೊಡಂ ಕರಗಿದುದು ನನ್ನೆದೆ!

ಭೈರವ - ಕಿನ್ನರಾ,
ಕರಗಿದಪುದೆನ್ನೆದೆಯುಂ. ಗಾಳಿಯಾಗಿಹ ನೀನೆ
ಮರುಗಿದೊಡೆ ಮನುಜನಾಗಿಹ ನಾನು, ನನ್ನಂತೆ
ಇರ್ಪ ಮನುಜರಿಗಾಗಿ ಮರುಗದಿರ್ಪೆನೆ, ಹೇಳು!
ಅವರೆನೆಗೆ ನಿರ್ನೇರಂ ಪೆರ್ಬೇನೆಗೈದರ್.
ಆದೊಡಂ ನಾನವರ ದಂಡಿಸೆನ್! ಪಿಡಿಸೆನ್!
ಮುಯ್ಯೆ ಮುಯ್ಯಂ ತೀರ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳುದುದು ಜಸಮಲ್ಲು!
ದಂಡನೆ ದೊಡ್ಡವರ ಕಾರ್ಯಮಾಗದು; ಕ್ಷಮೆಯೆ
ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರಿಗೆ ಪಿರಿಯ ಪೊಂದೊಡಿಗೇ. ಬಳಲಿಹರ್,
ಅವರೆಲ್ಲ ನೊಂದಿಹರ್, ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿಹರ್.
ಪೋಗವರ ಸೆರೆಬಿಡಿಸು! ಮುಸುಗಿರ್ಪ ಮಾಯೆಯನ್
ಬೇಗನೋಸರಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಗವರನ್ ಕರೆದು ತಾ.

ಕಿನ್ನರ - ಅಪ್ಪಣೆ! ಬೇಗನೆಯ ಕರೆತರ್ಪೆ. (ಹೋಗುತ್ತಾನೆ)
ಮಲೆಗಳಿರ,

ಭೈರವ - ಮರಗಳಿರ, ತೊರೆಗಳಿರ, ಕೆರೆಗಳಿರ, ಓ ಬನದ
ಅಭಿಮಾನದೇವತೆಗಳಿರ, ಬುವಿಯೊಳ್ ಆಗಸದೊಳ್
ಆವಗಂ ಮಳೆಬಿಲ್ಲೆರಂಕೆಗಳ ಮೇಲವೆವ
ಯಕ್ಷ ಕಿನ್ನರ ಕಿಂಪುರುಷರಿರಾ, ನಿಮ್ಮಗಳ
ಬಲೈಯಿಂ, ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರೊಲೈಯಿಂ ನಾನೆನಿತೊ
ಗೆಯ್ಯೆಗಳನೆಸಗಿದೆನ್: ನೇಸರಿಂದುಗಳ
ಗಮನವನ್ ತಡೆದಿಹನ್, ಪಗಲೊಲ್ ಇರುಳಂ ಕವಿಸಿ
ಕಾಲವನೆ ತಲೆಕೆಳಗು ಮಾಡಿದೆನ್. ಅಚಲಗಳ
ಕಂಪಿಸುವ ಬಿರುಗಾಳಿಗಳನೆಬ್ಬಿಸಿದೆ. ಗುಡುಗು
ಮಿಂಚುಗಳನ್ ಎನ್ನಿಚ್ಚೆಯಂದದೊಳ್ ಕುಣಿಸಿದೆನ್.
ನನ್ನ ಮಂತ್ರದ ಬಲದೊಳ್ ಅಳಿದವರ್ ಸೂಡಿನಿಂ-
ದೆಚ್ಚತ್ತು ಬದುಕಿ ಹಿಂದಿರುಗಿದರ್. ಆದೊಡೆ -
ಅದೊಡಿದಿಂಗೆ ಸಾಲ್ಲುಂ! ಇಂದು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್
ನಮಿಸಿ ಬೀಳ್ಕೊಳ್ಳುವೆನ್! ನನ್ನ ಮಂತ್ರವನಿಂದು
ತೊರೆಯುವೆನ್! ಮಂತ್ರದಂಗಿಯ ಹರಿದು ಬಿಸುಡುವೆನ್!
ನನ್ನ ಬಯಕೆಯ ಕಜ್ಜಮಿಂದು ಕೊನೆಗಂಡಿಹುದು.
ಮಂತ್ರದೀ ಕೋಲನ್ ಒಡೆದು ಪುಡಿಪುಡಿ ಮಾಡಿ
ಮಣ್ಣಿನೊಳ್ ಮಣ್ಣಾಗಿ ಮಾಡುವೆನ್! ಆ ನನ್ನ
ತಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರವನೆಲ್ಲ ಕಡಲಿನಲಿ ಮುಳುಗಿಪೆನ್,
'ಕಡಲಿನ ಕಾಣದ ಪಾತಾಳದಲಿ' ಮುಳುಗಿಪೆನ್!
[ಗಾನ ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ. ಕಿನರ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಮುಗ್ಧರಾಗಿ ರಣನಾಯಕ, ಜಯದೇವ, ರಂಗನಾಯಕ, ರು
ದ್ರನಾಯಕ ಎಲ್ಲ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಭೈರವನಾಯಕನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಎಳೆದ ಗೆರೆಯ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ]
ಮಂತ್ರ ಮುಗ್ಧರ್ ಇವರ್ ಯಂತ್ರಗಳಂತಿಹರ್!
ನಿಮ್ಮ ಮೆದುಳನ್ ಮಾಯೆ ಮುಸುಗಿಹುದು ಮರ್ಬಿನಿಂ!
ತಣ್ಣೆಲರ ತೀಟದಿಂದೈತರ್ಪೆ ಶಾಂತಿಯಲಿ
ನಿಮ್ಮಿ ಮರುಳ್ತನಂ ತವಿದು ಪೋಗುಗೆ! -

[ಶಿವಾ! ಶಿವಾ! ಶಿವಾ! ಎಂದು ಮರುಳುತನವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವಂತೆ ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.]

ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ ಜಯದೇವ, ಧನ್ಯಾತ್ಮ ಜಯದೇವ,
ನಿನ್ನ ಬೇನೆಯ ಬೇಗೆನ್ನ ಕಣ್ಣ್ ಪನಿಗಳಂ
ಕರೆಯುತಿವೆ! – ಮಾಯೆ ತುಂಬಿದ ಮಬ್ಬು ತೊಲಗುತಿದೆ,
ಮೂಡುವೆಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಮುನ್ನೇಸರೇರುತಿರೆ
ಮಿಸುನಿವೆಳಗಂ ಪೆರುವ ಮುಂಬೆಳಕಿಗಾ ಕವಿದ
ಕಳ್ತಲೆಯ ಮೊತ್ತಂ ಕೆಲಸಾರುವಂದದಲಿ
ಮಾಯೆಯೊಯ್ಯನೆ ನಿಮ್ಮ ಬಗೆಯಿಂದ ಜಾರುತಿದೆ!
ಮೂಡುತಿದೆ ಹೊಳಹು. ಕದಡು ಬಗೆ ತಿಳಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ!
ಬಿಗಿದ ಮಂತ್ರದ ಕಟ್ಟು ಸಡಿಲುತಿದೆ. – ಜಯದೇವ,
ನೀನೆನ್ನ ಪೊರೆದವನ್; ನೀನೆನ್ನ ರಕ್ಷಕನ್!
ನಿನಗಿದೋ ನಮಿಸುವೆನ್; ನಡೆಯಲ್ಲಿ, ನುಡಿಯಲ್ಲಿ
ನಿನಗಿದೋ ವಂದನೆಯನರ್ಪಿನ್ –

ರಾಜೇಂದ್ರ,
ನನ್ನನೂ ನನ್ನ ಮಗಳನೂ ನೀನು ಬಹುವಾಗಿ
ಪೀಡಿಸಿದೆ. ನಿನ್ನ ಸೋದರ ರಂಗನಾಯಕನು
ನಿನಗೆ ನೆರವಾದನು. – ಈಗಳಾದರು ನಿನ್ನ
ಎದೆ ಬೇಯುವುದೆ, ರಂಗನಾಯಕ? – ಸೋದರನೆ,
ಒಂದೆ ಬಸಿರಿಂ ಬಂದ ನನ್ನ ಒಡಹುಟ್ಟಿದನೆ,
ತಮ್ಮ, ರುದ್ರನಾಯಕನೆ, ರಾಜ್ಯಾಭಿಲಾಷೆಯಿಂ
ಸೋದರತೆಯನೆ ಮರೆತು, ಧರ್ಮವನೆ ತೊರೆದು,
ಅನ್ಯಾಯವೆಂಬುದನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ನೀನೆನಗೆ
ಅಪರಾಧವನ್ನೆಸಗಿ ಸಂತಸದಿ ಬಾಳುತಿಹೆ! –
ರಂಗನಾಯಕನೊಡನೆ ಒಳಸಂಚು ಮಾಡಿ
ದೊರೆಯ ಕೊಲೆಗಾರನಾಗುತ್ತಲಿದ್ದೆ; ನಾನದನ್
ತಪ್ಪಿಸಿದೆ. ನಿನ್ನ ಅಪರಾಧಗಳನೆಲ್ಲವನು
ಮನಿಸಿಹೆ! – ನಿಮಗೀಗ ಕದಡುಬಗೆ ತಿಳಿಯಾಗಿ
ಬರುತಿಹುದು. ಮುನ್ನಿನೊಲೆ ಚಿತ್ತದೊಳ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ
ಮೊಳೆಯುತಿದೆ. ನಾನಾರು ಎಂಬ ನನ್ನಿಯು ನಿಮ್ಮ
ಅರಿವಿಗಿನ್ನುಂ ಮಿಂಚದಿದೆ. ನನ್ನನೀ ರೂಪಿನಲಿ

ನೀವರಿಯಲಾರಿರಿ. – ಕಿನ್ನರಾ, ಹೋಗು, ನಡೆ,
ನನ್ನಾ ಮಕುಟ ಖಡ್ಗಗಳಂ ಬೇಗ ತಾ. [ಕಿನ್ನರನ ನಿಷ್ಕ್ರಮಣ]
ಕೆಳದಿಯೊಳು ಅಂದು ನಾನಿದಂತೆ ವೇಷಮಂ
ಧರಿಸುವೆನ್, ಆಗ ನಿಮಗರಿವಾಗುವುದು! – ಕಿನ್ನರಾ,
ಬೇಗ ಬಾ: ನಿನ್ನ ಬಿಡುಗಡೆ ಬಳಿಯನೆಯ್ಯುತಿದೆ.
[ಕಿನ್ನರನು ಉಡುಪನ್ನು ತಂದು ಭೈರವನಾಯಕನಿಗೆ ಹಾಡುತ್ತಾ ತೊಡಿಸುತ್ತಾನೆ]

ಕಿನ್ನರ – ದುಂಬಿಯು ಬಂಡನು ಹೀರುವ ಎಡೆಯೊಳು
ನಾ ಮಧುಪಾನವ ಮಾಡುವೆನು;
ತೇಲುವ ತಾವರೆ ಹೂವಿನ ಹೊಡೆಯೊಳು
ಪವಡಿಸೆ ಸಜ್ಜೆಯ ಹೂಡುವೆನು.
ನೇಸರು ಮುಳುಗಲು ಮಲಗುವೆನಲ್ಲಿ;
ಗೊಬೆಯು ಕೂಗಲು ಹುದುಗುವೆನಲ್ಲಿ;
ಕತ್ತಲೆ ಮುತ್ತಲು ಪವಡಿಪೆನಲಿ;
ಕೌಮುದಿ ರಂಜಿಸೆ ನಲಿಯುವೆನಲ್ಲಿ!
ಮಳೆಬಿಲ್ಲರಿಗಳ ರೆಕ್ಕೆಯ ತಳೆದಿಹ
ಮೇಘವಿಮಾನವನೇರಿ
ಗಾಳಿಯ ಬಟ್ಟೆಯೊಳಲೆಯುವೆ ನಲಿಯುವೆ
ಮುಕ್ತಿಯ ಸೊಡೆಯನು ಹೀರಿ!

ಭೈರವ – ನೀನೆನ್ನ ನಚ್ಚಿನ ಡಿಂಗರಿಗನ್, ಕಿನ್ನರಾ!
ನಿನ್ನನಗಲಲ್ ಮನಂ ಬಾರದಿದೆ – ಬಿಡು, ಅಂತಿರ್ಕೆ –
ಹೋಗು, ನಡೆ; ಶನಿಯ, ಬೀಮಣ, ತ್ರಿಶಂಕುಗಳನ್
ಈಯೆಡೆಗೆ ಕರೆದು ತಾ!

ಕಿನ್ನರ – ಎಮೆಯಕ್ಕುವುದರೊಳೇ
ಅವರನಿಲ್ಲಿಗೆ ತರುಬುತೆಳ್ಳುವೆನ್! [ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ]

ಜಯದೇವ – ಮಾಯೆಗಿದು
ತವರುಮನೆಯಾದಂತೆ ತೋರುತಿದೆ. ಶಿವಶಿವಾ!
ಪಾರುಮಾಡೆಮ್ಮನೀ ಮಾಯಾದ್ವೀಪದಿಂ!

ಭೈರವ - ನಗರದೊಡೆಯನೆ, ನೋಡು; ಕೆಳದಿಯ ನಾಯಕನ್,
ಭೈರವನಾಯಕನ್ ನಿನ್ನೆದುರ್ ಜೀವಸಹಿತಂ
ನಿಂತು ಮಾತಾಡುತಿರ್ಪಂ. ರಾಜೇಂದ್ರರ, ನಿನಗುಂ
ಮೇಣ್ ನಿನ್ನ ಪರಿವಾರದವರಿಗುಂ ಸ್ವಾಗತಂ
ವೇಳ್ಳಪೆನ್!

ರಣ - ನೀನು ಭೈರವನಾಯಕನೆ ಅಹುದೊ
ಅಲ್ಲವೋ ನಾನರಿಯೆ. ನನ್ನನು ಮರುಳ್ಳೆಯ್ಯೆ
ಭೈರವನ ವೇಷಮಂ ತಳೆದ ಆವ ಕೈತವದ
ಬೆಂತರವೊ ನಾನರಿಯೆ! ಬಾಡು ನೆತ್ತರ್ಗಳಿಂ
ಸಮೆದಿರ್ಪ, ದೇಹದೊಲ್ ತೋರುತಿಹೆ ನೀನು!
ಅಲ್ಲದೆಯೆ, ನಿನ್ನ ನೋಡಿದಮೇಲೆ, ಕದಡಿರ್ಪ
ನನ್ನ ಬಗೆ ತಿಳಿಯಾಗುತಿದೆ. ನನ್ನನ್ ಅಚ್ಚರಿ
ಆವರಿಸುತಿಹುದು! ಭೈರವನಾಯಕನೆ, ಇದಕೊ
ನಿನ್ನ ನಾಡನು ನಿನಗೆ ಹಿಂದಕೊಪ್ಪಿಸಿದೆ;
ನನ್ನ ಮೇಲೆರಕಮಂ ತೋರಿ ಸ್ವೀಕರಿಸದನ್!
ಮರೆತುಬಿಡು ಮುನ್ನ ನಾಂ ಗೈದ ಅಪರಾಧಮಂ!
ಮನ್ನಿಸಯ್, ಕೈಮುಗಿದು ಬೇಡುವೆನ್. - ಆದೊಡಂ
ಭೈರವನಾಯಕನ್ ಬದುಕಿರ್ಪನೆಂತು?
ಎಂತಿಲ್ಲಿಗೈತಂದನ್ ಅರಿಯಲಾಸಿಪೆನ್.

ಭೈರವ - ಮೊತ್ತಮೊದಲ್, ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ ಜಯದೇವ, ಅಳವಿಯನೆ
ಅರಿಯದಿಹ ನಿನ್ನ ಮುದಿತನದ ನನ್ನಿಯನಪ್ಪಿ
ಪೂಜಿಪೆನ್.

ಜಯದೇವ - ನೀನು ಭೈರವನಹುದೊ? ಅಲ್ಲವೋ?
ದೇವ, ನಾನೆಂತುಟರಿವೆನ್.

ಭೈರವ - ನಿಮಗಿನ್ನುಂ ಈ ನೆಲದ
ಅದ್ಭುತಂ ತೋಲಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡರೂ
ನಂಬುಗೆಯೆ ನಡುಗುತಿದೆ. - ಮಿತ್ರರಿರ, ನಿಮಗೆಲ್ಲ

ಸ್ವಾಗತಂ! ಇನ್ನೆವರಮೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಾಯೆಯಂ
ಮರೆತುಬಿಡಿ. ಶಾಂತಿಯಂ ಪೊರ್ದ್ಡಿ. ನೀವೆನಗೆ
ಬಿರ್ದ್ಡಿ ನವರ್. [ರುದ್ರ ರಂಗನಾಯಕರಿಗೆ]

ನಾಯಕರೆ, ನನಗೆ ಮನಬಂದಿದೊಡೆ
ರಾಜದ್ರೋಹಿಗಳಪ್ಪ ನಿಮ್ಮಿರ್ವರಂ ದೊರೆಯ
ಸಿಗ್ಗಿನಗ್ಗಿಗೆ ಬೇಳ್ತವೋಲೆಸಗುತಿರ್ದೆನ್.
ಆದೊಡೀ ಸಮಯದೊಳ್ ತರಮಲ್ತು ಕೀಳ್ ಪಿಸುಣ್.

ರಂಗ - [ಸ್ವಗತ] ಶನಿ ನುಡಿಯುತಿಹುದವನ ಬಾಯಲ್ಲಿ.

ಭೈರವ - [ರಂಗನಾಯಕಗೆ] ಶನಿಯಲ್ಲ -
[ರುದ್ರಗೆ] ರುದ್ರನಾಯಕನೆ ನೀನೆಸಗಿದಪರಾಧಮಂ
ಕೋಟಿಯಂ ಮನ್ನಿಸಿಹೆ. ನನ್ನ ನಾಡಂ ನನಗೆ
ಮರಳಿ ನೀಡವೇಳ್ತುಂ.

ರಣ - ನೀನು, ಕೆಳದಿಯ ಒಡೆಯ
ಭೈರವನಾಯಕನ್ ಅಹುದಾದೊಡೆ, ಸಂಶಯಂ
ಕೆಡುವಂತೆ ನಮಗೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಕತೆಯಂ ತಿಳುಹು.
ಬಿರುಗಾಳಿಯೊಳ್ ಸಿಲ್ಕಿ, ಓಡೊಡೆದು, ಹೊಳೆಗಿಳಿದು,
ಎಂತೊ ದಡವನ್ ಸೇರ್ದ ನಮ್ಮನ್ ನೀನೆಂತರಿತೆ?
(ದುಃಖದಿಂದ)

ನನ್ನ ಮಗ! ನನ್ನ ಮಗ! - ಅಯ್ಯೊ ಶಿವನಾಯಕಾ! -
ನನ್ನ ಮಗನೆಂತು ಎಲ್ಲಿ ಹೋದನು ಹೇಳು!

ಭೈರವ - ರಾಜೇಂದ್ರ, ನಿನ್ನೊಡನೆ ಬೇಯುತಿದೆ ನನ್ನಾತ್ಮಮುಂ.

ರಣ - ಪೋದುದಿನ್ ಬಂದಪುದೆ? ನನಗಿನ್ನು ಬದುಕಿನಲಿ
ತಾಳ್ಕೆ ಎಂಬುವುದಿಲ್ಲ; ಶಾಂತಿ ಎಂಬುವುದಿಲ್ಲ.

ಭೈರವ - ಶಾಂತಿದೇವಿಯ ನೆರವ ನೀನಿನ್ನುಂ ಬಯಸಿಲ್ಲ
ಎಂದೆನ್ನ ಭಾವನೆ; ಬಯಸಿದರೆ ಬಳಿ ಬಹಳ್.

ಆ ದಿವ್ಯ ದೇವಿಯ ಕೃಪೆ ನನಗೆ ದೊರತಿಹುದು;
ತೃಪ್ತನಾಗಿರ್ಪೆನ್ ಅದರಿಂ!

ರಣ - ಏನು? ಮಗನಳಿವು
ತೃಪ್ತಿದಾಯಕವೆ?

ಭೈರವ - ನಿನ್ನದಕ್ಕಿರ್ಮಡಿ ನನ್ನಳಲ್!
ಮತ್ತಮಿನಿತಧಿಕತರಮೆಂದೊಡಂ ಎನಬಹುದು:
ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರ್ಪೆನಾನಿಂದೆನ್ನ ನಚ್ಚು ಮಗಳಂ!
ನನಗಿದರ್ ಒರ್ವಳೇ ಮುದ್ದು ಮಗಳಂ!

ರಣ - ಏನು ನಚ್ಚಿನ ಮಗಳೆ? - ಅವರಿರ್ವರುಂ ನನ್ನ
ನಗರ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳ್ ರಾಜರಾಣಿಯಾರಾಗಿ -
ಶಿವಶಿವಾ, ನನ್ನ ಕುವರನ ಗತಿಯೆ ನನಗೇಕೆ
ಬಾರದಿದೆ? ನಿನ್ನ ಮಗಳೆಂದು ನಿನ್ನನು ಬಿಟ್ಟು
ಅಗಲಿದಳೆ?

ಭೈರವ - ಇಂದಿನಾ ಬಿರುಗಾಳಿಯಲಿ ಸಿಲ್ಕಿ
ಮಾಯವಾದಳು, ದೊರೆಯೆ! - ಇಂತೇಕೆ ಇವರೆಲ್ಲ
ಬೆರಗಾಗಿ ನನ್ನನೇ ದುರದುರನೆ ನೋಡುತಿಹರು?
ನನ್ನ ನುಡಿಗಳನಿವರು ನಂಬಲಾರದೆ, ಬರಿದೆ
ಸಂದೆಯದೊಳ್, ಅಚ್ಚರಿಯೊಳ್, ಓಲಾಡುತಿರ್ಪರ್.
ತಮ್ಮ ಕಣ್ಗಳ ತಾವೆ ನಂಬಲಾರರ್. ತಮ್ಮ
ನುಡಿಗಳಲಿ ತಮಗೆ ನಂಬುಗೆ ಸಡಿಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. -
ಗೆಳೆಯಿರಿರ, ನೀವೆಂತು ಬಗೆದೊಡಂ ನಾನು ಆ
ಕೆಳದಿಯೊಡೆಯನೆ ಸಾಜಂ! ನೀವು ಹೊಳೆಯಲಿ ತೇಲಿ
ಬಿಟ್ಟು, ಬೀಳ್ಕೊಂಡ ಭೈರವನಾಯಕನೆ ನಾನು.
ಬಿದಿಯ ಮೈಮೆಯೊಳಾನು ಈ ದ್ವೀಪಕೈತಂದೆ;
ಮೇಣ್ ಇದರ ದೊರೆತನವ ಕೈಕೊಂಡೆ. ಸಾಕಿನ್ನು -
ಮೊತ್ತಮೊದಲೇಕೆ ನಿಮಗೆನ್ನ ಚರಿತೆಯನರುಹಿ
ಸಂತಸವನಾರಿಪುದು? ಎಲ್ಲರೂ ಇತ್ತ ಬನ್ನಿ:

ಈ ಗುಹೆಯೆ ನನ್ನ ರಾಜಾಲಯಂ! ಈಯೆಡೆಯೊಳ್

ನನ್ನ ನಚ್ಚಿನ ಪ್ರಜೆಗಳಿನಿತೊಳರ್! ನೀಮೆಮಗೆ

ನನ್ನ ನೆಲವಮಂ ಮರಳಿ ದಾನಗಯದಿರ್ಪಿರಿ.

ಬದಲಾಗಿ ನಿಮಗೊಂದು ಅಚ್ಚರಿಯ ತೋರುವೆನ್.

ನೀಮಿತ್ತ ನೆಲಕಿಂತಲೂ ಬೆಲೆಯೊಳಧಿಕತರ

ವಸ್ತುಗಳ ತೋರ್ಪೆನ್: ಅತ್ತ ನೋಡಿಂ!

[ಗುಹಾದ್ವಾರ ತೆರೆಯುತ್ತದೆ. ಶಿವನಾಯಕನೂ ಗೌರಾಂಬೆಯೂ ಪಗಡೆಯಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.]

ಗೌರಾಂಬೆ - ಸೆಟೆಯನಾಡದಿರು, ನನ್ನೆರೆಯ!

ಶಿವ - ಮನದನ್ನೆ,

ನೂರಾರು ನಾಡುಗಳಿಗಾದೊಡಂ ನಾನೊಂದು

ಪುಸಿಯನಾದರು ಆಡೆ.

ಗೌರಾಂಬೆ - ನಾಡುಗಳಿಗಾಗಿ

ನೀನೆನಿತು ಸುಳ್ಳಾಡಿದರು ನಾನು ಮನ್ನಿಸುವೆ!

ನೆತ್ತದಲಿ ಕೈತವವ ತೋರ್ದೊಡೆ ಸೈರಿಸೆನು!

ರಣ - ಇದೇನು? ಮಾಯೆಯೊ? ನಿಜವೊ? ನಿಜವಾದ ಪಕ್ಷದಲಿ

ಕುವರನೊರ್ವನನ್ ಇರ್ಮೆ ಪೆತ್ತವೋಲಾದಪುದು!

ರಂಗ - ಇಂದ್ರಜಾಲವ ಮೀರ್ದ ಗುರುತರ ಪವಾಡಮಿದು!

ಶಿವ - (ತೆಕ್ಕನೆದ್ದು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಬೆರಗುವಟ್ಟು ಕಂಡು)

ಹೊಳೆ ಅಗುವಾರದೊಡಂ ದಯೆಯಿಂದ ತುಂಬಿಹುದು.

ಬರಿದೆ ನಾನದನ್ ಬೈದು ಶಪಿಸಿದೆನ್! [ತಂದೆಗೆ ನಮಿಸುತ್ತಾನೆ]

ರಣ - ನನ್ನೊಲೈ ಒದಗಿಸುವ ಹರಕೆಗಳ ಸುರಿಮಳೆಯೆ

ನಿನ್ನ ಮೇಲಿಳಿಯಲಿ! ಮೇಲೇಳು, ಕಂದಾ,

ನೀನೆಂತು ಬದುಕಿ ಬಂದಯ್ ಹೇಳು! ಸಂತಸದಿ

ನನ್ನೆರ್ದೆ ವಿಕಂಪಿಸಿದೆ, ಬಡಿದ ಮದ್ದಳೆಯಂತೆ.

ಗೌರಾಂಬೆ - ಆಶ್ಚರ್ಯಮಾಶ್ಚರ್ಯಂ! ಏನಿದೀ ಸೌಂದರ್ಯಂ!
ಎನಿತು ಸ್ವರ್ಗೀಯಮಾದುದು ಭೂಮಿಯರ ಚೆಲ್ವು!
ಸೌಂದರ್ಯಮೂರ್ತಿಗಳ ಪಡೆದಿರ್ಪ ಈ ಪೊಸತು
ಜಗಮೆನಿತು ಸುಖಕರಂ!

ಭೈರವ - (ಗೌರಾಂಬೆಗೆ)
ಗೌರಾ, ನಿನಗೆಲ್ಲ ಪೊಸತು?

ರಣ - (ಶಿವನಾಯಕಗೆ) ನಿನ್ನೊಡನೆ ಆಡುತಿರ್ದಾ ಸುಂದರಿ ಅದಾರು?
ಒರ್ದಿನದ ತಪದಲ್ಲಿ, ಒರ್ಪಗಲ ಜೋಗದಲಿ
ನಿನಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಳಾದಾ ದೇವತೆ ಅದಾರು?
ನಮ್ಮನಗಲಿಸಿ, ಮರಳಿ ಸೇರಿಸಿದ ಆ ಪುಣ್ಯ
ಸ್ತ್ರೀಮೂರ್ತಿ ಯಾರು?

ಶಿವ - ಅವಳು ದೇವತೆಯಲ್ಲ,
ತಂದೆ, ಮಾನವಳೆ, ಪರಶಿವನ ದಯೆಯಿಂದ
ಅವಳೀಗಳೆನ್ನವಳೆ! ನೀವೆಲ್ಲ ಪೆರ್ದೋರೆಯ
ಪಾಲಾದಿರೆಂದರಿತು ನೆಚ್ಚುಳಿದ ನಾನು
ನಿಮ್ಮಾಜ್ಞೆಯಂ ಪಡೆಯಲಾರೆನೆಂದೇ ಬಗೆದು
ಈ ಚೆಲ್ವೆಯಂ ಕಂಡು ಓವಿದೆನ್, ವರಿಸಿದೆನ್,
ಗೌರಾಂಬೆ ಎಂಬ ಪೆಸರೀಕೆಯಿಂ ಜೇನ್ಸರೆಯುತಿದೆ.
ಕೆಳದಿಗಧಿಪತಿಯಾದ ಭೈರವನಾಯಕಂಗೆ
ತನುಜೆಯಾಗಿಹಳೀಕೆ. ಮುನ್ನಾತನಾ ಜಸಂ
ಕಿವಿಗಿತ್ತು. ಇಂದು ಕಣ್ಣಮಾಗಿರ್ಪುದು!
ಗೌರಾಂಬೆಯಿಂದಾತನ್ ಎನಗೆ ಮಾವನ್ ಇಂದು!

ರಣ - ನನ್ನ ಸೊಸೆಯಂ ನಾನೆ ಸೆರಗೊಡ್ಡಿ ಬೇಡುವೆನ್!
ಗೌರಾಂಬೆ, ನಿನಗೆ ನಾನಪರಾಧವೆಸಗಿದೆನ್;
ಮನ್ನಿಸೌ, ಮಾದೇವಿ, - ನೀನೆನ್ನ ಸೊಗದ ಸಿರಿ!

ಭೈರವ - ರಾಜೇಂದ್ರ, ಸಾಕು! ನೀನಿಂತೆಸಗುವುದು ತರವೆ?
ಹಳೆಯ ನೆನಹನು ಮರಳಿ ಕೆಣಕುತಿಹೆಯೇಕೆ?
ತೊರೆದ ಭಾರವನೇಕೆ ಮತ್ತೆ ಹೊರಲೆಳಸುತಿಹೆ?

ಜಯದೇವ - ಕಂಗಳಿಂ ರಸಧಾರೆ ಸೋರುತಿದೆ. ಬಾಯಿಂದ
ನುಡಿ ಹೊಮ್ಮಲರಿಯದಿದೆ. - ಓವೋ ಸಗ್ಗಿಗಿರಿದಾ,
ಈ ನವತರುಣ ದಂಪತಿಗಳುತ್ತಮಾಂಗಲಿ
ನಿಮ್ಮ ಸಿರಿ ಹರಕೆಗಳ ಸುರಿಮಳೆಯ ಸೂಸಿಂ!
ರಾಜರಾಣಿಯರಾಗಿ ಬಾಳಲಿವರುಗಳೆಂದು
ಹರಸುತ್ತ, ಮುಡಿಯಲ್ಲಿ ವಯಿರಗಲ ಕೆತ್ತನೆಯ
ಮಕುಟಗಳನಳವಡಿಸಿಂ! ನಿಮ್ಮ ಕೃಪೆಯಿಂದಾವು
ಅಗಲಿದೆವು, ಮೇಣ್ ನಿಮ್ಮ ಒಲೆಯಿಂದಲೆ ಮರಳಿ
ನಾವಿಂತು ಸೇರಿಹೆವು.

ರಣ - ತಥಾಸ್ತು! ತಥಾಸ್ತು!!

ಜಯದೇವ - ಕೆಳದಿಯರಸನು ನೆಲವನುಳಿದುದು, ಸಂತತಿಗೆ
ನಗರದರಸಿಯತನಂ ದೊರೆಯಲೋಸುಗವೆಂದೆ
ತೋರುತಿದೆ! - ಹರುಸದಿಂದೆಲ್ಲರುಂ ನಲಿಯುವಂ!
ಹೋದ ಮಗ ಬಂದಿಹನ್; ಹೊಸ ಸೊಸೆಯ ತಂದಿಹನ್!
ಬಿರುಗಾಳಿಯೊಳ್ ಸಿಲ್ವಿ ಹೊಳೆಯ ಪಾಲಾದವರ್
ನಾಮೆಲ್ಲ ಬದುಕಿಹೆವು. ಭೈರವನಾಯಕಂಗೆ
ಮರಳಿ ಕೆಳದಿಯ ನೆಲಂ ಕೈಸೇರಿದತ್ತು.
ಎಲ್ಲಕುಂ ಮಿಗಿಲು, ಮರುಳಾಗಿರ್ದ ನಾವೆಲ್ಲರುಂ
ಮರಳಿ ತಿಳಿವನು ಹೊಂದಿ ಮನುಜರಾಗಿಹೆವು!
ಅದರಿಂದೆ ಸಂತಸದೊಳನಿಬರುಂ ನಲಿಯರೈ!

ರಣ - ನನ್ನ ಮುದ್ದಿನ ಮಕ್ಕಳಿರ ಬನ್ನಿ, ಬಳಿಗೆ ಬನ್ನಿ -
(ಆಶೀರ್ವದಿಸುತ)
ನಿಮಗಿಂದು ಮಂಗಳಮಂ ಕೋರದವನೆದೆಯಲ್ಲಿ
ಕೋಟಿ ನರಕಳುದಿಸಿ ಪಿಡಿಸಲಿ!

ಜಯದೇವ - ತಥಾಸ್ತು!

[ಕಿನ್ನರನು ಶನಿಯ, ಬೀಮಣ, ತ್ರಿಶಂಕು ಇವರನ್ನು ಅವರ ಕದ್ದೆಯ್ತು ಬಟ್ಟೆಗಳೊಡನೆ ತರುಬಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ.]

ಬೀಮಣ - ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಅವರವರ ಪಾಡು ಅವರವರಿಗೆ; ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಭಾರವಿಲ್ಲ. ಅವರವರ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಂತಾಗಲಿ! ಗೊತ್ತಾಯಿತೇ, ರಾಕ್ಷಸಾ? ಹುಂ! - (ಶನಿಯ ಹೆದರಿ) ಹೆದರಬೇಡ! ಹೆದರಬೇಡ! ಧೈರ್ಯವಾಗಿರು!

ತ್ರಿಶಂಕು - ಇದೇನು? ನನ್ನ ಕಣ್ಣು ತಲೆಯಲ್ಲಿವೆಯೋ! ತಲೆಯೇ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿದೆಯೋ! ನನ್ನೆದುರು ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಇವರಾರು?

ಶನಿಯ - ಶನಿಯಾಣೆ! ಇವರೆಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೇ ಹೌದು!

ನನ್ನೊಡೆಯನೆಂತು ಚೆಲ್ಲಾಗಿ ತೋರುತಿಹನಿಂದು!

ನನ್ನ ಗತಿ ಏನಾಗುವುದೋ ಅರಿಯೆ.

ರಂಗ - ರುದ್ರನಾಯಕರೆ,

ಇವುಗಳಾವ ವಿಚಿತ್ರ ಜಂತುಗಳು?

ರುದ್ರ - ಒಂದೇನೋ

ನರಪಿಶಾಚವೆ ನಿಜ!

ಭೈರವ - ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ

ನಿಮಗೆ ಗುರುತಾಗುವುದು. - ಈ ಕರೂಪಿ, ದೊರೆಯೆ,

'ಶನಿ' ಎಂಬ ಕಡುಕೆಟ್ಟ ಮಂತ್ರಗಾರ್ತಿಯ ಕರು.

ಅವರಿವರೊಡನಿವನು ನನ್ನನಿರಿಯಲು ಸಂಚು

ಮಾಡಿಹನು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ನಿಮ್ಮ ಕಿಂಕರರೆ,

ಈ ಕರಿಕನೆನ್ನವನ್!

ಶನಿಯ - ಅಂತೂ ಇಂದೆನೆಗೆ ಸಾವೆ ಗತಿ!

ರಣ - ಇವನೆಮ್ಮ ಬಾಣಸಿಗ ಬೀಮಣನಲ್ಲವೆ?

ರಂಗ - ಕುಡಿದು ಕೆಂಪೇರಿಹನು; ಹೆಂಡವೆಲ್ಲಿತ್ತಿವರಿಗೆ?

ರಣ - ಇವನೆಮ್ಮ ತ್ರಿಶಂಕು; ಹಣ್ಣುಹಣ್ಣಾಗಿನು.
ಮತ್ತೇರಿ ತತ್ತರಿಸುತಿಹನು. ಕಳ್ಳೆಲ್ಲಿ
ದೊರಕಿತಿವರಿಗೆ ಈ ದ್ವೀಪದಲಿ? ತ್ರಿಶಂಕೂ,
ಕಳ್ಳೆಲ್ಲಿ ದೊರಕಿತೋ? ಕಣ್ಣೆಲ್ಲ ಕೆಂಪೇರಿ,
ಕುಡಿಕುಡಿದು ಹಣ್ಣಾಗಿ ತತ್ತರಿಸುತಿಹೆಯಲ್ಲಾ?

ತ್ರಿಶಂಕು - ಈ ನೆಲಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಾಗಳಿಂದ ನನ್ನ ಬುರುಡೆಯಲ್ಲಿ ಟಗರುಗಾಳೆಗವಾಗುತಿದೆ. ಬೆಟ್ಟಗಳು ಸುತ್ತುತಿವೆ.
ಮರಗಿಡಗಳೆಲ್ಲ ಕೋಲಾಟವಾಡುತಿವೆ.

ರಂಗ - (ಬೀಮಣನನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿ) ಇದೇನಿದು, ಬೀಮಣಾ?

ಬೀಮಣ - ಅಯ್ಯೋ ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟದಿರಿ - ನಾನು ಬೀಮಣನಲ್ಲ. ನಾನು ಬೇನೆಯ ಮುದ್ದೆ!

ಭೈರವ - ನೀನು ಈ ದ್ವೀಪದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಲ್ಲವೇನೋ?

ಬೀಮಣ - (ಬೆಪ್ಪಾಗಿ ಕಣ್ಣರಳಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಾ) ಹೌದೆಂದೇ ತೋರುತ್ತಿದೆ - ನನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ದ್ವೀಪವೆಲ್ಲ ಚಕ್ರದಂತೆ
ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದೆ!

ರಣ - ಇಂತಹ ವಿಲಕ್ಷಣ ಪ್ರಾಣಿಯನು ನಾನೆಂದೂ
ನೋಡಿಲ್ಲ. (ಶನಿಯನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತಾನೆ)

ಭೈರವ - ಅಹುದಹುದು; ದೇಹವಿರುವಂತುಟೆ
ಬಗೆಯುಮಿರ್ಪುದೀತಂಗೆ. - ಹೋಗು, ನಡೆ, ಗುಹೆಯೊಳಗೆ,
ನಿನ್ನ ಗೆಳೆಯರ ಕೂಡಿ. - ಹೆದರದಿರು, ನಾನಿಂದು
ನಿಮ್ಮನಿಬರಂ ಮನ್ನಿಸಿಹೆ. - ಗುಹೆಯನೋರಣಿಸು,
ಬೇಗ ನಡೆ!

ಶನಿಯ - ಅಪ್ಪಣೆ! ನಿನ್ನಾಣತಿಯನೆಸಗಿ
ಕೃಪೆಯನಾರ್ಜಿಸಿ ಮುಂದೆ ಮತಿವಂತನಾಗುವೆನ್. -
(ಬೀಮಣನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ)
ಕತ್ತೆಗಳೆಲ್ಲ ನಾನೆಯೆ ಹಿರಿಯ ಹೆಗ್ಗತ್ತೆ:

ಕುಡುಕನಾಗಿರ್ಪ ಈ ಮೂಳನನು ಸಗ್ಗದ
ಹಿರಿಯ ದೇವತೆಯೆಂದೆ ಪೂಜಿಸಿದೆನಲ್ಲಾ!

ಭೈರವ - ಹೋಗು ಬೇಗ, ಜವದಿ ಪಸದನಗೊಳಿಸು.

ರಣ - ನೀವೂ ನಡೆಯಿರಿ. ಈ ವಸನಗಳನು ಅವುಗಳಿದ್ದೆಡೆಯೊಳೆ ಇರಿಸಿ.

ರಂಗ - ಹುಂ, ಬೇಗ! ಹೋಗಿ; ಕಡ್ಡೆಡೆಯೊಳೆ ಇರಿಸಿ!

[ಶನಿಯ, ತ್ರಿಶಂಕು, ಬೀಮಣ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.]

ಭೈರವ - ಮಿತ್ರರಿರ, ನೀಮೆಲ್ಲರುಂ ನನ್ನ ಈ ಬಡ ಗುಹೆಗೆ

ಬಿಜಯಮಾಡಿ, ನನ್ನ ಬಡ ಬಿದರ್ನ್ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ!

ಈ ಇರುಳ್ ನಮಗೆಲ್ಲ ಒಸಗೆಯಿರುಳಾಗಿಹುದು.

ನನ್ನ ಅಜ್ಞಾತವಾಸದ ಕತೆಯ ನಿಮಗರುಹಿ

ಇಂದಿನಿರುಳನು ಬಿನದದೊಳೆ ಕಳೆದು, ನಾಳೆ

ಮುನ್ನೇಸರ್ ಅಂಬರದಿ ಮೂಡಿಬಹ ಮುನ್ನಮೇ

ನಿಮ್ಮ ನೌಕೆಯನೇರಿ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ತೆರಳಿ

ನೂತನ ವಧೂವರರ ಮದುವೆ ದಿಬ್ಬಣಗಳಂ

ಬಿಯದಿಂದ ಮೆರೆಯುವಂ. - ತರುವಾಯ ಕೆಳದಿಯಲಿ

ಇನ್ನುಳಿದ ನನ್ನ ಬಾಳೈಯದೆಲ್ಲಮಂ ಶಿವನ

ಜಾನದೊಳೆ ನೀಗುವೆನ್.

ರಣ - ನನ್ನೆದೆ ತುಡಿಯುತಿದೆ

ನಿನ್ನ ಕತೆಯನ್ ಕೇಳ್ಳು.

ಭೈರವ - ನಿಮ್ಮ ಮೇಲುಕ್ಕೆವದ

ಬರಿಸವನೆ ಕರೆಯುವೆನ್. ಪಯಣ ಸೊಗವಾಗುವೊಲ್

ಅನುಕೂಲ ಮಾರುತನ ಬೆಂಬಲವನಿತ್ತೆಪೆನ್. (ಕಿನ್ನರಗೆ)

ನನ್ನ ನಚ್ಚಿನ ಡಿಂಗರಿಗ, ಮುದ್ದು ಕಿನ್ನರಾ,

ನೀನೆಮಗೆ ಪಯಣದಲಿ ನೆರವಾಗು. ನೀನಿನ್ನು

ನನ್ನ ಗೆಳೆಯನ್, ಡಿಂಗರಿಗನಲ್ಲು, ಬಾ ಇಲ್ಲಿ [ಮೈದಡವಿ]

ನೀನ್ ಇನ್ ಸಂತಸದಿ ನಲಿದಾಡು! ನಿನ್ನ ಮನಂ

ಬಂದವೋಲ್ ಮೀನ್ವಟ್ಟಿಯೋಳ್ ಹಾಡಿ ಅಲೆದಾಡು!
ನಿನಗೆ ಮಂಗಳಮಕ್ಕೆ! ಸೊಗಮಕ್ಕೆ! ಶುಭಮಕ್ಕೆ.

ಕಿನ್ನರ - (ಹಾಡು)

ದುಂಬಿಯು ಬಂಡನು ಹೀರುವ ಎಡೆಯೊಳು
ನಾ ಮಧುಪಾನವ ಮಾಡುವೆನು.

ತೇಲುವ ತಾವರೆ ಹೂವಿನ ಹೊಡೆಯೊಳು
ಪವಡಿಸೆ ಸಜ್ಜೆಯ ಹೂಡುವೆನು.

ನೇಸರು ಮುಳುಗಲು ಮಲಗುವೆನಲ್ಲಿ!

ಗೂಬೆಯು ಕೂಗಲು ಹುದುಗುವೆನಲ್ಲಿ!

ಕತ್ತಲೆ ಮುತ್ತಲು ಪವಡಿಪೆನಲ್ಲಿ;

ಕೌಮುದಿ ರಂಜಿಸೆ ನಲಿಯುವೆನಲ್ಲಿ!

ಮಳೆಬಿಲ್ಲರಿಗಳ ರೆಕ್ಕೆಯ ತಳೆದಿಹ

ಮೇಘ ವಿಮಾನವನೇರಿ,

ಗಾಳಿಯ ಬಟ್ಟೆಯೊಳಲೆಯುವೆ, ನಲಿಯುವೆ,

ಮುಕ್ತಿಯ ಸೊದೆಯನು ಹೀರಿ!

[ಹಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ]